Crux eſt arbor decorata. chriſti ſanguine ſacrata. cunctis plena fructibꝫ
Quibꝫ anime eruunt. cum ſupernis nutriunt cibis in celeſtibus
Qꝫ felix ꝑmanebis. nunc in cruce ſi ſtudebis. donec mundo vixeris
Sine fine letus eris. tu qui ſanctam crucē queris. ſi perſeueraueris
Crucem quere crucē gere. chriſti crucē intuere. vt amore langueas
Summa fide crucē vide. ⁊ pleniſſime confide donec vitam habeas
Circa crucem exercere. mente debes huic placere. ⁊ hanc corde ſemꝑ gerere
Hoc eſt opus ſalutare. circa crucem laborare. corde ore ⁊ opere
Recordare frater pie. ſeptē vicibus in die. paſſionis domini
Per quam ſumus liberati. ⁊ eterne vite dati. ⁊ ſupremo lumini
Hanc ſi amas ⁊ honoras. dicas illi certas horas. adhibendo ſtudium
Horam primā matutinā. trinam ſextā veſpertinā. nonam completoriū
Quando ſedes ſtas ⁊ iaces. quando loqueris ⁊ taces. feſſus cum quieueris
Chriſtū queras in quo ſperas. crucifixum corde geras. vbicūqꝫ fueris
Diligenter pone mentē. ſuper chriſtū patientem. ⁊ ſibi cōdoleas
Chriſti mortē chriſtiane. plange ſero atqꝫ mane. ⁊ in planctu gaudeas
Qꝫ deſpectus ꝙꝫ deiectus. rex celoꝝ eſt effectus. vt ſaluaret ſeculum
Eſuriuit ⁊ ſitiuit. pauper ⁊ egenus iuit vſqꝫ ad patibulum
Recordare paupertatis ⁊ extreme vilitatis ⁊ grauis ſupplicij
Sis compos rationis. eſto memor paſſionis. fellis ⁊ abſinthij
Cum deductus eſt imenſus. ⁊ in cruce tunc ſuſpenſus. fugerunt diſcipuli
Manus pedes ꝑfoderunt. ⁊ aceto potauerunt. ſummū regem ſeculi
Cuius oculi beati ſunt in cruce obſcurati. ⁊ vultus expalluit
Suo corpori tunc nudo non remanſit pulcritudo. decor omnis aufugit
Propter hominū peccata. ſua caro cruciata fuit inter verbera
Membra ſua ſunt diſtenta. ꝓpter aſpera tormenta. ⁊ illata vulnera
Inter magnos cruciatus eſt in cruce lacrimatus. ⁊ emiſit ſpiritum
Suſpiremus ⁊ fleamus. toto corde doleamus. ſuper vnigenitum
Qui hec audis ingemiſce. ⁊ in iſtis planctum miſce. ⁊ cordis meſticias
Corpus ange. corde plange. mentem frange. manu tange. xp̄i mortis ſeuitias
Uirum reſpice doloꝝ. ⁊ nouiſſimū viroꝝ. fortem ad ſupplicia
Tibi gratum ſit ⁊ equū. iam in cruce mori ſecū. compati cōuicia
Quando vides te afflictum. deſolatū ita victum. ꝙ quaſi deficias
Chriſti cogites dolores. graues penas ⁊ merores. ſputa contumelias
Bone frater quicquid agas. crucifixi vide plagas. ⁊ ſibi compatere
Omni tempe ſint tibi quaſi ſpiritales cibi. his gaudenter fruere
Crucifixe fac me fortem. vt libenter tuam mortē plangā donec vixero
Tecum volo vulnerari. te libenter amplexari in cruce deſidero
Da dolorem quaſi rorem. vt te plorē redemptorē xp̄m. qui te renoues
Non te plices ſed felices. cicatrices mille vices. tuas in te refoues
Totum ſit quod ego dixi. ad honorē crucifixi. ad laudem ⁊ gloriam
Ut meoꝝ peccatoꝝ glorioſus rex celorum. mihi donet veniā. Amen.

Incipit ſoliloquiū ſcti Bonauēture d̄ quattuor mētalibꝫ exercitijs. qd̄ dr̄ imago vite ⁊ dyalog⁹ ſcti Bonauēture. Prolog⁹.

Flecto genua mea ad p̄rēꝫ dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. a q̄ oīs p̄rnitas i celo ⁊ i t'ra noiat'. vt det vob ſcđm diuitias gl'e ſue ꝟtutē corroborari ꝑ ſpiritū ei⁹ i interiori hoīe xp̄ꝫ ꝑ fidē hitare i cordibꝫ vr̄is. i caritate radicati ⁊ fūdati. vt poſſitꝫ ꝯphēdere cū oībꝫ ſcīs q̄ ſit lōgitudo. latitudo. ſublimitas. ⁊ ꝓfūdū. ſcire etiā ſupeminētē ſcie caritatē xp̄i. vt ipleamī in oēꝫ plenitudinē dī. Apl's paul⁹ vas elc̄ne electōis. ſacrariū diuie ſctificatōis. ſpecl'm ⁊ exēplar ſupne ꝯtēplatōis. i ꝟbis p̄miſſis oñdit nob mētal' exercitatōis ortū. obiectū ⁊ fructū. Mētalis em̄ exercitatio ſi dꝫ eē piaꝫ ſalutifera optꝫ ꝙ habeat potētiā ſupnaturalit' ꝯfortantēꝫ. ſapientiā regulantē. et clementiā cōſolantem.

Flectat igit aīa deuota diuine ꝯtemplationis amore acceſſa. genua mētis añ thronū beatiſſime ⁊ incōprehēſibilis trinitatis. pulſet humiliter ⁊ poſtulet ſapiēter dei pr̄is cōformatricē potentiā. ne labore depſſa ſuccūbat. dei filij regulatricē ſapiam. ne errore ſeducta a veritate deuiet. dei ſpūſſancti cōſolatricē pietatē ⁊ clementiā: ne tedio deuicta deficiat. Om̄e eīm datū optimū ⁊ om̄e donū ꝑfectū deſurſuz eſt deſcēdens a pr̄e luminū. Et ſm Auguſtinū. Om̄e bonū noſtruz aut deꝰ eſt aut a deo eſt. Uñ nō inmerito ī omni boni opis initio ille eſt inuocādus a quo om̄e bonū originaliter ꝓgredit. ꝑ quē omne bonū exēplariter ꝓducit. ⁊ ad quē om̄e bonū finaliter reducit. Hec eſt illa ineffabilis trinitas. pater. filiꝰ. ⁊ ſpiritusſanctꝰ. quā tangit apl'us cū dic. Flecto genua mea ⁊c. vſqȝ ibi. vt poſſitis. Secūdo oñdit iſtiꝰ ſalutifere mētalis exercitatiōis obiectū. Obiectū vero exercitatiōis deuote mētis dicunt eſſe interiora ⁊ exteriora. inferiora ⁊ ſupiora. Debet eīm aīa deuota ꝑ mētale exercitiū contēplationis radiū reflectere pmo ad interiora ſua. vt videat qliter ſit formata ꝑ naturā. deformata ꝑ culpā. reformata ꝑ gratiā. Secundo debet cōuertere radiū cōtemplationis ad exteriora vt cognoſcat qȝ inſtabil' ſit mūdana opulētia. qȝ mutabilis mūdana excellentia. ⁊ qȝ miſerabilis mūdana magnificentia. Debet etiā tertio radiū cōtemplationis cōuertere ad inferiora. vt intelligat humane mortꝭ ineuitabilē neceſſitatē. iudicij finalis formidabilē auſteritatē. pene īfernalis intolerabilē penalitatē. Debꝫ quarto cōuertere radiū cōtemplatiōis ad ſupiora. vt cognoſcat ⁊ ſapiat celeſtis gaudij ineſtimabilē pcioſitatē. ineffabilē delicioſitatē. ⁊ interminabilē eternitatē. Hec eſt illa crux beata quattuor finibꝫ terminata. in qua o aīa deuota cū tuo dulciſſimo ſponſo Jhu xp̄o debes iugiter meditādo pēdere. Hic ē ille currus igneꝰ quattuor rotis cōſummatꝰ. ī quo debes poſt tuū fideliſſimū amicū aſſidue cōtemplādo celi palaciū cōſcendere. Hec eſt illa quadruplex regio. videlicet oriental'. aqlonaris. occidētalis. ⁊ meridionalis. quā tu o aīa quotidie debes ꝑegrinādo intrare. ⁊ tuū dilectū ſpecialiſſimū in ea ſpeculādo qrere ⁊ inueſtigare vt poſſis dicere cū ſponſa In lectulo meo queſiui ꝑ noctē quē diligit aīa mea. Hec qttuor tāgit apoſtolꝰ cū ſubiungit. vt poſſitis cōprehēdere cū oībꝫ ſanctis que ſit longitudo. latitudo. ſublimitas ⁊ ꝓfundū. Fructꝰ illiꝰ ſalutifere exercitationis ſi digne ⁊ laudabiliter exequat. eſt felicitas eterna. que eſt qd optimū ⁊ pulcerrimū ⁊ ꝑ ſe ſufficientiſſimū. nullo extra ſe indigens. In qua videbimꝰ ⁊ amabimꝰ. vacabimus ⁊ laudabimꝰ in eternū ⁊ vltra eū quē benedictꝰ in ſecula. Hūc fructū ꝓmittit apoſtolꝰ quādo ſermonē cōcludit dicēs. Ut impleamini ī omnē plenitudinē dei. Hāc plenitudinē tūc inueniemꝰ quādo deꝰ erit voluntati multitudo pacꝭ. ratiōi plenitudo lucis. memorie cōtinuatio eternitatis. Tunc eīm deꝰ erit om̄ia in om̄ibꝫ. cū a ratiōe om̄is error. a vītate om̄is dolor. ⁊ a memoria omnis timor receſſerit. ⁊ ſucceſſerit illa quā ſperamꝰ mira ſerenitas. diuina iocūditas. eterna ſecuritas. Hūc tractatū inſtigāte cōſciētia ꝓpter ſimpliciores quoſqȝ. ſimplicibꝫ verbis de ſanctoꝝ dictis cōpilaui ꝑ moduz cuiuſdā dyalogi. In quo aīa deuota veritatis eterne diſcipula meditādo interrogat ⁊ homo interior mētaliter loquēdo reſpōdet. Ut autē ad ineſtimabilē cōtemplatōem illius mētalis exercitatiōis ꝑueniamꝰ. ab exordio incipiamꝰ. ⁊ patrē luminū humiliter inuocādo accedamꝰ. genua cordis deuote flectamꝰ ante thronū eterne maieſtatis. et añ ſoliū indiuidue trinitatꝭ lachrymis ⁊ gemitibꝫ inceſſanter clamemꝰ. vt deus pater ꝑ ſuum benedictū filiū donet in ſpirituſctō nobis gratiā exercitādi mētaliter. vt poſſimus cognoſcere que ſit longitudo. latitudo. ſublimitas. ⁊ ꝓfundū. vt ꝑ hanc ꝑtingamus ad eū qui eſt om̄is deſiderij finis ⁊ complementum Amen.

Capitulū Primum

¶ Quō aīa ꝑ mentale exercitiū debet radium cōtemplatiōis reflectere ad īteriora ſua vt videat qualiter eſt formata ꝑ naturā. deformata ꝑ culpā. reformata ꝑ gratiā. Aīa

Dic queſo o homo ſi poſt deuotā inuocatōez diuine magnificētie. ⁊ pꝰ hūilē īploratiōꝫ etne ſapie. ⁊ demū pꝰ flebilē ſupplicationē ſupne pietatꝭ ⁊ clemētie. graꝫ exercitādi mentaliter circa quadruplicē materiā. videlicet longitudinis. latitudinis. ſublimitatis. ⁊ profunditatis obtinerem. quo ordine inchoarē ne meritū huiꝰ exercitatiōis amic

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

terem ſi indebito ordine ignorāter ꝓcederē
Ordinis eñ ignorātia ſm Ambroſiuꝫ ſup
pſalmū Beati immaculati. ꝑturbat formā me
ritoꝝ. nec reputat ſm eūdē pfecta rei cogni
tio in nob exiſtere cū ſcim⁹ qd ſit faciendū. z
ignoram⁹ quo ordine ſit ꝓcedēdū. Nō
O anima. ſm Berñ. ad Eugeniū papā. A
te tua cōſideratio inchoet. ne fruſtra extēda
ris ad aliena. te neglecta. Idē in meditatiōi
bus. Multi multa ſciūt z ſeipos neſciūt. ali
os inſpiciūt z ſeipos deſerūt. deuꝫ querētes
ꝑ exteriora deſerētes ſua interiora. qb⁹ inte
rior eſt de⁹. Idcirco ab exteriorib⁹ ad interi
ora redeā. z ab interiorib⁹ ad ſupiora ꝯſcen
dam. vt poſſim cognoſcere vñ veni aut q̄ va
dam. vnde ſim z qd ſim. z ita p cognitōꝫ mei
aſcendā ad cognitionē dei. Itē Chryſ. ſup
Math. dic. Nō minima ps philoſophie eſt
cognitio ſui. Itē Ambr. in hexameron. Co
gnoſce te o homo q̄nt⁹ ſis. attēde tibi vt cō
ſideres qd in te intret in cogitatiōe. qd exe
at in ſermone. Vitā ergo tuā o aīma quoti
diana diſcuſſiōe examina. Attēde diligēter
q̄ntū pficias z quantū deficias. qualis ſis ī
morib⁹. qualis ſis in affectiōib⁹. ꝗꝫ ſimil' ſis
deo z ꝗꝫ diſſilis. ꝗꝫ ꝓpe z ꝗꝫ longe. Illō ſemꝑ
agnoſce ꝙ multo laudabilior z melior es ſi
te cognoſcis. ꝗꝫ ſi te neglecto curſus ſiderū.
vires herbaꝝ. cōplexiones hoim. naťas aīa
lium cognoſceres. z ſciam omniū celeſtiū z
terreſtriū haberes. Redde ꝗ te tibi. z ſi nō ſꝑ.
ſaltē interdū rege tuos affect⁹. dirige actus.
corrige greſſus. Igiť aīa tene cōſilia ſctōꝝ.
z p̄mo radiū cōtemplatiōis cōuerte ad regi
onē orientalē. h̄ eſt ad cōſideratiōnē tue con
ditionis. Diligēter igiť cōſidera ꝗꝫ generoſe
a ſummo artifice ſis facta p naturā. ꝗꝫ vicio
ſe a tua volūtate deformata ſis p culpaꝫ. ꝗꝫ
gratioſe a diuia bonitate ſepe reformata ſis
p gratiā. Primo ꝗ ꝯſidera ꝗꝫ generoſe for
mata ſis p naturā. Generoſitas tua natura
lis cōſiſtit in h̄ vt eſtimo. q2 tibi naturaliter
ad tui decorē impſſa ē imago beatiſſime tri
nitatis. Vñ Anſelm⁹ in pſologion. Fateor
dñe z ğtias ago. quia me creaſti ad tuā ima
ginē vt tui memor ſim. te cogitē. te diligam.
Bernard⁹ in meditatiōib⁹. Scdm interio
rē hominē tria in me inuenio p que deū re
colo cōſpicio z cōcupiſco. Hec tria ſunt me
moria. intelligētia. z volūtas. Cū eñ dei re
miniſcor. in ipo cōdelector. Memoria ei ei⁹
ſꝑ viuū. Cū intelligētia ipſum intueor. q̄n

tum in ſe ſit incōprehenſibilis. quia princi
pium z finis. in angelis deſiderabilis. quia
deſiderāt in eū pſpicere. in ſanctis oñib⁹ de
lectabilis. inq̄ntum in eo aſſidue felices le
tantur. in creaturis omnibus admirabilis
quia oñia potenter creat. ſapienter guber
nat. benigne diſpēſat. cū hec intueor ipm cō
cupiſco. Cū deuꝫ p voluntatē diligo. me in
ipm trāſformo. Hec eſt eñ virtus amoris.
vt talē te eſſe oportꝫ quale eſt illud qō amaſ
Hec Bernard⁹. Recognoſce ergo o anima
mea ꝗꝫ mira z ineſtimabilis dignitas eſt. eē
nō ſolū veſtigiū creatoris. quod eſt cōmune
oñib⁹ creaturis. ſꝫ eſſe imaginē quod eſt ꝓ
priū creature rationalis. Lauda igiť aīma
mea dominū. lauda deū tuū ſyon. Expergi
ſcere z lauda. exulta z gaude. quia inſignita
es dei imagine. decorata ſimilitudine. parti
ceps ratiōis. capax eterne beatitudinis. Sꝫ
quia hec modica nō immerito forte iudica
renť ſi morte finirenť. exulta z lauda q2 cuꝫ
p̄dictis dedit tibi naturā immortalē. ſubſtā
tiam incorruptibilē. durationē intermina
bilē. vitā perpetuā. Imago eñ eterne trini
tatis nō eſſes ſi termino mortis p̄cludi poſ
ſes. Auguſtin⁹. xv. de ciuitate dei. O anima
aduerte ꝙ creator tu⁹ poſt illud eſſe dedit ti
bi perpetuū eſſe. poſt hoc dedit tibi viuere.
ſentire. diſcernere. ſenſib⁹ te decorauit. ſapiē
tia illuſtrauit. Tuā igiť pulcritudinē atten
de. vt intelligas qualē debeas in te pulcritu
dinē diligere. Et ſi temetipam vt expedit cō
templari nō ſufficis. cur ſaltē quid de te eſti
mare debeas ex iudicio alieno nō ꝑpendis.
Spōſum habes de cui⁹ pulcritudine ſi nō
dubitares. ſcires ꝙ tā pulcer tam formoſuſ
tam vnic⁹ dei filius tuo aſpectu captus nō
eſſet. ſi eū ſingularꝫ decor z vltra ceteros ad
mirādus nō traxiſſet. Hec Auguſtin⁹. Sꝫ
hec fortaſſe o anima nimis ingrata tibi vi
denť modica. ꝓpterea audi tertio dignitatē
admirabilē. ꝙ tāte eſt ſimplicitatis ꝙ nihil
poteſt domū mētꝫ tue inhabitare. nihil po
teſt in ea manſionē facere niſi ſimplicitas et
puritas trinitatiſ eterne. Ecce quid dic ſpō
ſus tu⁹. Ego inquit z pater ad eū veniem⁹.
z manſionē apud eū faciem⁹. Et alibi ī euā
gelio. Zachee feſtinans deſcende. quia ho
die in domo tua oportet me manere. Illabi
eñ menti illi ſoli poſſibile eſt qui eā creauit
Ipſe eñ eſt qui intimior intimo tuo eſſe ꝓ
hibetur. vt dicit Auguſtinus. Gaude igiť

o felix aīma ꝙ potes eſſe tāti hoſpitꝫ hoſpi/
ta. Bern̄. O felix aīma q̄ quotidie coꝛ ſuum
mūdat vt inhabitantē deū ſuſcipiat. cuiꝰ ho
ſpes nullo bono indiget. qꝛ auctoꝛē omniū
bonoꝝ in ſe habꝫ. O q̄ꝫ beata aīa apud quā
deus ſibi requiē īuenit. q̄ dicere poteſt. Qui
creauit me reqeuit in tabernaculo meo. Ne
gare ſiquidē ei celi requiē nō poterit q̇ ſibi ī
hac vita requiē p̄parauit. Hec Bernardus
O aīa nimis es auara ſi nō ſufficit tibi tanti
hoſpitis p̄ſentia. qꝛ ſcio ꝙ tā liberalis eſt ꝙ
cōmunicabit tibi de bonis ſuis. ꝙ tā plꝰ eſt
ꝙ ditabit te de donis ſuis. Nullo em̄ modo
deceret tantū p̄ncipē. ſi hoſpitā ſuā ꝑmitterꝫ
indigentē. Adoꝛna igiꝛ thalamū tuū ꝛ ſuſci/
pe regē factoꝛē tuū. de cuiꝰ p̄ſentia exultabit
ꝛ letabiꝛ tota familia tua. O vere mira ꝛ mlꝰ
tum admirabilꝰ ſentētia. Rex cuiꝰ pulcritu/
dinē ſol ꝛ luna miranꝛ. cuiꝰ magnitudinē ce
lum ꝛ terra reuerenꝛ. de cuiꝰ ſapīa celeſtiuꝫ
ſpirituū agmina illuminā꞉. de cuiꝰ clemētia
omniū beatoꝝ collegia ſatianꝛ. talis tuuꝫ o
anima deſiderat hoſpitiū. tuū cenaculū plꝰ
q̄ꝫ celeſte palatiū appetit ꝛ exoptat. Delicie ei
ſue ſunt eſſe cū filijs hoīm. Sꝫ ſi hec adhuc
te nō mouēt ad laudādū creatoꝛē tuū. ꝯuer
te ꝯtemplatiōis radiū ad quartū b̄n̄ficium.
ꝛ cognoſce ꝙ tāte capacitatꝫ eſt palatiū tuū.
ꝙ nulla creatura ſufficit ſatiare tuū deſideri
um. Hugo de ſancto victoꝛe. Om̄is iocūdi
tas. oīs ſuauitas. oīs potētia. om̄is opulen/
tia reꝝ creataꝝ afficere coꝛ humanū poteſt.
ſatiare nō poteſt. Anſelmꝰ. Om̄is creatura
que deꝰ meꝰ non eſt. mihi inopia eſt. Et q̄re.
Reuera ſ꞉m Grego. in moꝛalꝰ. Aīa humana
que ad deū apperēduꝫ facta eſt. q̇cquid infra
deū appetit minꝰ eſt. ideoqꝫ iure ei nō ſufficit
qḋ deꝰ nō eſt. Iā vt eſtimo aīa ſufficiēter vi/
diſti tuā nobilitatē. q̄ eſt valde laudabilꝰ. cō/
uerte nūc radiū cōtemplatiōis ad tuā ſuper
ceteras creaturas poteſtatē. q̄ reuera eſt ad
mirabilis. Hugo de arra aīme. O aīa mea
quid dedit tibi ſpōſus tuꝰ. reſpice mōm iſtū
om̄is natura ad hūc finē curſuꝫ ſuū dirigit.
vt tuis vtilitatibꝫ deſeruiat. tuiſqꝫ oblectam̄
tꝫ ſ꞉m diſtributionē tēpoꝝ indeſinēꝛ occur/
rat. Uide iā aīma mea ꝛ diligenter cōſidera
ꝙ creatoꝛ tuꝰ ſpōſus ꝛ amicꝰ totā machinā
mundialē ad tuū oꝛdinauit miniſteriū. Ec/
ce angeli purgāt ꝛ inflammāt tuū affectum.
illuminā꞉ ꝛ infoꝛmāt tuū intellectū. ꝑficiūt ꝛ
cuſtodiūt tuū ſubiectū. Magna dignitas ē

habere tales doctoꝛes. ꝯſolatoꝛes. ꝛ tꝛ̄es cō
ſeruatoꝛes. O aīma ſi videre poſſes quanto
gaudio. q̄ntoqꝫ tripudio aſſiſtūt oꝛantibꝫ. i/
terſunt meditātibꝫ q̄nto ſtudio nos ī bono
ꝯſeruāt. q̄nto deſiderio nos ꝛ ſalutē noſtrā
eternā expectāt. Celū tibi d̄ſeruit ꝑ ſuū mo
tum. luminaria celi ꝑ ſuū influxū. ſol cauſat
tibi diē. luna illumīat tibi noctē. ignis tēpe/
rat tibi aerꝫ frigiditatē. aer tibi mitigat ignꝫ
internā caliditatē. aqua tibi mūdat fetoꝛeꝫ
mitigat tibi ſitꝫ ardoꝛē. ꝛ fecūdat terre vigo
rem. Terra ꝓ̄o te ſuſtētat ſua ſoliditate. fere
at ſua fertilitate. delectat ſua amenitate. Ec
ce aīma breuiter diſcurriſti ꝑ ſingula ab in/
ferioꝛibꝫ ad ſupioꝛa. ꝛ inueniſti ꝙ om̄is cre/
atura ad hūc finē ex diuina oꝛdinatiōe cur/
ſum ſuū dirigit. quatenꝰ tuis vtilitatibꝫ de/
ſeruiat. tuiſqꝫ oblectamētis indeſinēter oc/
currat. Sed caue aīma mea ne nō ſpōſa ſed
adultera dicaris. ſi munera dātis plꝰ q̄ꝫ af/
fectū amātis diligis. Auguſtinꝰ in libro cō
feſſionū. Ue tibi ſi oberras in veſtigijs ſuiſ
ſi nutus ſuos ꝓ eo amas. ꝛ nō aduertis pur
gate mētis intelligentiā. quid innuat lux il/
la beatiſſima cuiꝰ nutꝰ ꝛ veſtigia ſunt omni
um creaturaꝝ decꝰ ꝛ foꝛma. Adhuc ſi foꝛte
ignoꝛas te o pulcerrima mulierū. egredere
ꝛ abi poſt veſtigia gregū. id eſt. irrationabili
um creaturaꝝ. que ſunt veſtigiū creatoꝛꝫ tui
tu vero ſpeculū beatiſſime trinitatis. ꝗ om/
nibꝫ dignioꝛ ꝛ excellētioꝛ cōꝓbaris. Et pa
ſce hedos tuos iuxta tabernacula paſtoꝛis
id eſt. cōuerte cogitationes tuas ad choꝛos
angeloꝝ. quibꝫ q̄dammodo ſimilis es in na/
tura. ꝛ cōciuis eris in gloꝛia Anima Iā
ſatis ſilui. diu tacui. iam nūc cū verecūdia ꝛ
ruboꝛe ꝯpelloꝛ cōfiteri ꝛ dicere ꝙ hāc digni
tatē modicū aduerti. Amoꝛē meū heu ego
infelix ꝛ miſera nimis indigne ꝓſtitui. facto/
rem meū nō ꝓ his om̄ibꝫ gloꝛificaui. deum
meū ꝓpter dona ſua nō benedixi. ꝛ nō adoꝛa
ui eū toto tēpoꝛe vite mee. nimis indigne ꝛ
irreuerēter. vane ꝛ negligēter vixi. Et vt ve/
rum fatear ſ꞉m Bernardū. Quāto ꝑfectius
dignitatē meā aſpicio. tāto magis vitaꝫ de/
generē me duxiſſe cōfundoꝛ ꝛ erubeſco. Ti
meo etenim ꝙ tāto grauioꝛ ſit culpa. quāto
dignioꝛ ꝛ nobilioꝛ ſit natura. Foꝛmido ꝙ
tāto grauioꝛ ſit offenſa. quāto maioꝛ eſt illiꝰ
qui offendiꝛ excellētia. Pertimeſco ꝙ tanto
peioꝛ eſt iniuria q̄nto maioꝛa fuerūt illiꝰ cui
iniuriā irrogaui beneficia. Heu heu domi/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ne deus meus. ex dignitate ſubſtantie iam
ꝑpendo vilitatẽ malicie. ex ſpecioſitate natu
re cognoſco deformitatẽ culpe. ex recordati
one bñficioꝝ acceptoꝝ. intelligo ingratitudi/
nẽ factoꝝ meoꝝ. Ve mihi miſere. iã video.
iã cognoſco ꝙ quicquid a ſũmo datore accepi
ad vſum vite. miſerabilit̃ inflexi ad abuſum
prauitatꝭ ⁊ culpe. Trãquillitatẽ hũane pacꝭ
ad vſum ꝯuerti vane ſecuritatis. ꝑegrinatõ
nem terre ꝑ inhabitatiõe dilexi patrie. ſalu/
tem ⁊ pulcritudinẽ corporis redegi i ſeruitutẽ
voluptatꝭ. vbertatis abũdantiã. nõ ad neceſ
ſitatẽ corporis. ſʒ ad ſuꝑfluitatẽ expẽdi miſere
cupiditatis. tpa ſerena ⁊ blãdimẽta aerꝭ ad
amorẽ mihi ſeruire coegi terrene delectatio
nis. Timeo heu ⁊ valde ꝑtimeſco vt ſit̃ me
ferire puniẽdo debeãt. que vicijs meis ma/
le ſubiecta ſeruiebãt. Homo O aĩa ali
qualiter iã ꝑpendo ꝙ bona eſt tua cognitio.
Ex verbis eñi tuis ſentio ꝙ nõ fuit fruſtra
mea ammonitio. Videt̃ mihi ꝙ lumie diui
no ſis aliqualit̃ illuſtrata ⁊ tactu veri lumi/
nis mota. Quia ſm̃ Gregoriũ in moralibꝯ.
Vnuſqſqȝ dũ tactu veri luminis illuſtrat̃. ſi/
bi ipſi oſtẽdit̃. vt vnde cognoſcit qd eſt iuſti/
cia. inde erudiat̃ qd eſt culpa qua excecatur
Vñ ſancti viri quo alti⁹ apud deũ virtutuʒ
dignitate ꝓficiũt. eo ſubtili⁹ indignos ſe eſſe
deꝓhendũt. qꝛ dũ proximi luci fiũt. quicquid
eis in ſeipis latebat inueniũt. Hec Gregoꝛ.
Igit̃ aĩma ſi luce veritatis tacta dignitateʒ
tuã quã acten⁹ nõ attẽdiſti cognoſcis. ſi cul
pam qua creatorẽ tuũ offendiſti intelligis. ⁊
vidiſti qȝ gratioſe formata ſis ꝑ naturã. vid
nũc qȝ vicioſe deformata ſis ꝑ culpã. Anſel/
mus. Reduc aĩa erumnoſa ⁊ miſera ad me/
moriã enorme delictũ ⁊ ꝑduc in celũ vſqȝ ru
gitũ ⁊ lamentũ. Cogita aĩma ꝑfida dei. adul
tera xpi. qd feceris. Dereliquiſti in celo caſtũ
amatorẽ tuũ. cõtempſiſti factorẽ tuũ. repudi
aſti ſpõſum tuũ. turbaſti deũ tuũ. irreueren/
ter tractaſti ſanctũ ãgelũ cuſtodẽ tuũ. Eras
templũ dei. ſpõſa xpi. ſacrariũ ſpiritusſancti
Que eſt iſta ſubita cõuerſio ⁊ repẽtina mu/
tatio. de dei ꝟgine facta eſt corruptio ſatha/
ne. de ſpõſa xpi ſcortum execrabile dyaboli.
Hec Anſelm⁹. Recordare o aĩa ꝓpter quid
vẽdideris decorẽ tuũ. ꝓpter qd abieceris ho/
norẽ tuũ. ꝑ quos tã turpiter fedaueris vultũ
tuũ. que tãta bona ꝑ tam vili ꝑcio vẽdidiſti
O aĩma quare te tot bonis ſpoliaſti. quare
fruſtra tãtis te honoribꝯ priuaſti. quare tot
bona opa neglexiſti. tot annos. tot dies. tot
horas ſine fructu vixiſti. Anima Reco/
gnoſco o hõ ꝙ veꝝ loquerꝭ. ⁊ nõ imerito me
de tãta trãſgreſſione reꝑhendis. Bernard⁹
O dñe de⁹ me⁹ quot tpa effluxerũt in qbuſ
ſine fructu vt aſpicio vixi corã te. quõ ſubſi/
ſtam. quõ ad te leuare potero faciẽ meã. in il
lo magno ⁊ terribili examie quãdo enume/
rari iuſſerꝭ omes dies meos ꝗrens fructuʒ
in eis. O dñe de⁹ cur intermiſi te vllo tpe ꝟ/
ſari i corde meo. te tota mẽte amplecti. i tua
dulcedine delectari. Oia interiora mea vbi
tũc erãt quãdo tecũ nõ erant. cũ a te habeat
omis creatura quicquid habet deſiderabile.
laudabile. delectabile. Hec Bernard⁹ Heu
dñe. nũc intelligo ſed cõfiteri erubeſco. ſpeci
es ⁊ decoꝛ creaturarũ decepit oculũ meũ. et
nõ aduerti. quia ſpecioſioꝛ omibꝯ creaturis
tu es. quibꝯ tantũmodo vnã guttã tue ineſti
mabilis pulcritudinis cõmunicaſti. Quis
eñi ornauit celũ ſyderibꝯ. aerẽ volucribus.
aquã piſcibꝯ. terrã plantis ⁊ floribꝯ. homies
in corpe diuerſis coloribꝯ. in mẽte varijs ꝟ/
tutibꝯ. Nõne clementiſſime pater ꝑ te illa ce
leſtiũ ſpirituũ agmina varijs donis ſunt oꝛ
nata. Nõne ꝑ te ſeraphin ardent dilectione.
cherubin lucẽt cognitiõe. de tuis donis iu/
dicant throni. de tuis muneribꝯ dominant̃
dñationes inclite. ex tua virtute ꝑſunt prin
cipat⁹. ex tua poteſtate poteſtates demonuʒ
malicias arcẽt. ex tua ꝓfunda potẽtia mira/
cula faciũt virtutes. ex tuo ꝓcepto archange
li magnis nũciant maiora. angeli vero mio
ribꝯ ſignificãt minora Sed quid ſunt h̃ oia
niſi tue pulcritudinis modica ſcintilla. O
bone Ieſu fons vniuerſe pulcritudis. igno
ſce mihi aĩme miſere ꝙ tuã pulcritudinẽ tã
ſero cognoui. tã tarde amaui. propterea mi/
ſerabiliter oberraui. Dulcedo etiã creatura
rum decepit guſtũ meũ. ⁊ nõ aduerti ꝙ mel
le dulcioꝛ es. Tu eñi melli ⁊ omni creature
dulcedinẽ ſuam. imo tuã cõmodaſti. et non
eſt aliud in creatura dulcedo vel delectatio
niſi tue dulcedinis quã abſcondiſti timen/
tibus te modica demonſtratio. Unde dul
cedo omniũ creaturarũ ſi quis iuſte aduer/
tat nihil aliud fac̃ niſi ꝙ ad tuã dulcedineʒ
eternã inuitat. O ihũ fonſ vniuerſe dulcedis
⁊ pietatꝭ ignoſce mihi ꝙ tuã ineſtimabilem ⁊
melliſluã dulcedinẽ i creat̃a ñ cognoui nec i
terne mẽtꝭ amore ꝯguſtaui. ꝓpterea miſerabilit̃
oberraui ⁊ animã meaʒ vſqȝ modo ſiliquis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

poꝛcoꝝ ſaturaui.ſ; heu nunq̄ʒ vt timeo d̄ pa
ne filioꝝ tuoꝝ mādu caui.ideo ſꝑ in delitijs
mūdi ieiunaᷓ famelica ꝑmāſi. Gregoꝛiꝯ. Qꝛ
intꝯ guſtare nolumꝯ paratā dulcedinē.ꝑte/
rea ieiuni ⁊ famelici amamꝯ miſeri famē no/
ſtrā. O dulciſſime ieſu.modo video. modo
agnoſco ꝙ om̄is dulcedo tibi cōtraria. fuit
mihi afflictio ⁊ magna miſeria. Augꝯ i li.cō/
feſſionū. Tu em̄ miſericoꝛdiſſime deꝯ etiam
in peccatꝭ meis ſꝑ mihi aderas . pijſſime ſu/
ſtinēs om̄es iniquas delectatiōēs meas et
malas amariſſimis reſpergēs amaritudini
bus.docēs ꝑ flagella ſi vellē ſine amaritudi
ne delectari.non poſſem niſi in te dn̄e. Hec
Augꝯ. Sʒ heu hāc doctrinā nō intellexi.ꝓ/
pterea oberraui.ſemꝑ tn̄ in delicijs meis in
ſquis timui ꝑditoꝛē.timui accuſatoꝛē.timui
reꝑhenſoꝛē.foꝛmidaui aliquotiēs ꝯſciaʒ.ex/
paui multotiēſ infamiā.nōnunq̄ʒ abhoꝛrui
gehennā.⁊ tn̄ heu ego miſera intꝰ tot toꝛmē/
ta nō mutaui volūtatē ꝓpriā. Decepit etiam
odoꝛ creatᷓe olfactū meū.⁊ ignoꝛaui ꝙ odoꝛ
tuꝯ o bone ieſu redolet ſuꝑ oīa aromata. O
bone ieſu fons odoꝝ cuiꝯ ſuauitas facᷓ inde
ſinēter poſt te currere.⁊ infatigabiliter labo
rare. Ignoſce mihi ꝙ tā ſero te cognoui.taʒ
tarde in odoꝛe vngētoꝝ tuoꝝ poſt te cucur/
ri. Puto tamē ⁊ ꝑ h̄ me nō excuſo ꝙ odoꝛ il/
lius celeſtꝭ apothece huic terreno fetoꝛi q̄ i/
fecta erā nō miſceᷓ. Decepit etiā ſonꝯ falſus
ſiue fallax creaturaꝝ auditū meuʒ . ⁊ neſciui
nec ſenſi q̄ʒ dulcia faucibꝫ electoꝝ tuoꝝ elo/
quia tua.q̄ʒ ſuauia auribꝫ amicoꝝ tuoꝝ ꝯſi/
lia tua.q̄ʒ leuia manibꝫ ſanctoꝝ tuoꝝ māda
ta tua. O ihū fons ſapie. auctoꝛ ſcie. cōſilia/
toꝛ caſti ꝯſilij.fac me vel ſaltē modo audire
vocē tuā. ſonet vox tua in auribꝫ meis. Cū
q̄nta amaritudine recogito ꝙ fefellit me il/
la vox miſerrima cātantiū et dicētiū. Veni/
te fruamur bonis q̄ ſunt.coꝛonemꝯ nos ro/
ſis anq̄ʒ marceſcāt.⁊ nō ꝑtereat nos flos tē/
poꝛis. Vino ꝓcioſoꝛ vnguētis optimis noſ
impleamꝯ.vbiq̄ʒ relinquamus ſigna leticie.
Hāc vocē audiui ⁊ nō intellexi nec aduerti.
qm̄ om̄ia vana ſunt ⁊ riſu digna. Om̄ia em̄
hec ⁊ his ſi͠lia cito ꝑtrāſierūt.⁊ velut vmbꝛa
euanuerūt. Quid em̄ vana hec oīa amatoꝛi
bus ſuis ꝯtulerūt.quē em̄ fructū tūc habu/
erūt in illis i q̄bꝫ nūc ꝯfunduntᷓ ⁊ erubeſcūt
O dn̄e deꝯ meꝯ.lumē coꝛdis mei . panis aīe
mee.virtꝯ amaricās mentē meā.nō te ama/
bā.⁊ foꝛnicabar abs te.⁊ foꝛnicāti michi ſo/
nabāt euge euge. Amicicia huiꝯ mūdi foꝛni/
cario eſt abs te. O q̄d miſeriꝯ miſero nō mi/
ſerāti ſuꝑ ſeipm. Sʒ inter hec oīa tu aman
tiſſime deꝯ mihi ſꝑ aderas.vocē tuā freq̄ē
ter audiui.inſpiratiōʒ tuā ſalutiferā ſenſi.ſʒ
nō cōſenſi. O quotiēs mihi illud ſalutiferū
ꝯſiliū inſpiraſti. Peccaſti. q̄eſce deſine ⁊ eru/
beſce. Ad q̄ ego miſera moꝛē ſecuta btī Au/
guſtini i libꝛo ꝯfeſſionū.ꝟba ſomnolēta ali/
quādo reſpōdi. Dn̄e expecta me modicū.ſi/
ne paululū.modo a vanitate quieſcā.mō de
malignitate erubeſcā.om̄ia vana ⁊ munda/
na derelinquā. Sʒ heu illud modicū ⁊ mo
do nō habebat modicū ⁊ modū. ⁊ paululū i
longū ibat. Itē Augꝯ de ꝟbis dn̄i. Ipa ſeg/
nicies eſt res q̄ multos eternaliᷓ occidit.⁊ fi
naliter in pctīs detinet. q̄ ſe ad vocē dn̄i nō
coꝛrigūt. Vocē quidē occulte inſpirationis
audiūt.ſʒ vitam nō coꝛrigūt.dicētes. Cras
cras.⁊ ſubito hoſtiū claudiᷓ. remanetq̄ʒ pec
catoꝛ foꝛas extra arcā celeſtis patrie cū vo/
ce coꝛuina.qꝛ ꝑ peccatis gemere noluit cuʒ
colūba. Gregoꝛiꝯ. Heu q̄ʒ multos i peccatꝭ
peius ſua felicitas ꝓſtrauit. multos diutur/
na pax inertes reddidit.coq̄ʒ illos moꝛ ma/
lignꝯ hoſtis grauiꝯ ꝑcutit.q̄ longiꝯ q̄etis vſu
negligētes inuenit. Itē Gregoꝛiꝯ. Quos ei
deꝯ vt ꝯuertantᷓ diutiꝯ tolerat.nō cōuerſos
duriꝯ dānat. Sʒ o homo vt tibi mee infeli/
citatis hiſtoꝛiaʒ ꝑfectiꝯ manifeſtē.ꝯfiteoꝛ ꝙ
hec om̄ia mee infelicitati nō ſufficiebāt. ſed
ad cumulū dānatiōis heu mūdana mollici
es tactū meū nimis mirᷓabiliter decipiebat
⁊ ignoꝛaui ꝙ tā ſuauis o bone ieſu eſſet tuꝯ
amplexꝯ.tā honeſtꝯ attactꝯ tuꝯ.tā delicioſus
ꝯuictus tuꝯ. Cū em̄ te amauero mūda ſum
cū tetigero caſta ſum.cū accepo ꝟgo ſū. Tu
us o dulciſſime ieſu amplexꝯ nō maculat ſʒ
mūdat.tuꝯ attactꝯ nō inq̄nat ſed ſanctificat.
O ieſu fons vniuerſe dulcedis et ſuauitatꝭ.
ignoſce mihi ꝙ tā ſero credidi.q̄ntū hʒ deli/
cioſitatis.q̄ntū honeſtatꝭ.q̄ntū iocūditatis.
qñ leua tue eterne ſapiētie ⁊ cognitionis eſt
ſub capite meo.i.rōne.⁊ dextera tue dilecte
mētie ⁊ dilectiōis amplexabiᷓ me.i.volūtatē
Heu me miſerā q̄d vnq̄ʒ tā dulce.taʒ ſuaue
tā delicioſum ⁊ ſalutiferū poteſt expiri.q̄ʒ in
ter bꝛachia tāti ſpōſi q̄eſcere.inter oſcula tā/
ti regis ⁊ amici feliciᷓ obdoꝛmire. Hāc dul/
cedinē ſenſerat aīma deuota qñ optabat di
cens. Oſculeᷓ me oſculo oꝛis ſui.⁊c̄. Audi͠d
has delicias aīa deuota erat expta quando

oꝛabat ardens.et iã pene deficiẽs ꝑ dilecti
ſui ↄcupiſcẽtia.dicẽs in Cantic̄. Quis mi/
hi det te frẽm meũ.ſugẽtẽ vbera mr̄is mee.
vt inueniã te ſolũ foꝛas ⁊ deoſculer te.et iã
me nemo deſpiciat. Apprehendã te.⁊ ducaꝫ
te in domũ pr̄is mei.⁊ in cubiculũ genitri/
cis mee.ibi me docebis.⁊ dabo tibi poculũ
ex vino ↄdito.⁊ ex muſto malagranatoꝛuꝫ
meoꝝ. Quis enarrare ſufficeret niſi q̄ men
te guſtaſſet.quãtũ habet h̄ verbũ dulcedi/
nis ⁊ deuotiõis.qñ bene ponderat̄ et recte
cribratur deuota mente. Vñ expoſitioneꝫ
deuote menti relinquo. Sed o dñe deus.
ſi hec tam dulcia ſunt cogitãti. q̄ꝫ dulcia eẽ
poſſunt deguſtãti. Si tã ſuauia ſunt legen
ti.q̄ꝫ cõſolatoꝛia erũt ꝑ affectũ ſentiẽti. Au/
guſtin⁹. Fac me dulciſſime ieſu int⁹ guſta/
re ꝑ amoꝛẽ.qđ extra guſto ꝑ cognitionẽ.fac
me ſentire ꝑ affectũ.qđ ſentio ꝑ intellectuꝫ.
Hec Auguſtin⁹. Eya dulciſſime ieſu trãſfi
ge ſaluberrimo vulnere amoꝛis tui medul
las aĩe mee.vt vere ardeat.langueat ⁊ liq̄fi
at.⁊ ſolo tuo deſiderio deficiat. cupiat diſ/
ſolui ⁊ eſſe tecũ.te ſolũ ſemꝑ eſuriat panem
vite celeſtis.qui de celo deſcendiſti.te ſitiat
fontẽ vite.fontẽ eterni luminis.toꝛrentẽ ve
re voluptatis. Te ſemꝑ ambiat. te querat.
teq̄ꝫ inueniat.in te dulcit̄ requieſcat. Sed
q̄ veſania.que infernalis furia tanto tem/
poꝛe a me ꝓhibuit talia ⁊ tanta mẽtis mee
ſolacia.tam diuia gaudia.tã melliflua cõui/
uia. Dic queſo o hõ que eſt tanti mali cau/
ſa.q̄ tanti periculi ratio. que tanti dãni oc/
caſio. Homo. Video o aĩa q̄ iã fati/
gata laboꝛib⁹.iã vexata doloꝛib⁹.vltra inue
nire nõ valeas cui tantũ dãnũ illatuꝫ aſcri/
bas. Peto igit̄ vt cũ patientia audias ſi ti/
bi tanti mali cauſam demõſtrauero. ſi tibi
tanti dãni inimicũ oſtendero. Jam ꝑ par/
te hoſtẽ tetigiſti aliq̄liter.tamẽ foꝛte ꝑ dolo
re mentis nõ aduertiſti. Habes o aĩa mea
inimicũ domeſticũ.hoſtẽ amicũ.aduerſari/
um ꝓpinquũ.q̄ tibi malũ ꝓ bono reddidit.⁊
ſub ſpecie amicicie crudelioꝛ exiſtẽs inimi/
cus.his omĩb⁹ ⁊ alijs infinitis bonis te pri
uauit. Hic hoſtis ſalua tua reuerẽtia eſt ca
ro infelix ⁊ miſera.multũ tamẽ tibi dulc̄ et
dilecta. Hanc cũ pauiſti.inimicũ peſſimuꝫ
ↄtra te erexiſti.hanc cũ honoꝛaſti.hoſtẽ cru
deliſſimũ ↄtra te armaſti.hanc cũ foꝛis va
rijs ⁊ ſpecioſis indumẽtis decoꝛaſti.omib⁹
interioꝛib⁹ oꝛnamẽtis te ſpoliaſti. neſciens
qđ dicit beat⁹ Gregoꝛi⁹ in omelia. Vñ in/
quit caro ad temp⁹ ſuauit̄ viuit. inde ſpiri/
tus in eternũ toꝛquebit̄ ⁊ ingemiſcet. Et e/
contra.quo pl⁹ caro premit̄.eo plus de ſpe
celeſti anim⁹ letat̄. Vñ ꝑ tanta iniuria nob̄
ꝑ te illata cõtinere ampli⁹ me nõ valeo.q̄n
tantũ malũ hucuſq̄ꝫ ſub ſilentio ꝑiculoſe ꝑ
tranſitũ repˀhendaꝫ. Scio inq̄t Bernard⁹
in meditatiõib⁹.o aĩa quendaꝫ q̄ ꝑ plures
annos tecũ vixit.ad mẽſam tecũ ſedit.cibũ
de manu tua ſumpſit.⁊ in ſinu tuo doꝛmi/
uit.cũ voluit tecũ colloquiũ habuit.hic iu/
re hereditario ſeru⁹ tuus eſt.ſed q2 delica/
te nimis enutriſti eũ.⁊ virge ꝑpeciſti.leua/
uit calcaneũ ſuũ ſuꝑ caput tuũ.⁊ te in ſerui/
tutẽ redegit. O aĩa miſerabilis et miſera.
q̄s te liberabit de vinculo improperij hu/
ius. Exurgat de⁹ ⁊ cadat armat⁹.⁊ contera
tur inimic⁹. Inimic⁹ inquã cõtemptoꝛ dei.
amicus mũdi.cultoꝛ diaboli. Quid tibi vi
detur đ illo. Si recte ſentis.puto q̄ mecũ
dices. Reus eſt moꝛt̄. crucifigat̄. Noli er/
go diſſimulare.noli differre.noli parcere.
crucifige crucifige eũ. Sed in q̄ cruce. In
cruce dñi nr̄i ieſu chꝛiſti.in q̄ eſt ſalus.vita
⁊ reſurrectio nr̄a. Recole igit̄ o aĩa ꝓmoꝛ/
dia tua.attẽde q̄ es inſignita dei imagine.
decoꝛata eius ſimilitudine. deſpõſata fide.
dotata ſpe.ꝑelecta charitate.redempta ſan
guine.particeps gr̄e.capax beatitudĩs q̄d
tibi cũ carne vnde iſta patet̄. ſi diligent̄ cõ
ditiones ei⁹ aduertis.nunq̄ꝫ vili⁹ ſterquili
niũ vidiſti.ſi ei⁹ miſerias enumerare velis.
q̄ꝫ onuſta ſit peccat̄ pruriens ↄcupiſcẽtijs.
occupata paſſionib⁹.polluta illuſionib⁹.cõ/
fuſione plena.ignominia repleta. quid de
ea habes aliud q̄ꝫ cogitatiões fedas et im/
mũdas. Hec Bernardus. Ideꝫ. O anima
diuina erubeſce in ſimilitudinẽ poꝛci com/
mutari.erubeſce volutari in ceno q̄ es đ ce
lo. Idem ſuꝑ Cantica. O aĩa donec ĩ car/
ne es.inter ſpinas verſaris. ⁊ neceſſe eſt vt
tentationũ tribulatiões.⁊ impugnationuꝫ
aculeos grauit̄ patiaris. Unde dicit̄ tibi ĩ
Cantic̄. Sicut liliũ inter ſpinas. ſic ami/
ca mea inter filias. O candens liliũ.o tener
⁊ delicate flos.increduli et ſubuerſoꝛes ſũt
tecũ.⁊ cũ ſcoꝛpionib⁹ habitas. Vide ḡ quõ
caute ambules int̄ ſpinas. Caro ⁊ mũdus
pleni ſunt ſpinis.cõuerſari in his ⁊ nõ ledi
diuine potẽtie eſt.⁊ nõ virtut̄ hũane. Hec
Bernardus. Eſt ⁊ alius inimicus foꝛtis ⁊

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

crudelis.q̄ mira calliditate omniū diſcutit
conſuetudines.ventilat curas.ſcrutatꝛ affe
ctus.ꝛ ibi ſemꝑ q̄rit cās nocēdi vbi quēq̃
viderit ſtudioſiꝰ occupari. Nouit em̄ h̄ ho/
ſtis antiquus.ab initio hūani generis ini/
micus.cui ipſe i̇ lecebras gule ingerat.cui vi
rus inuidie infundat.cui blandimēta luxu
rie obijciat.cui vana ſupbie incitamēta ꝓ/
mittat.nouit quē metu opprimat. queꝫ gau
dio fallat.quē admiratiōe ſeducat. Habet
etiā aliq̄s ſibi obligatos.quoꝝ ad alios de
cipiendos ingenijs vtitꝛ et linguis. O aīa
fragilis ad reſiſtendū.facilis ad cadenduꝫ.
difficilis ad ſurgenduꝫ.q̄liter iſtiꝰ crudelis
aduerſarij laqueos euadere poterꝭ. quem
tantis ſubtilitatibꝫ preditū agnoſcis. Hec
Leo papa. Aīa Nunc video.iam pri
mitus recognoſco.ꝙ ſicut dicit Augꝰ.con/
ſuetudo peccati eſt ꝙ nō facile cognoſcitꝛ ab
eo q̄ ipſo ꝑmitꝛ.ſed mox cū inceperit ſe quis
ab illo alienare.tūc demū cognoſcit in q̄n/
ta feditate iacuerat. Igitꝛ qꝛ iam aliq̄liter me
ipſam a pctō alienare incipio.et ꝑ hoc me et
pctm̄ meū agnoſco.me ampliꝰ a planctu cō
tinere nō valeo. O dn̄e deus meꝰ.tu impſſi
ſti mihi amabilē imaginē tuā.ꝛ ego ſupin/
duxi odibilē imaginē diabolicā. Heu heu
miſer homuncio ꝙ demonis imaginē ſuꝑ/
impreſſi ſuꝑ imaginē dei. Cur nō odi eius
imitationē.cuiꝰ abhorreo nomē. Ille ſpon
te cecidit.ego volens corrui. Ille nulla p̄ce
dente vindicta peccauit ſupbiens.ego viſa
eius pena peccaui cōtemnēs. Ille ſemel in
innocētia eſt inſtitutꝰ.ego multotiēs ſuꝫ re/
ſtituta. Ille ſe erexit cōtra eū q̄ ſe fecit.ego
me erexi ꝯtra eū q̄ me refecit. Ille deū dere
liquit ꝑmittentē.ego fugi deū ꝑſequenteꝫ.
Ille ꝑſtat in malicia deo reprobāte. ego cur
ro a deo miſericorditer reuocāte. Et ſi am
bo ꝯtra deū.ille tn̄ ꝯtra nō req̄rentē ſe.ego
vero ꝯtra morientē ꝓ me. Ecce cuiꝰ imagi/
nem horrebā.cū in multꝭ me inueniā hor/
ribiliorem. Homo Fuge fuge a me o
horribilis ſubſtātia.fuge teipſam. exterrita
a teipſa. Ne igitꝛ ſine rugitu cordis tui tole/
res horrorē tuū.ſi toleras non te agnoſcis.
Nō eſt hec fortitudo. ſed mētis hebetudo.
nō eſt ſanitas ſed obdurata iniquitas.
Aīa Si me videro.eſt horror intolera/
bilis.ſi nō videro.eſt mors ineuitabilis. O
q̄ꝫ infelix q̄ ſibi eſt horribilis. ſed tn̄ multo
infelicior cui mors eterna ē ſenſibilꝭ. Anſel/
mus i̇ oronibꝫ. O pr̄ patiētiſſime.o rex cle/
mentiſſime.tegere nō valeo.excuſare neq̄o.
ꝛ tn̄ ꝯfiteri nō modicū erubeſco. Iā cauſaꝫ
tantoꝝ maloꝝ inuenio.iā qd̄ ꝓus male latu
it agnoſco. Bernardꝰ in meditatiōibꝫ. Cor
em̄ meū miſerū dū futurū nō curauit gau/
diū.nec diuinū q̄ſiuit ꝯſiliū.a ſeipſo fuit elō
gatū.ꝛ in amore terreſtriū occupatuꝫ.dūq̄ꝫ
elapſum fuit ab illis.ꝛ inuolutū iſtis.vani/
tas ipſm decepit.luxuria polluit. curioſitas
abduxit.cruciabatꝛ inuidia.torq̄batꝛ iracun
dia.diuidebatꝛ auaricia. anxiebatꝛ accidia.
ſicq̄ꝫ immergebatꝛ oībꝫ vicijs.qꝛ vnū bonū
qd̄ ſibi ſufficere potuit dereliq̄t. Hec Ber̄.
Abeant ḡ mitiſſime deꝰ in obliuionē coraꝫ
te om̄ia male ꝯſumpta mea tp̄a.ꝛ cōcede vt
hoc tp̄is mei reſiduuꝫ forte nimis breue et
momentaneū ſit tibi honorificū.mihi fru/
ctuoſum.ꝛ primo edificatoriū. Iā piſſime
deus ꝓpter magnitudinē dāni qd̄ infelix et
miſera miſerabilitꝛ incurri.video ꝛ recogno
ſco ꝙ meipſam ꝛ pctm̄ meū ſufficientꝛ vt me
rui deplangere nō valeo.ſi tāta debet eē nō
immerito pcti deteſtatio q̄nta fuerit in mi/
ſera volūtate delectatio Homo O aīa
ſi ꝑ te vt aſſeris nō potes nec ſufficis deli/
ctum tuū deplangere.neceſſe habes te ad
aliqueꝫ ſctōꝝ cōuertere. An ignoras ꝙ ſm̄
Bernardū ſecurū habes acceſſum ad deū.
vbi matrē habes ante filiū.filiū ante pr̄em.
Mater ꝓ te oſ̄dit filio pectꝰ ꝛ vbera.filius
pr̄i latꝰ ꝛ vulnera. Putas ꝙ vlla poterit ibi
eſſe repulſa.vbi tot ſunt charitatis indicia.
In periculꝭ ergo ꝛ in anguſtijs ac in rebus
dubijs mariā cogita.mariā inuoca. Nō re/
cedat a corde tuo.non diſcedat ab ore tuo.
Ipſam ſequēs nō deuias.ipſam rogans nō
deſperas.ipſa tenente nō corruis.ipſa prote
gente nō metuis.ipſa duce nō fatigaris.ipſa
ꝓpicia ad veniā ꝑuenis. Hec Bern̄. Anſel/
mus. Dic igitꝛ o aīa cū magna mētis fidu
cia. O dn̄a ſi tuus filiꝰ ꝑ te factꝰ eſt fratꝛ no/
ſter.nōne tu ꝑ ipſm facta es mater nr̄a. Ex/
ultabo igitꝛ et letabor. qꝛ quicq̄d iudicabitꝛ
de me.pendet ex ſentētia mr̄is ꝛ fratꝛs mei.
Hec Anſelmus. Aīa Cū peccaui in
filiū.irritaui matrē. Matrē offendere non
potui ſine iniuria filij. Quid ergo o bō faci
am.quis recōciliabit me filio inimica ma/
tre quis mihi placabit matrē irato filio.
Homo Anſelmus. O aīa non dubites
etſi ambo ſunt offenſi.ambo tn̄ ſunt clemen

tes.ambo pȳſſimi. Fugiat ergo reus iram iu
ſti dei ad piā matrē. refugiat reus irā offen
ſe mr̄is ad benignū filiū. ⁊ dicat. Deus qui fa
ctus es filius femine ꝓpter nr̄am miſeriā. femia
q̄ facta es mr̄ dei ꝓpter miſcdiam. aut miſe/
reamini mihi impie peccatrici. aut oſtēdite
mihi magis miſericordē. ad quē ego miſe/
ra ↄfugere valeā. Hec Anſelmus. Ania
O homo q̄ ſanū ↄſiliū tuū. q̄ ↄſolatoriuꝫ
eſt mihi miſere verbū tuuꝫ. Quia q̄n pctm̄
meū recte aſpicio. tūc inuenio. tunc agno/
ſco q̄ elemēta p pctā mea pollui. celos inq̄/
naui. aſtra celi obfuſcaui. dānatos in infer/
no cruciaui. ſctōs in celo ꝑturbaui. anglos
mihi ad cuſtodiā deputatos irreuerent̄ ꝑ/
tractaui. Vn̄ ab oīb͛ his auxiliū petere ꝑti
meſco. Et q2 iuſti iuſte mihi indignati ſunt
ad ipos confugere nō pſumo. Hō O
ania nimia eſt trepidatio tua. q̄uis placita
ſit humiliatio tua. An ignoras q̄ multi de
ſanctꝭ peccauerūt. q̄ qualit̄ nob̄ peccātibus
miſereri debeāt. in ſuis magnis pctīs didi
cerunt. Cogita moyſen ꝓphetā eximium de
diuia potētia deſperantem. Cogita dauid
regē ſctiſſimū ↄtra diuinā legē adulterio ⁊
homicidio peccantē. Agnoſce ſalomonē ſa
pientiſſimū idola vana ⁊ peſſima adorātē.
Cognoſce manaſſen regē iniq̄ſſimū. q̄ pluſ
q̄ om̄es reges iſrl̄ peccauerat. qui dicebat.
Peccaui ſup numeꝝ arene marꝭ. et nō ſum
dign͛ videre altitudinē celi p̄ multitudine
iniq̄tatis mee. hos ſemꝑ cogita veniā impe
trantes. Sed q̄d plura de ſctīs veteris te/
ſtamenti. Cogita nūc ⁊ aduerte paucos de
ſanctis noui teſtamēti. Vide mattheuꝫ ſe/
dentē ad theloniū pctōrem ⁊ publicanū et
aſſumptū in diſcipulū. Vide paulū lapidā
tem ſtephanū. ⁊ electū in aplm̄. Vide petꝝ
chriſtū abnegantē. ⁊ mox veniā impetrātē.
Vide militē chriſtū crucifigentē. ⁊ tn̄ de di
uina miſcdia pſumentē. Vide latronem in
cruce pendentē ⁊ veniā impetrātē. Poſtre/
mo cogita o aīa. q̄ illa famoſa ⁊ imūda pec
catrix maria magdalena. facta eſt tā ſingu/
laris ⁊ ſpecialis chriſti amatrix. Om̄es enī
q̄cūq̄ modo cū deo regnāt. vel olim ſic̄ nos
peccauerūt. vl̄ ſaltem peccaſſe potuiſſent ſi
eos diuia clemētia a pctō nō pſeruaſſet. Q2
cuicunq̄ donatū eſt vt peccare penit͛ non
potuerit. nō eſt h̄ nature ſed celeſtꝭ gratie.
Ania Jam nunc ſecure ꝓphas ⁊ reges
imploro. iā nūc audacter aplos ⁊ martyres
inuocabo. ↄfeſſores. v̄gines ⁊ viduas ↄſtā/
ter interpello. Sed tn̄ p̄ oīb͛ his ſacratiſſi/
mā dei genitricē virginē mariā ↄfidentius
adorabo. Scio enī q̄ tā pia dulcꝭ ⁊ ſuauis
eſt maria. q̄ nec noīari pōt q̄n accēdat. nec
cogitari q̄n recreet affectū diligētiū ſe. Hec
eſt enī illa q̄ ſalutē oīb͛ impetrauit. ⁊ totius
mūdi repationē obtinuit. Hec Bern̄. Anſ/
elmus. O femia mirabilit̄ ſingularis. ⁊ ſin/
gularit̄ admirabilis. p quā elementa reno/
uant̄. infirmi medicant̄. hoīes ſaluant̄ ⁊ an
geli reintegrant̄. O femia grā plena. de cu/
ius plenitudinis abūdantia reſpſa reuiui/
ſcit omīs creatura. Bern̄. O bn̄dicta geni/
trix vite. inuētrix grē. mater ſalutꝭ. p te acceſ
ſum habem͛ ad filiū tuū. vt p te nos ſuſci/
piat. q̄ p te dat͛ eſt nob̄. Excuſet apud ipm
integritas tua culpā corruptiōis nr̄e. hūili
tas tua deo grata o beatiſſima veniā impe
tret vanitati nr̄e. O bn̄dicta p grām quam
inueniſti. p ꝓrogatiuā quā meruiſti. p miſe/
ricordiā quā pepiſti. fac vt q̄ mediāte te di/
gnat͛ eſt fieri particeps infirmitatꝭ ⁊ miſe/
rie nr̄e. te intercedēte nos faciat participeſ
glie ſue. Hec Bern̄. Hō Jam nunc vt
eſtimo o ania mea aliq̄liter meritorie ↄuer
tiſti radiū ↄtēplatiōis ad videndū q̄lit̄ for
mata ſis p naturaꝫ ⁊ quō deformata p cul/
pā. ↄuerte nūc radiū tuū. iā vt ſpero p cōtri
tionē depurata. ad intuendū q̄lit̄ ſis refor
mata p grām. Scire tn̄ debes q̄ q̄nto pfe/
ctius p ↄtritōis lauacrū caligo mentis de/
tergit̄. tāto lucidi͛ diuie repatiōis bn̄ficiū
ſpeculat̄. Pctm̄ enī ſm Aug͛. eſt tenebra q̄
intellect͛ obtundit̄. ⁊ interior hō tot͛ obte/
nebrat̄. Vn̄ neceſſe ē vt tāto ſollicit͛ mēta/
les oculi ſa peccati tenebra p cōpunctōis la/
chrymas ↄtinue expurgent̄. q̄nto amplius
p hāc ↄtēplatōis radius obtenebrat̄. Hec
Aug͛. Jam igit̄ o aīa in affectiōib͛ ſerena/
ta. dirige radiū ↄtemplatiōis ad intuendū
q̄ ꝓfunda dei clemētia. ⁊ q̄ alta di ſapiētia
q̄q̄ mira dei potētia ſis p grām reformata
Conſidera p̄mo q̄liter p beneficiū redē/
ptionis te a pctō originali liberauit. An ig/
noras q̄ p pctm̄ originale eras bonis na/
turalib͛ ⁊ ſpūalib͛ ſpoliata. poteſtati p̄nci/
pis tenebrarum ſubiugata. a patria tua re
pulſa ⁊ alienata. Sed ſm Bern̄. Singu/
laris illa maieſtas mori voluit vt viuerem͛
ſeruire vt regnarem͛. exulare vt repatriare
mus. et ad viliſſima opera inclinatus eſt. vt

nos ꝯſtitueret ſup om̄ia opa ſua. Uenit ei
filius homis q̄rere ⁊ ſaluū facere qḋ perie/
rat. Uenit inquā vt te ſupbuꝫ humiliaret.
Gregori⁹ in regiſtro. Ad h̄ vnigenit⁹ dei fi
lius formā infirmitatꝭ noſtre ſuſcepit. ad h̄
inuiſibilis nō ſolū viſibilis. ſed etiā deſpe/
ctus apparuit. ad h̄ ꝯtumeliarū ludibria. il/
luſionū probra. paſſionū tormenta tolera/
uit. vt ſupbū nō debere eſſe hoiem doceret
hūilis deus. Aug⁹. Om̄ia bona terrena cō
tempſit de⁹. vt ꝯtēnenda mōſtraret. ⁊ om̄ia
terrena mala ſuſtinuit. vt ſuſtinēda doce/
ret. vt neq̄ȝ in illis q̄rerēt felicitas. neq̄ȝ in
iſtis timerēt aduerſitas. Uenit ſecundo
vt te p̄ri recōciliaret. Aug⁹. Cū inimic⁹ eſ/
ſes patri ego reconciliaui te. cū longe eſſes.
ego veni vt reducerē te. cū inter mōtes ⁊ ſil
uas errares. queſiui te. inter lapides et li/
gna inueni te. in humeris meis portaui te.
p̄ri meo reddidi te. laboraui. ſudaui. caput
meū ſpinis expoſui. man⁹ meas clauis ob/
ieci. lancea lat⁹ meū aperire pmiſi. ſanguinē
meū p te fudi. totq̄ȝ nō dicā iniurijs ſȝ aſpe
ritatib⁹ lacerat⁹ ſum ꝓpter te. ſed heu ꝓpter
peccatū tuuȝ te diuidis a me. Uenit ter
cio vt te venditū repararet. Aug⁹. Admire
mur. gratulemur. amem⁹. laudem⁹. adore/
mus. qm̄ p redēptoris nr̄i mortē. de morte
ad vitā. de tenebris ad lucē. de exilio ad pa
triā. de corruptiōe ad incorruptōnē. de mi
ſeria ad gloriā. de luctu ad gaudiuȝ vocati
ſumus. Gregori⁹ nazanzenuſ. O mira ⁊ in/
audita pmixtio. q̄ creator eſt fit creatura. q̄
immēſus eſt capit̄. q̄ diues eſt in om̄s. pau/
per efficit̄. Suſcepit imaginē carnis mee.
vt imaginē quā fecerat repararet. vt carneȝ
mortalē imortalitate dotaret. Expgiſcere
nunc o aīa mea. reſpice in faciē chriſti tui.
Uide faciē illā quondam ſplendore nimio
luminoſaȝ ꝓpter te velatā ꝯtra charitatem.
decore ſpecioſaȝ. inflatā ꝯtra ſpecioſitateȝ.
dulcore gratioſaȝ. cōſputā ꝯtra gratioſita/
tem. amore deſiderabilē. abominabilē con
tra deſiderabilitatē. Uide nūc o aīa mea
⁊ diligent̄ ꝯſidera mira et inaudita ꝓdigia
q̄ fecit dn̄s ſup terrā. De⁹ illudit̄ vt honore
ris. innocēs flagellat̄ vt ꝯſoleris. iuſt⁹ cru/
cifigit̄ vt libereris. agnus imaculat⁹ occidi
tur vt epuleris. ſanguis ⁊ aqua de latere lan
ceati emittunt̄ vt potēris. Reſpice igitur in
preciū redēptiōis. placās offenſaȝ p̄uarica/
tionis. inſpice exemplū informatiōis. pre/
ſtans amminiculū ſctificatiōis. aſpice auxi
lium ꝓtectiōis. reſerās ianuā incarceratio/
nis. ſuſcipe p̄miū retributiōis. ꝯferens gra
tiā iuſtificatiōis. Aſpice o aīa delicata con
templādo aſſidue. ⁊ fac imitādo pfecte ſm
exēplar ꝯſummate iuſticie. qḋ tibi in mon/
te monſtratū eſt. h̄ eſt in chriſti victorioſiſſi
ma paſſiōe. An nō ꝯſideras ꝙ delicijs cor/
poralib⁹ eſtuas. ⁊ chriſt⁹ dn̄s tuus. rex tu⁹.
ſponſus tu⁹. magiſter ⁊ amic⁹ tuus affligit̄
om̄i genere penarū. in om̄i parte ſenſuum.
ab om̄i ſtatu hoim. Rex illuſit. p̄ſes iudica
uit. diſcipul⁹ vendidit. apl̄i reliquerūt. pon
tifices. ſcribe ⁊ phariſei tradiderunt. genti/
les flagellauerūt. turbe ꝯdemnauerunt. ac
milites crucifixerūt. Bern̄. Caput illud an
gelicis tremendū ſpiritib⁹. denſitate ſpina/
rū pungit̄. facies pulchra p̄ filijs hoim. ſpu
tis iudeorū deturpat̄. oculi lucidiores ſole
caligant in morte. aures q̄ audiunt angeli/
cos cant⁹. audiūt pctōꝝ inſultus. os quod
docet angelos. felle ⁊ aceto potat̄. pedes q̄/
rū ſcabellū adorat̄ qm̄ ſanctū eſt. cruci cla/
uo affigunt̄. man⁹ que formauerunt celos
ſunt in cruce extenſe ⁊ clauis affixe. corpus
verberat̄. lat⁹ lancea pforat̄. Et quid plu/
ra. nō remāſit in eo aliq̄d liberum niſi ſola
lingua. vt p pctōrib⁹ exoraret. ⁊ mr̄em diſci
pulo cōmēdaret. Hec Bern̄. Et quid plu/
ra. o fidelis aīa ſaluator nr̄ nullis aduer/
ſantiū hoſtiū tentamētis potuit a nr̄e ſalu/
tis cura reuocari. Sed q̄ magis ei⁹ nobis
oſtendit̄ emulatio. eo grauior nos ſi hanc
ſpernim⁹ ſequit̄ dānatio. Aīa O bo/
mo. iam diu tacui. q̄ȝ que ꝓpoſuiſti cuȝ gau/
dio parit̄ ⁊ luctu deuota mēte recepi. Gau/
dens igit̄ gaudebo in dn̄o. q̄ȝ me tm̄ dilexit
ꝙ vnigenito filio ſuo ꝓpter me nō pepercit.
O ineſtimabil̄ dilectio charitatꝭ. vt ancillā
imo nec noie ancille dignā redimeres filiū
tradidiſti. O dn̄e ieſu chriſte q̄ ꝓpter me ti/
bi nō pepciſti. cor meū tuis vulneribus ita
ſaucia. ⁊ mentē meā tuo ſanguine ita iebria
vt quocūq̄ȝ me vertā ſemp te videā crucifi/
xū. ⁊ q̄cq̄d inſpexero mihi appareat tuo ſan
guine rubricatū. vt ſic totus in te tendens.
nil valeā p̄ter te inuenire. nil niſi tua vulne
ra intueri. Hec mihi ꝯſolatio ſit tecum mi
dn̄e crucifigi. ⁊ mihi ſit intima afflictio ali
q̄d p̄ter te meditari. Hugo de ſctō victore.
Nulla dilectio maior. nulla charitas ſince
rior. nullus amor fortior. mortuus ē p me

innocens. nihil in me inueniēs qđ amaret ſed heu ꝯſiderans hāc mirā circa nos diuīe pi-
etatis dignationē aduerto. de nimia ingrati-
tudīe mea nō modicū ꝯfundor ⁊ erubeſco.
Hō Hugo de arra aīe. O aīa dereliq-
ſti ſponſuꝫ tuū. ꝓſtituiſti amorē tuū. ⁊ ꝓ tan-
tis bñficijs grās non egiſti. qꝛ vt releuaret
te illuc vñ cecideras. ipē deſcēdere dignat⁹
eſt. ⁊ pie pati qđ tolerabas. Cogita ḡ qñtuꝫ
diligat te q̄ nō niſi moriēdo a morte voluit
liberare te. Hec Hugo. Vñ aīa mea. q̄nto
bñficia redēptoris recognoſcis digniora.
tāto pctā ingratitudinis ſūt deteriora. Vi-
de ḡ ne ſis ingrata. cui tāta bñficia ſunt col-
lata. Magnū eñ eſt pctm̄ ingratitudinis.
Quia ſcḿ Bern̄. Ingratitudo eſt q̄i vent⁹
vrens. exiccās riuulos diuīe miſcđie. fontē
clementie ⁊ fluēta grē. Attēde igiẛ o anima
mea. freq̄nter volue ⁊ reuolue ī mēte illud
horribile verbū qđ ꝯtra ingratos ꝓferẛ in
ꝑſona ſaluatoris dicentꝭ. O aīa vide q̄nta
ꝓ te patior. ad te clamo q̄ ꝓ te morior. Vide
penas q̄b⁹ afficior. vide clauos q̄b⁹ cōfodi-
or. audi improperia quib⁹ ꝯfundor. Sꝫ cū
ſit tant⁹ dolor exterior. cruciat⁹ tñ interi-
or eſt grauior. cū tam ingratū te experior. Et
alibi Bern̄. ꝯtra ingratos in ꝑſona chriſti
inuehiẛ dicens. Popule meus q̄d feci tibi.
aut in q̄ moleſt⁹ fui tibi. rñde mihi. q̄d cau-
ſe eſt ꝙ inimico meo magis libet ſeruire ꝗ̄
mihi. Attēde ꝙ ego ſum q̄ creaui te. Ego oī-
b⁹ bonis ditaui te. Et ſi hec modica viden-
tur ingratꝭ. ego ꝑcioſiſſimo ſanguine meo
redemi te. Eya aīma mea. nō recedāt hec a
corde tuo. nō diſcedant ab ore. ſp grās age.
nunꝗ̄ ceſſa vnigenitū dei filiū ꝓ tantis do-
nis bñdicere ⁊ magnificare. Sit tibi dile-
ctus ꝓ his oīb⁹ aliqñ faſciculus myrrhe in
corde tuo. aliqñ iubilus in mēte. laus ī ore.
melos in aure. Aīa Iā diuti⁹ me cō-
tinere nō valeo. Dic queſo. Quid retribuā
dño ꝓ oīb⁹ q̄ retribuit mihi. Homo
O aīa. ſicut dicit Bern̄. in meditatōib⁹.
totā vitā tuā debes huic. nō imerito q̄ vitā
ſuā ꝓ te poſuit. et cruciat⁹ duros ſuſtinuit.
ne tu eternos cruciat⁹ ſuſtineres. Quid ti-
bi vel durū eſſe poterit cū recordat⁹ fueris
ꝙ ille ſpecioſus in forma dei pro te voluit
crucifigi. O ꝗ̄ indebita miſeratio. o ꝗ̄ gra-
tuita dignatio. ꝗ̄ inopinata dilectio. ꝗ̄ ſtu-
penda dulcedo. regem glīe ꝓ deſpectiſſimo
vermiculo mori ⁊ crucifigi. O ꝗ̄ dulcꝭ ami-
cus. o ꝗ̄ fortis auxiliator. o ꝗ̄ prudēs cōſi-
liator. Aīa O homo fateor ⁊ vere re-
cognoſco ſi eſſent in me oēs vite filioruꝫ
adā. oēs dies ſeculi. ⁊ labores oīm hoīm
q̄ ſunt. fuerūt ⁊ erunt. nihil eſſet ad cōꝑatio-
nē illi⁹ qđ ſponſus me⁹ ꝓ me ſuſtinuit. qđ ꝓ
pctis meis fili⁹ dei tolerauit. Cū ḡ donaue-
ro ei q̄cq̄d ſum ⁊ q̄cquid poſſum. nōne erit
ſicut ſtella ad ſolē. ſicut ſtilla ad fluuiū. ⁊ ſic
puluis ad montē. Hec Bern̄. Homo
O aīa qꝛ iā ꝯſidero ꝙ depurato cōtem-
platiōis oculo grām diuīe redēptiōis qua
te a pctō originali ſponſus tuus liberauit
agnoſcis. adhuc modicū ꝓ deo loq̄ incipiā.
⁊ tibi ad cumulū diuine miſeratiōis q̄liter
ꝑ ipam a pctō actuali liberata ſis oſtendaꝫ.
Cōuerte igiẛ radiū ꝯtemplatiōis ad bñfi-
ciū iuſtificatōis. ⁊ ꝯſidera dñi dī tui graꝫ. ꝗ̄
paterne ꝑ occultā inſpirationē te a pctō re-
uocauit. ꝗ̄ dulciter ⁊ ꝗ̄ amicabiliẛ alloq̄n-
do ꝑ interiorē allocutionem te vocauit di-
cens. Reuertere reuertere ſunamitis. id eſt
aīa ꝑ pctm̄ miſera effecta. vel captiuata vł
mortificata. Reuertere inquit o aīa ad me.
ego ſum creator tuus. Reuertere. ego ſum
redēptor tu⁹. Reuertere ego ſum ꝯſolator
tuus. Et ſi hec modica videnẛ. reuertere vl-
timo. q̄a ego ſum tā liberalis remunerator
tuus. Reuertere igiẛ ad me. ego ſum qui te
tā nobiliẛ creaui. Reuertere. ego ſuꝫ qui te
tā miſericorditer ꝑ mortē meā amariſſimā
de morte eterna liberaui. Reuertere ad me
ego ſum q̄ te bonis ſpūalib⁹ et corꝑalib⁹ tā
multiplicitẛ ditaui. Reuertere vltio ad me o
aīa. ego ſum q̄ te iā ꝑ ꝑparatā felicitatē tā
liberaliter remūeraui. Reuertere inquit a
pctō cogitatiōis. reuertere a pctō locutōis.
reuertere a pctō actiōis. reuertere a pecca-
to aſſuefactiōis. Reuertere ad me o aīa. te
ſancti cū magno deſiderio expectāt. ⁊ ad tu-
um aduētū angeli exultant. Reuertere vo-
cat te expāſis in cruce manib⁹ ieſus chriſt⁹.
Reuertere. tuū reditū ꝓſtolaẛ toti⁹ trinita-
tis abyſſus. O aīa hec fuit vox ſibi bñ reco-
lis dilecti inuitantꝭ. Aduerte nūc que fue-
rit longanimitas expectantꝭ. O quāto tpe
tuū aduentū expectauit. heu quanto tpe te
in peccatis tuis tolerauit. O q̄t ⁊ quantos
ante tuā ꝯuerſionem in pctīs dānauit. ⁊ te
ſemꝑ peccantē miſericordiẛ expectauit. Re-
uertere adhuc o aīa. chriſtus ī cruce te ex-
pectans habꝫ caput inclinatū ad te pecca-

tricem ⁊ immundā deoſculandā. habꝫ bra
chia extenſa ad amplexandaꝫ. manꝰ aptas
ad remittendū. corpꝰ extenſum ad ſe totuꝫ
impendendū. pedes affixos ad tecū cōma/
nendū. latus apertū ad te in illud intromit
tendū. Eſto ergo o aīa iā columba nidifi/
cans in foraminibꝫ petre. in cauernis mace
rie. ꝑuola manus. ꝑuola pedes. inuola late/
ri. ibi tuta requies. ibi ſecura quies. Hec
Bernardꝰ. Hugo de ſctō victore. O aīa
ſi digne cogitare poſſes. qꝛ ⁊ q̄les in tui cō/
paratiōe abiecti ſunt. q̄ tibi datā gratiā con
ſequi nō meruerūt. Elegit ḡ ⁊ p̄elegit te ſpō
ſus tuus. elegit te in oībꝫ. aſſumpſit ex oī
bus. amauit p̄ omnibꝫ. An ignoras q̄ꝫ feda
p̄us fuiſti. q̄ꝫ polluta ⁊ diſſoluta p̄us extiti/
ſti. Ipſe te lauit lauacro regeneratiōis. pa/
uit cibo dulciſſimi corꝑis. Ipſe tibi dedit
veſtimēta virtutū. quibꝫ nuditatē tuā tege/
res ⁊ te adornares. Ipe ꝯtulit aromata bo
norū operū. quibꝫ fetorē peccati effugares.
dedit ſpeculū ſcripture in q̄ faciē tuā agno/
ſceres. Hec Hugo. O aīa vidiſti longani
mitatē expectātis. iam nūc cōuerte radiuꝫ
ꝯtemplatiōis ad benignitatē iuſtificantis.
Cogita diligent̄ vnde tibi poſt hec omnia
tam ineſtimabil̄ gr̄a. vt eiꝰ merearis ēē ſpō/
ſa. in queꝫ deſiderāt angeli ꝓſpicere. Bern̄.
Quid ergo retribues dn̄o ꝓ oībꝫ que re/
tribuit tibi. Tribuit em̄ tibi ꝑ gratiā vt ſis
ſocia menſe. ſocia regni. ſocia thalami. Vi/
de quibꝫ brachijs a te ſit amplexandꝰ. qui/
bus labijs deoſculādus. q̄ te tanti eſtima/
uit. vt te ſuo ſanguine mundaret. ⁊ ꝓpter te
ſomnuꝫ mortis acciperet. Aīa Fateor
iam ⁊ recognoſco. experior et intelligo me
multo plura his a deo meo recepiſſe. ſed ꝓ
his oībꝫ nihil dignū beneficijs tant̄ deo
retribuiſſe. Bernardꝰ in meditatōibꝫ. Mi
ſericordias dn̄i ineternū cantabo. qꝛ ſeptē
in me miſericordias factas ꝯſidero. ꝑ quas
ſuā ineſtimabilē pietatē euidentiſſime reco
gnoſco. Primo q̄ a mult̄ peccatis me con/
ſeruauit. Secūdo q̄ me peccantē non ſta/
tim dānauit. ſed me ꝓlongāte iniquitatem.
ipe ꝓlongauit pietatē. Tercio q̄ cor meum
īmutauit. vt fierēt ei dulcia q̄ prius erāt a/
mara. Quarto q̄ me penitentē miſericor/
diter recepit. Quinto q̄ ꝯtinēdi ⁊ emēdan/
di mihi virtutē p̄ſtauit. Sexto q̄ dedit mi
hi gratiā ꝓmerendi. Septimo q̄ mihi tri/
buit ſpem obtinēdi. Dic mihi iā o homo ꝓ
pter diuinā clementiā. q̄d ꝓ his oībꝫ do/
mino meo retribuā. ne fiam indigna ꝑcipi/
endis ſi ingrata fuero inuēta de perceptis.
Augꝰ. Quid ḡ retribuā dn̄o. niſi q̄ diligaꝫ
⁊ gr̄as agam. cōfitear ⁊ laudeꝫ dicā nomini
ſuo eterno ⁊ bn̄dicto. Quoniā tā paratꝰ eſt
mihi dimittere mala. ⁊ tā ineſtimabilia cō/
ferre bona. Gratie eiꝰ deputo q̄ ꝑctā mea
q̄ſi glaciē ſoluit. gr̄e eius deputo quecunq̄
mala nō feci. ⁊ ideo oīa mihi reputo dimiſ/
ſa q̄cunq̄ a meipo duce non ſunt cōmiſſa.
Hec Auguſt. in libro ꝯfeſ. Homo O
aīa ſcito q̄ quicq̄d tibi dilectꝰ tuus cōtu/
lit. quicq̄d ꝓpter te ſuſtinuit. totū in chari/
tate ꝑpetua (qua te dilexit) ꝯſūmauit. Vn̄
(ſicut eſtimo) nec meliꝰ nec decentiꝰ q̄ꝫ ꝑ di/
lectionē retribuit̄ q̄d ex ſola dilectiōe ꝯdo/
natur. Aīa Eya mi dn̄e deꝰ meus. ſi
hec ita ſe habēt. q̄ntū ego infelix ⁊ miſera di/
ligere deberem deū meū. q̄ me creauit cum
nō eram. redemit cū perierā. ⁊ de mult̄ pe/
riculis liberauit me. q̄n errabā reduxit me
q̄n ignorabā docuit me. q̄n peccabaꝫ corri/
puit me. q̄n ꝯtriſtabar conſolatꝰ eſt me. q̄n
ſteti tenuit me. q̄n cecidi erexit me. quando
iui duxit me. quādo veni ſuſcepit me. Hec
⁊ multa alia fecit mihi deus meꝰ. de quibꝰ
dulce mihi erit ſemꝑ loq̄. ſemꝑ cogitare. ſꝑ
gr̄as agere. vtinā ꝓ omnibꝫ beneficijs ſuis
poſſem eū laudare ⁊ amare. Cū em̄ ſi̅m au/
ctorem de ſpū ⁊ aīa. cūctis ſit p̄ſidens. ſin/
gulos implēs. vbiq̄ p̄ſens. cunctoꝝ curam
agens. et tā ſingul̄ q̄ꝫ oībꝫ ꝓuidens. ita m̄
totū ad cuſtodiā meā occupatuꝫ video. q̄ſi
omniū oblitꝰ fuerit ⁊ mihi ſoluꝫ intendere
velit. Sic em̄ p̄ſentē ſe mihi exhibet. ſemꝑ
ſe paratū offert. ſi me paratuꝫ inuenerit. vt
quocūq̄ me verto non me deſerat. niſi ego
prius deſeram eū. Nec ꝓ his oībꝫ q̄d illi
retribuā habeo niſi tm̄ vt diligaꝫ. Hec au/
ctor de ſpū ⁊ aīa. Bern̄. O bone ieſu. quo/
tiens poſt immēſas ⁊ innūerabiles lachry/
mas. q̄tiens poſt varios ſingultꝰ ⁊ gemitꝰ.
me ſauciatā ⁊ iam pene deſperantē vnxiſti
vnctione miſericordie tue. ⁊ oīno pene defi
cientē excepiſti gaudentē. nec dereliq̄ſti de
venia p̄ſumenteꝫ. Sed ſuꝑ hec oīa mihi
te bone ieſu amabilē nō imerito reddit ca/
lix paſſionis quē bibiſti. opus nr̄e redēpti/
onis quod ſuſcepiſti. Hoc em̄ eſt q̄d totum
amorē meū vendicat ſibi. hoc eſt quod me/
am deuotionē blandiꝰ allicit. ⁊ iuſtiꝰ ſtrin/

git. ⁊ vehementiꝰ afficit. Eteñ vbi te humi
liasti. vbi te naturalibꝫ radijs exuisti. ibi ca-
ritas plꝰ effulsit. grā ampliꝰ radiauit. Hec
Bernā. Adiuro vos (inq̄t aīa in canticꝭ) fi
lie hierl'm. vt si inueneritꝭ dilectū. nūciate ei
q2 amore langueo. Bernā. Nō operit aīma
quē diligit. q2 p̄sentē oībꝫ credit. q̄ de corde
suo nō recedit. Augꝰ. Amo te dñe. ⁊ impati
ens est amor. nec lachrymis sedatur. donec
amori dét qd̄ amat. Nihil eiꝰ mesticiā ꝯso-
latur. quisq̄ꝫ nō aspicit qd̄ desiderat. Aīa
Sed nūq̄d o hō ille tenet deū diligere.
q̄ se gaudet talia q̄lia ego cōmisi mime cō-
misisse Hō O aīa nō te q̄sq̄ꝫ irrideat
ab eo egrā sanari oportet. a q̄ sibi prestituꝫ
est vt nō egrotaret. vl' forsan vt maiores la
bores cautiꝰ euitaret. Et iō deū tantundē
imo reuera ampliꝰ diligat. q2 ꝑ quē me vi-
det tantꝭ pctōꝝ meoꝝ languoribꝫ exui. per
eū se videt tantꝭ doloribꝫ ñ implicari. Hec
Augꝰ. in li. ꝯfessionū. Hiero. Sine amore
charitatis q̄uis q̄sq̄ꝫ recte credat. ad beati-
tudinē tñ venire nō potest. q2 tanta est cha
ritas vt etiā ꝓphetia ⁊ martyriū sine illa ni-
hil esse credant. nullū p̄miū charitati com-
pensat. Charitas enī oīm ꝟtutum obtinet
p̄ncipatū. Augꝰ. Da mihi te deꝰ meus. red
de te mihi. amo te. ⁊ si parū est amem validi
us. Nō possum metiri vt sciā q̄ntū desit mi
hi amoris tui ad id qd̄ satis ē. vt currat vi-
ta mea i amplexꝰ tuos. nec auertat donec
abscondat in abscōdito vultꝰ tui. Hoc ta-
men scio ꝙ male mihi est p̄ter te. ⁊ oīs co
pia q̄ deꝰ meꝰ non est. mihi egestas est. Hec
Augꝰ. Aīa Nūc ḡo o hō q2 ꝓ his oībꝫ
dilectū dilectorē meū vt dixisti diligere de-
beo. dic q̄so quātū aut quō ipm diligā. q̄te-
nus sibi vicissitudinē tante dilectiōis repē
dam. Hō O aīa q̄uis s'm Bernā. cau
sa diligēdi deū. deꝰ sit. modus ꝟo diligendi
eū sit sine modo diligere. possumꝰ tñ mo-
dū aliquē ex ipis sacre scripture locis inue
stigare. Ipe etenī q̄ tibi dilectionē tribuit
modū diligēdi ōndit q̄n dixit. Diliges do-
minū deū tuū ex toto corde tuo. ex tota aīa
tua. ⁊ ex tota fortitudine tua. Dilige igitur
aīa amore singulari deū p̄rem. q̄ te tā no-
biliter ex nihilo creauit. deū filiū q̄ te tā in-
estimabiliter ꝓ te moriēdo reformauit. de-
um spm̄sctm̄ q̄ te tā misericordit ⁊ tā dulcit
sepius ꝯsolādo a pctō ꝯseruauit. ⁊ in bono
ꝯfortauit. Dilige igit deū p̄rem fortiter. vt
nullo alieno amore ꝑiculose vincarꝭ. dilige
deū filiū sapient. vt nullo alieno amore do
lose seducarꝭ. dilige deū spm̄sctm̄ dulciter.
vt nullo alieno amore venenose inficiaris.
Vel alit s'm Bernā. Disce a christo o anima
christiana. quēadmodum debeas diligere
christū. Dilige dulcit. prudēt ⁊ fortit. Dul-
citer vt amore illiꝰ oīs amor alius tibi vile-
scat. ⁊ ipe solus sit tibi mel in ore. melos in
aure. iubilus in corde. Dilige prudent. vt
amor tuus in eo solo ⁊ in nullo alio ꝯtinue
inardescat. Dilige fortiter. vt tua fragilitas
oīa dura ⁊ aspera gaudent ꝓ iπo sustineat.
vt dicas. labor meꝰ vix est vniꝰ hore. ⁊ si am
plius ē nō sentio p̄ amore. Hec Bernā. Hie
ronymꝰ. Ita christianꝰ ꝑ amorē in christuꝫ
iugit intendat. vt oīa libent ꝓpter ipm susti-
neat donec ad ipm ꝑueniat. Hec Hiero.
Amemꝰ christū. ⁊ eiꝰ semꝑ q̄ramꝰ inherere
amplexibꝫ. ⁊ facile videbit oē qd̄ est diffi-
cile. Amb. O aīa sꝑ in mēte tua ꝯtracta q̄ꝫ
dulciter christꝰ te dilexit in incarnatiōe. q̄ꝫ
prudent in ꝯuersatiōe. ⁊ q̄ꝫ fortit in passiōe
Hugo. Nulla dilectio maior. nulla caritas
sincerior. nullus amor fortior. mortuus est
ꝓ te innocēs. nihil in te īueniēs qd̄ amaret.
Hec Hugo de sctō vic. Aīa. Dic q̄so
o hō salua reuerētia tua. nō ex curiositate.
sed ex hūilitate. non ex p̄sumptiōe sꝫ potiꝰ ex
deuotiōe interrogo. Et q̄d est qd̄ amo cū de
uꝫ meū amo. Hō O aīa si tua q̄stio eēt
p̄sumptuosa. tūc nimis eēt viciosa sed q2 ex
deuotiōe originat. deuotā rn̄sionē meret.
Audi ḡ q̄d dicit ille magnꝰ amator dei. Au
gꝰ. in lib. ꝯfes. Cū deuꝫ inq̄t amo. non amo
speciē aut decꝰ. nō tp̄s. nō candorē lucꝭ istiꝰ
amicū oculis. nō dulces melodias. nō vn-
guenta suauit redolētia. nō māna. nō mel-
la. nō mēbra carnis amplexibꝫ acceptabilia
nō hec amo cū deuꝫ amo. Sed q̄d amo. A-
mo lucē q̄ndā. q̄ndā vocē. quēdā odorē. q̄n-
dam cibū. quēdā amplexū interiorꝭ homis
mei. vbi fulget aīe qd̄ nō capit locus. vbi so
nat qd̄ nō capit tempꝰ. vbi redolet qd̄ non
spargit flatꝰ. vbi sapit qd̄ nō minuit edaci-
tas. vbi heret quod nō diuellit satietas.
Aīa Dic q̄so o hō vel paululū de chari-
tatis ꝟtute. q̄ cognita ad diligēdū deū for-
tius animꝰ inardescat. Hō. Reuera o
aīa charitatꝭ fructꝰ magnꝰ est. sed occultꝰ.
Ipa enī s'm Aug. in aduersitatibꝫ tolerat. i
ꝓsperitatibꝫ tēperat. in durꝭ passiōibꝫ ē for-

tis. in bonis opib⁹ hilaris. in tentatiõe tu/
tiſſima in hoſpitalitate liberaliſſima. inter
veros frẽs letiſſima. int̃ falſos patiẽtiſſima
Jpa ẽ int̃ obprobria ſecura. int̃ odia bene/
fica. int̃ iras placida. int̃ inſidias innocẽs. i
iniq̃tate gemẽs. i ṽitate reſpirãs. Hec Au/
g⁹. de laude caritat̃. Bern̄. O felix amor ex
q̃ orit̃ ſtrenuitas moꝝ. puritas affectuum.
ſubtilitas intellectuũ. ſctitas deſiderioꝝ.
claritas opeꝝ. fecũditas ṽtutum. dignitas
meritoꝝ. ſublimitas p̃mioꝝ ꝫ honoꝝ. O
dulcedo amor̃. o felix amor dulcedis. ꝯme
dat te cor meũ. ꝫ nectare tuo repleant̃ viſce
ra aīe mee. Hec Bern̄. Jdẽ. O aīa q̃ꝫ dulc̃
eſt cib⁹ caritat̃. q̃ feſſos alleuiat. debiles ro
borat. meſtos letificat. Jugũ naq̃ꝫ ṽitat̃ fa
cit ſuaue. ꝫ on⁹ ei⁹ leue. Jdeꝫ. Fateor dñe.
nõ ſuſtinui pond⁹ diei ꝫ eſt⁹. ſꝫ iugũ ſuaue ꝫ
on⁹ leue porto. Op⁹ em̄ meũ vix eſt vni⁹ ho
re. ꝫ ſi pl⁹ ẽ nõ ſentio p̃ amore. Sꝫ q̃d plura
Hugo de ſctõ vic. O aīa tãta ẽ vis amoris
vt talẽ te neceſſe ẽ eſſe. q̃le ẽ illud qð amas.
Et cui p affectũ ꝯiũgeris in ipi⁹ ſilitudinẽ
ipa q̃dãmodo dilectiõis ſocietate tranſfor
maris. Hec Hugo.

¶ Caplm III Quõ aīa p mẽtale exer/
citiũ dꝫ radiũ ꝯtẽplatiõis ꝯuertere ad exte
riora. vt cognoſcat q̃ꝫ inſtabil̃ ſit mundana
opulẽtia. q̃ꝫ mutabil̃ mũdana excellẽtia. et
q̃ꝫ miſerabilis mũdana magnificẽtia.

Anima.

Jam uideo quo
niã miſer ẽ oīs anim⁹ iũct⁹ ami/
cicia reb⁹ tpalib⁹ q̃ cũ labore acq̃
runt̃. cũ timore poſſident̃. cuꝫ dolore amit/
tunt̃. Sed btũs ẽ q̃ amat te dñe. ꝫ inimicũ
ꝓpter te. ꝫ amicũ in te. Sol⁹ em̄ nullũ carũ
amittit. cui oẽs in te chari ſunt. te ṽo nemo
amittit. niſi q̃ te dimittit. q̃ aũt te dimittit q̃
vadit. niſi ad te placido a iratuꝫ. Hec Au/
g⁹. Jdẽ. O charitas q̃ ſp ardes ꝫ nunq̃ꝫ ex/
tinguer̃. Caritas de⁹ me⁹ accẽde me. Ju/
bes vt amem te. da qð iubes ꝫ iube qð vis.
Jubes certe qð ꝯtineã a ꝯcupiſcentia car/
nis. a ꝯcupiſcẽtia oculoꝝ. ꝫ ambitõe ſeculi.
Auguſ. Min⁹ te dñe amat q̃ aliq̃d tecũ a/
mat. qð ꝓpter te nõ amat. Amb. O hõ ame/
mus xp̃m ꝫ ei⁹ ſp inherere q̃ram⁹ amplexi/
bus. ꝫ facile videbit̃ om̄e difficile. Hõ
Grego. O aīa iã vt video recognoſcis q̃ꝫ
felix ꝫ q̃ꝫ beat⁹ eſt q̃ in ſolo eternitat̃ deſide/
rio p amorẽ figit̃. q̃ nec pſpitate extollit̃. nec
aduerſitate q̃ſſat̃. ꝫ duꝫ nihil hꝫ in mũdo qð
diligat. nihil eſt in mũdo qð ptimeſcat. Hec
Grego. in mora. Cõuerte igit̃ o aīa nũc ra/
diũ ꝯtẽplatiõis ad ea q̃ ſunt iuxta te. h̃ ad
mũdũ iſtũ ſenſibilẽ. vt ipm et ea q̃ ſunt i ipo
deſpicias. ꝫ eo deſpecto amplius in amore
ſpõſi inardeſcas. Min⁹ em̄ eũ amas ſi ali/
q̃d cũ eo amet̃. qð ꝓpter ipm ꝫ in ipo nõ di/
ligas. Tanto ei ſm̄ Grego. q̃s ab illo ſup/
no amore diſiũgit̃. q̃nto inferius delectat̃.
ꝫ citi⁹ ad deũ ꝯuertit̃. q̃ nõ hꝫ in h̃ ſeclo vn/
de delectet̃. Et ſm̄ glo. ſup Exodo. Tanto
q̃s ab iferioꝝ amore diſiũgit̃. q̃nto ad ſola
et̃na amãda ſubleuat̃. Cetera igit̃ creatura
tibi vileſcat. vt creator tu⁹ in corde ſol⁹ dul/
ceſcat. Aug⁹. Volue igit̃ ſp ꝫ reuolue. ñ tm̄
ex audit̃ ſed etiã ex expt̃is. nõ tm̄ ex dict̃. ſꝫ
etiã ex fact̃. q̃ꝫ inſtabil̃ ſit mũdana opulen/
tia. q̃ꝫ mutabil̃ mũdana excellẽtia. q̃ꝫ falſa ꝫ
miſerabil̃ mũdana gl̃ia. Om̄e em̄ ſm̄ Gre.
qð hic eminet. multo pl⁹ merore afficit̃. q̃ꝫ
honore gaudeat. Greg̃. Ecce h⁹ mũdi ama/
tores nũdinas h⁹ ſeculi pambulãt. alij di/
uitias. alij honores. alij gl̃iam q̃rẽtes. Sꝫ
q̃d de diuitijs dicã. q̃ cũ labore acq̃runt̃ cũ
timore poſſident̃ cũ dolore amittũt̃. Quid
de honore referã. Jn loco ſublimi poſitus
es. nũq̃d nõ eris iudicãd⁹ ab oib⁹. lacerãd⁹
ab oib⁹. Nunq̃d in honore ſine dolore. in p̃
latiõe ſine tribulatione. in ſublimitate ſine
vanitate eſſe q̃s poterit. Quid de gl̃a dicã.
Nihil aliud eſt niſi q̃dã vana auriũ inflatio
Nũquid et ipa eſt ſine iudicio. Reſpice q̃s
antecedis. ꝫ cogita q̃ in oib⁹ inuidie ſemia
p̃hes. Totiens angelo apoſtate ſilis ẽ vo/
lo. q̃tiens p̃eſſe deſidero. Hec Bern̄. Hie/
ro. Nihil naq̃ꝫ ſeculo rebuſq̃ꝫ ſeculi fugaci⁹
eſt. q̃s cũ tenere cupim⁹ amittim⁹. Vidiſti
impatores. vidiſti p̃fectos. vidiſti exercit⁹.
victorias ꝫ triũphos. heri fuerũt. hodie nõ
ſunt. heri q̃ſi flos apparuerũt. hodie q̃ſi fe/
nũ aruert̃. Nihil itaq̃ꝫ bonũ ẽ niſi qð ppetu
um eſt. Hec Hiero. Aīa O hõ ſi hec
ita ſe hñt. q̃d eſt qð miſeri hoies q̃rũt. dum
mũdi vanitates appetũt. O q̃ntuꝫ excecati
ſunt q̃ mũdi gl̃iam q̃rũt. Greg. Nõnulli dũ
q̃rũdã gl̃iaꝫ cernũt. magnũ aliq̃d exiſtimãt
atq̃ꝫ vt talia mereant̃ exoptant. Cũ ṽo eos
moriẽtes aſpiciũt eoꝝ q̃ꝫ vana ſit gl̃ia cum
gemitu fatent̃. ꝫ dicunt. Ecce q̃ꝫ nihil eſt hõ
Hec Grego. Hõ O aīa chariſſima. ꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quid ſunt mūdana oīa niſi q̄dā vana ſom
nia. Et quid ꝓfuit ſupbia aut diuitiarū ia-
ctātia amatoribꝰ ſuis. Trāſierūt em̄ omīa
tanq̄ vmbra ꝛ tanq̄ nauis q̄ ꝑtrāſijt fluctu
antē aquā. cuiꝰ nō eſt inuenire veſtigiū. In
malignitate em̄ ſua ꝯſumpti ſunt. Heu q̄
plurimi etiā nullū ſignū reliq̄rūt. Ubi ſunt
ꝑncipes gentiū. ꝛ q̄ dn̄ati ſunt ſup beſtias
que ſunt ſup terrā. Qui argentū theſauri-
zauerunt. ꝛ aurū ꝯgregauerūt. q̄ ciuitates
ꝛ caſtra extruxerūt. reges et regna bellādo
deuicerūt. Ubi ſapiens. vbi ſcriba. vbi inq̄
ſitor huiꝰ ſeculi. vbi ſalomon ſapiētiſſimus
vbi alexāder potētiſſimꝰ. vbi ſamſon fortiſ
ſimus. vbi abſalon ſpecioſiſſimꝰ. vbi aſſue-
rus glioſiſſimꝰ. vbi ceſares potētiſſimi. vbi
reges. vbi ꝑncipes inclyti. Quid ꝓfuit eis
inanis glīa. breuis leticia. mundi potētia.
magna familia. carnis voluptas. diuitiarꝫ
falſitas. ꝯcupiſcentie ſuauitas. Ubi riſus.
vbi leticia. vbi iactātia. vbi arrogātia. Ecce
generoſitas ſanguis. pulchritudo corporꝫ.
forma elegās. iuuenilis decor. ꝓdia. palacia
immēſa. ſuppellex. adde ꝛ mundi ſapiam. de
mūdo ſunt hec oīa. ꝛ mūdus qđ ſuū eſt di-
ligit. ꝛ tn̄ cū mūdo nō diu ſubſiſtūt. Trāſi-
bit em̄ mūdus ꝛ concupiſcētia eius. Bern̄.
Tu ergo ſi recte ſapis. ſi tecū lumē oculorꝫ eſt.
deſine ſequi que ꝯſequi miſerꝫ eſt. q̄ poſſeſ-
ſa onerant. amata inquināt. ꝛ amiſſa cruci-
ant. Tu ergo relinque hec om̄ia ꝓpter eū q̄ eſt
ſup om̄ia. Hec Bern̄. Fuge ergo ꝛ confuge o
aīa ad vrbē refugij. hoc eſt ad vitā religioſā
vbi poſſis de p̄teritis agere pn̄iam. ꝛ in pre
ſenti obtinere grām. ꝛ feliciter p̄ſtolari futu-
ram gloriā. Nō te retardet pctōꝝ ꝯſcientia
q2 vbi ſupabūdauit iniq̄tas. ſupabundare
ꝯſueuit ꝛ grā. Nō pn̄iarꝫ auſteritas ipſa te
deterreat. Non em̄ ꝯdigne ſunt paſſiōes huiꝰ
tꝑis ad p̄teritā culpā que remittitur. ad p̄ſen-
tem grām q̄ immittitur. ꝛ ad futurā gloriā q̄
ꝓmittitur. Hec Bern̄. Aīa. Iā falſi-
tatē ꝛ inſtabilitatē mūdi agnoſco. ſꝫ neſcio
q̄ vinculo detēta adhuc auertere mentē ne
queo. Hō. Certe ſi diligenter o aīa ꝛ pru
denter periculū tuū qđ de mūdo incurris
aduerteres. procul dubio animū a ſeculi va-
nitatibꝰ cobiberes. Grauis em̄ ꝛ nimis pe
riculoſa eſt mūdana ꝯuerſatio. q2 ſm̄ Ber.
Periclitatur caſtitas in delicijs. hūilitas i di
uitijs. pietas in negocijs. veritas in multilo-
quio. caritas in hoc nequā ſeculo. O aīa debi
lis ꝛ infirma q̄ tā facilis es ad decipiendū.
tā prona ad cadendū. tā difficilis ad ſurgen-
dū. An ignoras q2 ſicut difficile ē arborem
iuxta viā poſitā fructꝰ pulcherrimos vſq3
ad maturitatē ſeruare. ſic difficile eſt hoīez
iuxta ſeculū viuentē iuſticiā imaculatā vſq3
in finē ꝯſeruare. Hec Chryſo. Itē Auguſ.
in ep̄la quadā. Uincula huiꝰ mūdi habent
aſperitatē verā. iocunditatē falſā. certū do
lorē. incertā voluptatē. durū laborē. timi-
dā quietē. plenā miſeriā. nullā beatitudinē.
inanē ſpem. O aīa ſi hoc in mente portares.
mundū ꝛ ea q̄ in mūdo ſunt cōtēneres. Et
q̄d eſt chariſſima qđ diligis. quid ē qđ appe
tis. quid ē qđ in mūdo queris. Si p̄lationē
diligis. q̄d aliud facis niſi q2 vitā tuā cōfun
dis. An ignoras q2 mōſtruoſa res eſt gradꝰ
ſummꝰ. ꝛ animꝰ infimus. ſedes p̄ma et vita
ima. lingua magniloqua. ꝛ manꝰ ocioſa. ſer
mo multus ꝛ fructꝰ nullus. vultꝰ grauis et
actus leuis. ingens auctoritas ꝛ nutās in-
ſtabilitas. Hec Bern̄. Sed forte diceres.
p̄lationē quidē appeto. ſed in ipa bene ꝛ ſctē
viuere intendo. Laudo. ſed raro qđ lauda
re valeā inuenio. Unde ſꝑ timeo qđ dicit
Grego. in regiſtro. Ita ſibi regentiū ꝛ ſub-
ditorū merita cōnectuntur. vt ſepe ex culpa p̄
ſidentiū fiat deterior vita ſubditorꝫ. Et ſe-
pe ex merito plebiū delinquat vita paſtorꝫ.
Si ſapientiā mundi queris. o quāto pericu
lo te cōmittis. Bern̄. Heu q̄t ꝛ quātos mū
di maledicta ſapiētia ſupplātauit. ꝛ ꝯceptū
in eis diuinū extinxit ſpm̄. quē vehementiꝰ
dn̄s accēdi voluit. An ignoras q2 ſapiētia
mūdi terrena eſt. aīalis ꝛ diabolica. inimi-
cā ſalutis. ſuffocatrix vite. ꝛ mr̄ cupiditatis.
Hec Bernardꝰ. Augꝰ. Qui ſine ſaluatore
ſalutē vult querere. et ſine vera ſapiētia eſti
mat ſe prudentē fieri poſſe. nō ſanꝰ ſed eger
eſt. nō prudens ſed ſtultꝰ eſt. et in egritudi-
ne laborat aſſidue. Qui em̄ creſcit in ſcien-
tia ꝛ nō in bona vita. elongatur a deo. ſicut di
cit algazel. Tu ergo ſi ſapiēs eſſe deſideras
diſcas in terris. quorū ſcientia pſeueret te-
cum in celis. Hec Hiero. Hic ſtudeas q̄liter
ad ipm̄ ꝑuenias. quē ſemel vidiſſe eſt oīa di
diciſſe. Hec eſt illa eterna veritas. ſine qua
om̄e ſape deſipe eſt. quā ſolā cognoſcere ꝑ-
fectū ſcire eſt. Augꝰ. Infelix hō qui ſcit oīa
alia. te aūt neſcit. Beatꝰ aūt q̄ te neſcit. etiā
ſi alia neſciat. Si autē te ꝛ alia nouit. non
ꝓpter illa beatior. ſed ꝓpter te ſolum beatus.

Anſelmꝰ. Sꝫ fortaſſe diuitias mūdiales.
pompas ſeclares. ⁊ delicias carnales o aīa
mea diligis. ⁊ ꝓpter hͦ mūdū inuite derelin/
quis. Sed attēde ꝙ̄ caduca ⁊ fragilia ſunt
hec. Dic vbi reges. vbi ꝑncipes. vbi oīm p̄
dictorū dilectores. Timeo ꝙ multi ex ipſis
heu extermiati ſūt. ⁊ ad inferos deſcēderūt
Quid nūc eis ꝓdeſt ſupbia. q̇d diuitiaꝝ ia
ctantia. Qui eīm plus diligit mūdū ꝙ̄ deū.
ſeculū ꝙ̄ clauſtrū. gulā ꝙ̄ abſtinētiā. luxuri
am ꝙ̄ ꝯtinētiā ſequitur diabolū. ⁊ ibit cū eo
ad eternū ſuppliciū. Augꝰ. Qui florēt felici/
tate ſeculi. pereūt virtute dei. florēt ad tēpuſ.
ꝑeunt in eternū. florēt falſis bonis ꝑeūt verꝭ
tormētis. Idē. Si in hͦ ſeclo aliq̇d nos ha
bere delectat. deū q̇ poſſidet oīa expedita
mēte poſſideamꝰ. ⁊ in ipſo habebimꝰ q̇cq̇d
feliciter ⁊ ſctē deſideramꝰ. Gre. Nec diuiti ob
ſunt opes ſi eis bene vtatur. nec paupem ege
ſtas ꝯmēdabilē facit ſi inter inopias ſordes
pcti nō caueat. Sꝫ adhuc o aīa inuenies
qd obiicias dicēs. Mūdū deſpicio. ſꝫ ami
cos. parētes ⁊ cognatos derelinq̄re nō va/
leo. Friuola o aīa eſt hec obiectio. Bern.
Fidelis ſermo ⁊ oī acceptiōe dignꝰ. Si im/
piū eſt ꝯtēnere pr̄em vel mr̄em ꝓpter chriſtū
piiſſimū eſt. O dirū pr̄em. o ſeuā mr̄em. imo
nō parētes ſꝫ ꝑemptores. q̇ te malunt ꝑire
cū eis ꝙ̄ regnare ſine eis. Hiero. Licꝫ ſpar
ſo crine ⁊ ſciſſis veſtibꝰ. vbera q̇bꝰ te nutrie
rat mr̄ oſtēdat. licet i limine pr̄ iaceat. ꝑ ꝯtē/
ptā mr̄em. ꝑ calcatū pr̄em ꝑge ſiccis oculis.
⁊ ad vexillū crucꝭ euola. Solū pietatꝭ genꝰ
eſt in his fuiſſe crudelē. Chryſo. An igno/
ras o aīa ꝙ q̇ habet ieſum. hꝫ pr̄em et ma/
trē ⁊ oēm amicū. Quid ſeq̄ris mortuos. ſe/
quere viuū. ⁊ dimitte mortuos ſepelire mor
tuos ſuos. Aīa Iā ex verbis tuis o hō ꝑ
pendo. ⁊ ex multis experimentis cognoſco. ꝙ
etiā mūdus in ſeipſo aruit. Sꝫ adhuc heu
in multoꝝ cordibꝰ floret. qui amaritudies
mūdi diligūt. fugiētē ſequuntur. labentē am/
plectuntur. dic q̄ eſt tante cecitatꝭ rō. Hō
O aīa an ignoras ꝙ tā delicata ⁊ tā no/
bilis es a ſponſo tuo auctore oīm cōdita.
ꝙ ſine dilectiōe eſſe nō potes. Hiero. i epl'a
ad euſtochiū. Difficile eſt hūanā aīam non
amare. neceſſe eſt eīm vt mēs nr̄a ad q̄ſcūq̄
trahatur affectꝰ. Vn̄ ſm Bern. etiā oportet
ꝙ aut in ſūmis aut i infimis delecterꝭ. Igi/
tur ſm Gre. in mora. Quia ſunt nōnulli q̇
vitā ſuā negligūt. dū trāſitoria appetunt. et

eterna nō intelligūt. vel intellecta ꝯtemnūt.
dolorē nō ſentiūt dū vulnerati ſunt. Vn̄
heu ſe miſeri in bonis eē putāt. exiliū quaſi
patriā diligūt. ⁊ in cecitate q̄ſi lumīs clari/
tate exultāt. Ecōtra electoꝝ mētes dū cun/
cta trāſitoria q̄ſi nulla ꝯſpiciūt. ad q̇d ſunt
ꝯdite req̇rūt. Cūq̄ eoꝝ affectui nihil extra
deū ſufficiat. in ſola ꝯtēplatiōe cōditoris q̇e/
ſcunt. ſupnis intereſſe ciuibꝰ appetunt. ⁊ ad/
huc in mūdo poſiti extra mūdū ſurgūt. Hec
Gre. Idē ſup ezechielē. Dulcedo videtur eſſe
in rebꝰ hūanis. ſed eis q̇ nullā de celeſtibꝰ
dulcedinē expti ſūt. Quia dū mens hūana
minꝰ eterna intelligit. tāto dulciꝰ in tpalibꝰ
req̇eſcit. Sed ſi q̇s iā cordis lingua guſta/
uerit q̄ ſit illa dulcedo celeſtiū pmioꝝ. huic
q̄nto dulciꝰ fit qd intꝰ videt. tāto magis in
amaritudinē vertitur oīne qd foris ſuſtinet.
Aīa Ne q̄ſo o hō ꝓcraſtines mihi aliq̇d
de mūdāo ⁊ celeſti gaudio ediſſerere. q̇tenꝰ
vtriuſq̄ natura pfectꝰ cognita. vnū verꝰ
deſpiciā. ⁊ ad alteꝝ aſſeq̄ndū ſtudioſiꝰ me
extendā. q2 puto ꝙ ſicut bonū nō amatur niſi co/
gnoſcatur. ita malū nō deuitatur niſi intelligatur.
Hō O aīa eſtimo ꝙ mūdanū gaudiū
(ſi tn̄ pōt dici gaudiū. ⁊ nō potiꝰ flagellū in/
cognitū) nunq̄ pfecte cognoſcitur. niſi cū pfe
cte deſpicitur. Vn̄ ſicut a pfectꝭ mūdi ꝯtēpto
ribꝰ traditur. mūdanū gaudiū potiſſime ꝓpter
q̄nq̄ ꝯtēptibile eſt hn̄dū. Primo ꝙ hꝫ vi
litatē in obiecto. Quid eīm eſt ſeculi leticia.
Rn̄det Augꝰ. impunita neq̇cia. i. luxuriari.
inebriari. comeſſatōnibꝰ vacare. vanitatibꝰ
intēdere. ⁊ ꝑ his in hac vita nihil mali ſuſti/
nere. Putāt eīm mali ſe eſſe in delicijs cum
nō corriguntur ꝑ ſuis neq̇cijs. Et ignorāt ꝙ
ſic dicit Augꝰ. nihil infeliciꝰ ē felicitate pec/
cantiū. q̄ penalis infirmitas nutritur. ⁊ mala
volūtas roboratur. Scd̄o hꝫ impuritatē
in ſubiecto. Anima eīm peccatꝭ deformata.
eſt ſubiectū mundani gaudij. que letatur cū
malefecerit. ⁊ exultat in rebꝰ peſſimis. Vn̄
bene dicit beatꝰ Hiero. ꝙ ridere et gaude/
re cū hoc ſeculo. nō eſt factū hominis ſenſa/
ti. ſed frenetici. Reuera o anima cor mūdū
nō cum hoc ſeculo immūdo. ſed cū deo ⁊ in
deo letū eſt ⁊ iocundū. Tercio hꝫ breui/
tatem in ſeipſo. q2 gaudiū hypocrite ad in/
ſtar puncti. Hypocrita eſt hic mundꝰ. cuꝰ
gaudiū eſt ad inſtar puncti. quod nec latū
nec longū nec altum eſt nec pfundū. Aug.
ſup Iohēz. Leticia ſeculi vanitas eſt. cum

magno deſiderio ſperat vt veniat. ⁊ nō po/
teſt teneri cū venerit. O aīma ꝙ̄ breuis. ꝙ̄
fragilis ⁊ ꝙ̄ caduca ē mūdana leticia. Bre/
ues enī dies hoīs ſunt. Quarto habēt
triſticiā in ēmio. q2 ducūt heu miſeri ī bōis
dies ſuos. ⁊ ī puncto ad infernū deſcēdūt.
Extrema enī talis gaudij luctus occupat.
Immo o aīa ſi vales diſcernere. tale gau/
dium hab3 ſemꝑ triſticiā admixta3 in actu
ſuo. q̄a ſemꝑ neceſſe eſt ꝙ ꝯſumat ſeu aꝑtur
bata ꝯſciencia. An ignoras o aīa ꝙ nō diu/
tius ꝑdurat leticia q̄ eſt in comedendo ⁊ bi
bendo. ꝙ̄ durat triſticia q̄ ē eſuriendo ⁊ ſi/
tiendo. ſic eſt de oīb9 alijs. Quinto ha
bet miſeriā magnā in affectu ꝓprio. q2 eſt ſpi
ritualis gaudij impedimētū. O aīa agno
ſce ꝙ̄ miſer eſt h̄ mūdus. ⁊ ꝙ̄ miſerrimi qui
ſequunť ipm̄. Semꝑ enī mūdana gaudia
excluſerūt homines a btā vita. Bern̄. O ꝙ̄
vilis eſt ꝙ̄ inutilis ē mūdana ꝯſolatio. ⁊ qđ
plus eſt metuendū. q2 vere ac ſctē cōſolatio
nis eſt impedimentū. Rennuas igiť o aī/
ma mea in mūdo delectari. ſi vis de dī me/
moria conſolari. Hec Bern̄. Aug9. Cetera
creatura vileſcat vt creator in corde dulce/
ſcat. Aīa Iā mundū deſpicio. iam fal
ſam leticiā. verā triſticiā. falſam dulcedinē
⁊ verā mundi amaritudinē agnoſco. ⁊ ob h̄
nō immerito hec oīa ſcḿ tuū ꝯſiliū ꝯtem
no. Sed q2 ſicut aſſeris ſine dilectione eſſe
nō valeo. dic queſo q̄d agā. quo me cōuer/
tam. vbi dilectionē ꝯuenientē inueniā.

Homo O aīa ſi teipa3 ꝑfecte cogno
ſceres. et tui ꝯgnitione mundū ⁊ oīa q̄ in
mūdo ſunt ꝯtēneres. ⁊ diſcere poſſes qua3
ꝯſolationē ī tua dilectōe affectare nō imeri
to deberes. O aīa ſi te naturā celeſte3 in/
telligeres. ꝓculdubio terrenā ꝯſolatione3
abhorreres. Erubeſce igiť cōſolari ī ſceno.
que es de celo. Erubeſce in imis delectari.
que nō potes niſi in ſummo ſaciari. Natu/
ra es (vt puto) celeſtis. ⁊ celeſtē ꝯſolationē
(ſicut eſtimo) naturaliť ſi carnal' inſania ꝑ/
mitteret appeteres ⁊ req̄reris. Bern̄. O ꝙ̄ dulce
⁊ delectabile eſſet. adiūcto diuini amorꝭ cō
dimento. ſcḿ naturā viuere. ſi carnalis inſa
nia nos ꝑmitteret. qua ſanata. ſtatim natu/
ralib9 natura arridet. Aīa Et q̄d eſt ꝓ
prie ſcḿ naturā viuere. Hō Proprijſſi
me ſcḿ naturā viuere eſt in terrꝭ celeſtē vitā
ducere. ab exteriorib9 ad interiora redire.
ab interiorib9 ad ſuꝑna aſcendere. ⁊ facere

oīa ſcḿ nobiliſſimū qđ eſt in hoīe ꝑcel/
lens. h̄ eſt ſcḿ intellectū. Hec phs. iiij. ethi.

Aīa Poteſt ne aliq̄s in terris. ⁊ ī hac
lachrymarꝝ valle celeſtē vitā ducere. Ho
mo O aīa ſi de meis ꝟbis tanꝙ̄ hoīs
pctōris dubitas ⁊ mirarꝭ. audi Auguſtinū
⁊ aplm̄ paulū. Ecce q̄d dicit Aug9. Cū eter
num aliq̄d ꝑ cognitionē ⁊ amorē capimus
mente iā non in hoc mūdo ſumus. Unde
eſt quod dicit apoſtol9. Noſtra cōuerſatio
in celis eſt. O aīa mea puto igiť ꝙ verius
es vbi amas ꝙ̄ vbi animas. q2 quicq̄d dili
gis ipa dilectiōis vi in eius ſimilitudinem
trāſformaris. Si ğ celeſtia contēplaris. ſi
celeſtia diligis. quomō iā nō in celis cōmo/
raris. que celeſtib9 ſpiritib9 in vita aſſimila
ris. Aīa Heu heu iā me infelicem et
miſerā. miſerabiliter multo iā tempe exce/
catam ſentio. que tanto tempe ꝑ cognitio/
nem in tempalib9 ⁊ terrenis reb9 oberraui.
Mundanis ⁊ vilib9 me ꝑ amore3 alligaui.
de quib9 paucā conſolationē. multam vero
amaritudinē ⁊ deſolationē. modica3 ⁊ val
de exilem leticiā. ſed variam ⁊ ſepe magna3
cordis triſticiā ſumpſi. Dic ergo iam que/
ſo o homo q̄ eſt celeſtis conſolatio. ⁊ ſi quo
modo poſſem ad ipam ꝑtingere in hac val/
le lachrymaru3 ⁊ miſerie. Quid eſt quod in
deo meo inuenio. cū tam libenter ⁊ tam fa/
ciliter oīa ꝓpter ipm̄ cōtemno. cū dico in/
tra meipſum cū gaudio. Deus cordis mei
deus pars mea in eternu3. Quid eſt quod
in illa breuiſſima hora ī dilecto meo degu/
ſto. cū oīa dura et amara ⁊ aſpera gaudē/
ter ⁊ hilariter ꝓpter ipm̄ ſuſtinere totis viri
bus cōcupiſco. ⁊ dico. Mihi adherere deo
bonū eſt. Et quis me ſeparabit a charitate
chriſti. Homo Scḿ Bern̄. o anima
hec cōſolatio nihil aliud ē ꝙ̄ gratia quedā
deuotiōis. ꝓcedens de ſpe venie. et guſtus
boni. licet exiguus. ⁊ ſuauiſſima quedā de/
lectatio. qua benign9 deus afflictam recre/
at aīam. q̄ aīa ad deū req̄rendu3 inuitať
⁊ ad diuinū amorē accenditur vehemēter.
Hugo de ſctō victore. O aīa q̄d putas eſt
tam dulce ⁊ tā ſuaue. qđ in recordatione di
lecti deuotas aīas ſolet tangere. ⁊ tā ſua/
uiter afficere. vt iam totaliť a ſeipis aliena/
ri incipiant. Exhilarať ꝯſciētia. ⁊ in obliui/
onē venit oīm dolorꝝ memoria. exultat ani/
mus. clareſcit intellect9. cor illuminatur. af
fectus iocundať. Iā neſciūt vbi ſe eē cōſpi/

ciunt. ꝛ q̄ſi amplexib⁹ amoris aliq̄d int⁹ te/
nēt: ꝛ neſciūt q̄d ſit. et tñ totis virib⁹ tenere
ꝯcupiſcūt. Lucrat̄ q̄dāmodo delectabilit̄
anim⁹ ne recedat ab eo. q̄ſi in eo finez oīm
deſiderioꝝ inuenerit. Hec Hugo. Bern̄.
Nonnunq̄ q̄ſi clauſis ocul' bone ieſu ad te
inhiāti mittis mihi ī os cordis. qđ nō licet
mihi ſcire q̄d ſit. Saporē q̄dē ſentio dulce
dinē adeo ꝯfortantē. q̄ ſi ꝑficeret̄ in me. ni/
hil vltra q̄rerem. Nōne hicē iubil⁹ cordis.
Grego. Jubilus dꝫ ineffabile mētis gau/
diū. qđ nō abſcondi. nō ſmonib⁹ apiri pōt.
Sed tñ quibuſdā motib⁹ apit̄. licet nullis
ꝓprietatib⁹ exꝑmat̄. Vñ Pſ. Beat⁹ ppl's q̄
ſcit iubilationē. Nō dicit. q̄ loquit̄. ſꝫ q̄ ſcit.
qꝛ iubilus q̄dē ſciri pt̄ intellectu. ſed dicto
ſeu verbo exꝑmi nō pōt. Bern̄. Iſtū aūt gu
ſtum cū accipio. nullo corꝑis viſu. nll'o aīe
ſenſu. nullo ſpūs itellectu aduertere me ſi/
nis quid ſit. cū accepo ꝛ ruminare volo. et
dijudicare ei⁹ ſaporez. ſtatim trāſit dulcor
eius. deglutio quidē illud quicq̄d eſt in ſpe
vite eterne. ſed opatiōis ei⁹ virtutē diu ru/
minādo. oīb⁹ aīe venis et medullis q̄ſi
vitalē quendā ſuccū optabā infundere. vt
ab oīb⁹ alijs affectib⁹ deſipet. ꝛ illud ſolū
ſapet. ſed feſtinat trāſire. ꝛ cū de inq̄ſitione
vel acceptiōe eius vl' viſu formata quedaz
liniamenta mēorie geſtio arti⁹ impſſa com
mittere. vel etiā memoriā labilē ſcripto iu/
uare. experimēto cogor dicere id euāgelicū
Neſcis vñ veniat aut q̄ vadat. Hec Bern̄.
Que putas o aīa eſt tā dulcis tāq̄ ſuauis
delectatio. certe hec eſt cōſolatio diuina.

Aīa O hō q̄s mihi h̄ tribuat. vt hec
tam inexꝑta ꝯſolatio in cor meuz ꝑueniat.
vt maloꝝ meoꝝ obliuiſcar. ac mūdanā cō/
ſolationē deſpiciā. ꝛ a meipa felicit̄ aliena/
ri incipiā. Hō O aīa. magnū eſt qđ de/
ſideras. ineſtimabile donū eſt qđ exoptas.
Vñ vt eſtimo hūano ſtudio nō pt̄ obtine/
ri. hūano merito vix pt̄ ꝓmereri. ſed a deo
hūilib⁹ ꝑcib⁹. ꝛ a digne diſpoſitꝭ ex ſola diui
ne pietatꝭ ꝯdeſcēdentia vix pōt impetrari.
Oīe eñ aurū in cōparatiōe illi⁹ arena eſt
exigua. ꝛ argētū illi cōpatū tanq̄ nihilū re/
putat̄. Aīa O hō dic rogo q̄lis dꝫ eſſe
diſpoſitio. q̄ ordinari debꝫ ad impetrāduz
orantis affectio. Hō De hac materia
multū poſſet dici ab exptꝭ. ſed qꝛ inexptuz
me eſſe recognoſco. etiam pauca me dicere
erubeſco. Vñ timeo ne dicat̄ ꝯ me. Quare
tu enarras qđ nō deguſtas. q̄re tāq̄ indi/
gnus laudas qđ ignoras. Aīa O hō/
noli timere cū reuerētia ꝛ hūilitate q̄ audi/
ſti ꝛ legiſti deuote ꝓponere. Multi eī de re
bus magnis ꝛ arduis alijs vtilit̄ poſuerūt.
qđ nō de ꝓpa experientia ſꝫ alioꝝ ſciā didice/
rūt. Hō Jā cū aliq̄ audacia loq̄r. Nā
vires q̄s impitia denegat. caritas ſubmini/
ſtrat. Vñ ſic ſentio ſic refero. Puto ſaluo
meliori iudicio. ſi vis te ad hāc celeſtē dul/
cedinē deguſtādā ꝑpare. debes eē depurata.
exercitata ꝛ eleuata. In ꝑmo hec celeſtꝭ dul
cedo odorat̄. i ſcđo deguſtat̄. ꝛ i tercio aliq̄ñ
vſq̄ ad ebrietatē ſumit̄ ꝛ potat̄. Prio di/
co qꝛ debes eē depurata a pctis. ab affectio
nib⁹ inordinatꝭ. a tpali ꝯſolatōe. ꝛ a creatu/
raꝝ inordiāta dilectiōe. qꝛ ſm Ber. Errat
oīno ſi q̄s illā celeſtē dulcedinē huic cineri.
diuinū illud balſamū huic venenoſo gau/
dio. chariſmata illa ſpūſſcti h⁹ ſeculi illece/
bris miſceri poſſe arbitrat̄. Sed poſtq̄ a
talib⁹ aīa fuerit purgata. lachrimoſis gemi
tib⁹ depurata. ꝛ cādidata doloroſis fletib⁹.
qꝛ dignū ē ſic dicit Aug⁹. qꝛ mens illa ſpiſe
dolores īueniat. q̄ derelicto creatore ſpiſe
ꝛ ī creatura gaudia q̄rebat. Pulchre igitur
Gre. ī mora. c. iij. ſup illo vbo. Añq̄ ꝯmedā
ſuſpiro dic̄. Comedere aīe ē ſupne lucꝭ ꝯte
platiōib⁹ paſci. Suſpirat ḡ añq̄ comedat.
qꝛ q̄ ſe ī h̄ exilio ꝑ deſiderioꝝ celeſtiū lamē/
ta ñ hūiliat. et ne patrie gaudia ñ deguſtat.
A ꝯitatꝭ eñ pabulo ieiuni ſūt. q̄ ī hac ꝑegri
nationis inopia letant̄. Scđo dꝫ mens
eſſe exercitata in bonoꝝ ꝑpetratōe. ꝛ i malo
rū ꝑpeſſiōe. Beati eī q̄ lugēt. qm̄ ipi cōſola/
bunt̄. Quia q̄s amor ꝯitatꝭ afficit. refectio
ꝯſolatiōis paſcit. Bern̄. O bone ieſu. q̄ties
poſt innūerabiles lachrymas ꝛ gemit⁹ ſau
ciatā aīam meā vnxiſti vnctiōe miſcđie tue
ꝛ nō quā pene deſꝑantē excepiſti. ꝯſolatā et
de venia ꝑſumentē dereliq̄ſti. Ecce quō ꝑ/
ciū rex honeſtaꝝ in ipis eſt. Vñ reuera q̄/
uis in initio arta ſit via q̄ ducit ad vitā. ꝓ/
ceſſu tñ tpis ineſtimabil' dilectōis dulcedi
ne dilatat̄. O igit̄ q̄ brā ꝯſolatio q̄ diuini/
tus infūdit̄ laborātib⁹ ꝑ xpo. Terciū iq̄
aīa inebriat̄ hac dulcedie ē mentꝭ eleuatio.
qñ feliciter anim⁹ a terrenis abſtrahitur. ꝛ
miro q̄dā modo ſupra ſeipm. ſupra mūdū.
imo ſup oēm creaturaz eleuat̄. vt iā dicere
poſſit aīa. Introduxit me rex ī cellaria ſua
Hec eſt illa cella vinaria. in qua introducit

aïa. vbi bibit de vino ꝯdito ineſtimabilis
deitatis. et de lacte albiſſimo incõtamina/
bilis humanitat. O anïa hinc bibũt ami/
ci. ſed inebriantur chariſſimi. O felix ebrie
tas quã ſequit mẽtis ⁊ corpis tã caſta ⁊ ſan
cta ſobrietas. Hinc efficit aïa more ebrij
gaudẽs ⁊ letabũda in aduerſis. fortis ⁊ ſecu
ra in piculis. prudẽs ⁊ diſcreta in pſperis. li/
beralis ⁊ pia in ꝯdonãdis iniurijs. ⁊ tandẽ
quieta ⁊ ſomnolẽta recũbens i amplexibus
diuinis. cũ leua ſpõſi ſpõſaꝫ ſub capite ami
cabiliter ſuſtẽtat. ⁊ dextera dilecti dilectaꝫ
familiariter amplexat. Anïa O hõ cõ/
fiteor cũ hũilitate ⁊ cũ reuerẽtia. qd accidit
mihi aliqñ licet heu prraro. q cũ magna vio
lentia circa ꝯuerſiõis mee pmordia. animũ
a terrenis abſtraxi. ⁊ ad celeſtia ꝯtẽplanda
cũ conatu nimio eleuaui. Intraui cum tre
more. circũſpexi cũ rubore. vidi choros an
geloꝝ. palacia ⁊ gaudia pr̃iarcharũ ⁊ ꝓphe/
tarũ. aploꝝ aſpexi tabernacula. ⁊ martyrũ
cõuiuia. virginũ ⁊ ꝯfeſſoꝝ ſolacia. elemoſy/
nã videlicet alicui ꝯſolatiõis a ſingul pe/
tij. micas decidẽtes de menſa dñoꝝ deſide
raui nec obtinui. Sed qd auditu lamenta
bile eſt. mox ab oĩbꝰ vt pegrina ⁊ incognita
repulſa fui. Quid ergo profuit mihi laborioſa
mẽtis eleuatio. quã nulla ſecuta fuit cõſola
tio. Homo O anïa non fuit ſine cauſa
repulſio hec tã deſolatoria. Puto q hec fu/
it cauſa. q voluiſti eſſe ſocia ꝯſolatõis añq
fuiſti ſocia paſſiõis. voluiſti eſſe particeps
remuneratiõis anteq imitatrix ꝟtutis. Sa
tage ergo pmo eſſe ſocia angeloꝝ p purita/
tem ⁊ innocẽtiã. ſocia pr̃iarchaꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ
p humilitatẽ ⁊ fidei ꝯfidentiã. ſtude ee filia
aploꝝ ⁊ martyrũ p charitatẽ ⁊ patientiaꝫ.
confeſſoꝝ ⁊ virginũ p pietatẽ ⁊ ꝯtinentiã. ⁊
tunc audacter in hoc exilio ſaltem cũ filio ꝓdi/
go pij pr̃is elemoſynã obtinebis. Anïa
O homo iã q vana ⁊ inſipida ſunt oĩa
trãſitoria agnoſco. ⁊ ob hoc mundũ deſpicio.
ꝯſolatõnẽ ſeculi vilipendo. mũdana quoq
gaudia ſicut venena mortifera fugio ⁊ con
temno. vitã etiã pteritã qſi mortuã plango
⁊ mẽtẽ meã miſerã gemitibꝰ ⁊ fletibꝰ abluo
⁊ repurgo. et ſi aliqñ inter lachrymas ⁊ ge/
mitus odorẽ diuine ſuauitatis vel modicum
ſentio. adhuc tamẽ cibũ angeloꝝ et vinum
amicoꝝ infelix ⁊ miſera. ieiuna ⁊ ſitibunda
nõ deguſto. Bern. Nõ acceſſit adhuc domi
ne deꝰ meꝰ cor meũ ad multitudinẽ dulce/
dinis tue. quaꝫ abſcõdiſti timẽtibꝰ te. foris
enĩ eiꝰ odore vtcunq ſuſtentor. qd eſt mihi
ſup odorẽ balſami. cunctiq generis ſuauia
odoramẽta. O dñe deus. ſi tã nobilis ẽ odor
q dulcis eſt tue dulcedinis ſapor. Si tan/
te ꝟtutis eſt modica deguſtatio. qñtũ iocũ/
ditatis habꝫ felix inebriatio. O quis mihi
det vt venias i cor meũ. ⁊ inebries illud vi/
no tuo. et amplectar te deꝰ meus. Hõ
Scdm Augꝰ. o anïa deuota loqr ſalua
reuerẽtia. nimis eſtis auara ⁊ vtinã nõ pre
ſumptuoſa. vires vr̃as ppendite. merita cõ
ſiderate. ꝟtutes diſcutite. ⁊ tũc ſi placet ſuf
ficiat vobis magis in odore diuinoꝝ vnguẽ
torũ cũ adoleſcẽtulis hũiliter currere. q p/
ſumptuoſe ſup merita poſtulare. Anïa
O homo q durꝰ ⁊ oneroſus es mihi mi
ſere anïe ꝯſolator. q parcus (ſi fas eſt dice/
re) diuine bonitatis es diſpenſator. Auda/
cter dico. tacere nõ valeo. mihi odor nõ ſuf
ficit. modicꝰ guſtus plene nõ reficit ſed affi
cit. ebrietatẽ affectꝰ meus appetit ⁊ requirit
Scio q dicit. Bibite amici et inebriamini
chariſſimi. ſi depmit indignitas petentis.
ſpem tamẽ erigit pietas ꝓmittentis. O ho/
mo quõ dubitare valeo. qn paratꝰ ſit dare
dona ſua q p me nõ dedignatꝰ eſt pati ma/
la mea. An ignoras q multos de dei pieta/
te docuiſti. qd de beato Auguſti. didiciſti.
ſic dicente. Erubeſcat hũana pigricia. plus
vult deus dare q audeat homo poſtulare.
Idẽ de vera religione. Deꝰ dedit nobis pi
gnus ſpiritꝰ. in quo ſentiamꝰ eius dulcedi
nẽ. ⁊ deguſtemꝰ ipm fontem vite. in q ſobria
ebrietate irrigemur. tanq lignũ qd planta
tũ eſt ſecꝰ decurſus aquaꝝ. Chryſo. Nil oĩ/
potentiã dei clariorẽ reddit. q q oĩpotẽ/
tes facit eos q ſperant in eo. nã deo p ſpem
innitũ animum. nulla fraus. nulla illecebra
poterit. vel ſtantẽ deijcere. vel durantem ſu/
perare. Erubeſcat nũc humana deſperatio
et maledicta ſit puſillanimitatis trepidatio.
que diuitẽ ⁊ nimis liberalẽ in oẽs q inuo
cant illũ. eſtimat illis q ſpem pfectaꝫ ponũt
in illũ. ſua poſſe beneficia denegare. Nun/
qd nõ pr̃ eternꝰ. apud quẽ nulla eſt trãſmu
tatio. ex ſola liberalitatis imẽſitate filiũ ſuũ
miſit. in q dedit totũ qd habuit. totũ quod
potuit. totũ qd ille fuit. Si ꝟo ſua liberali/
tas. ſuã infinitã bonitatem mõ diminueret.
forſan nõ immerito nr̃a ifirmitas trepidaret
Sed q ex ſeipo. nõ ex accidẽti dono bonꝰ

eſt. ex ſue bonitatꝫ cōicatione nō diminuit.
ex aliene bonitatis additiōe nō augetur.
Homo O anīa magna eſt fides tua. val
de fortꝫ es in ſpe ꝛ ꝯfidētia. Et q̄uis ſpes q̄
ꝓcedit ex meritꝫ ꝓꝓrijs ꝛ diuie clemētie cōfi
dentia. meritoria ſit. laudabil ꝛ ſctā. cōſulo
tn̄ ſane anteq̄ȝ ad q̄rēdā ebrietatē ſupra te
aſcēdas. ꝑus ꝑ tui ꝯſiderationē ſalubrit in
fra te deſcēdas. vt diſcas tuū ſpōſum reue/
rent timere anteq̄ȝ incipias ſuū ſecretū cu/
biculū introire. quē nō ſoluȝ timere debes
cū iraſcit. verūetiā cū ſuauiſſime ꝛ delicatiſ
ſime blandit. Cap. III.

¶ Quō aīa ꝑ mētale exercitiū dȝ radiū cō/
tēplatiōis ꝯuertere ad inferiora. vt intelli/
gat hūane mortꝫ ineuitabilē neceſſitatē. iu/
dicij final formidabilē auſteritatē. pene in/
fernalis intolerabilē penalitatē. Anīa

D Ic queſo o ho

mo breuit que ſint illa īferiora
ad q̄ mea ꝯſideratio ē ꝯuertē/
da. Aſcēdere feſtino. ebrietatē diuie ꝯſola
tionis q̄ro. in īferioribꝫ diu morari nō va/
leo. Jā dilecta tabernacula tua dn̄e virtutū
deſidero. habitare ī atrijs dn̄i totꝫ viribus
ꝯcupiſco. Hō Hec īferiora ſūt o anīa
mea vt te ꝯuertas. ꝛ videas mortꝫ ineuita/
bilē neceſſitatē. ꝛ ingemiſcas diuini iudicij
infallibilē eq̄tatē ſiue ꝟitatē. ꝛ cōtremiſcas
penaꝝ infernaliū intolerabilē aſꝑitatē. ꝛ ex
paueſcas. Cōſidera igit freq̄nt. volue ꝛ re/
uolue diligent. ꝙ mors non p̄t declinari. ꝙ
hora mortꝫ nō p̄t inueſtigari. ꝙ tp̄s a deo ꝑ
ordinatū nō p̄t īmutari. Iſido. In rebꝫ hu
manis nihil certiꝰ morte. nihil incertiꝰ ho/
ra mortꝫ. Nō miſeret inopie. nō reueret po
tentiā. nō reſpicit moꝝ aut generꝫ excellen/
tiā. nō parcit iuuētuti vl etati. ſenibꝫ ē in ia/
nuis. iuuenibꝫ ī inſidijs. Aīa Audio ꝙ
nr̄m viuere nihil aliud ē q̄ȝ ad mortē trāſi/
re. cur tp̄alia diligunt. q̄ tā incerto tp̄e poſſi
dent. Cur tāto tp̄e vitā iſtaȝ deſideramꝰ. in
q̄ q̄nto ampliꝰ viuimꝰ tāto plꝰ peccamꝰ. q̄n
to vita longior tāto culpa nūeroſior. Quo/
tidie nāq̄ creſcūt mala ꝛ ſubtrahunt bōa.
Quis ei ꝯſiderare valeat q̄nta mala ꝑ mo/
mēta tp̄m ꝑpetramus. ꝛ q̄nta bona negligi
mus. Grauis ſiq̄dē culpa ē. cū nec bona fa/
cimꝰ nec bona cogitamꝰ ſed mentē ꝑ iania
ꝛ inutilia vagari ꝑmittimꝰ Hō Sicut
dicit Grego. Carnales mētes o aīa idcirco
tp̄alia diligūt. q: vita carnis q̄ȝ fugitiua ſit
mīme ꝑpendūt. Nā ſi velocitatē trāſitꝰ eiꝰ
aſpicerēt. hāc etiā ꝓſperitatē modice dura/
turā mīme amarēt. Idē. Vita mea nauigā
ti ſilis eſt. ſiue dormiā ſiue vigilē. ſꝑ vado fe
ſtinꝰ ad mortē. O vita pn̄s q̄ȝ multos deci/
pis. q̄ dū fugꝫ nihil es. dū viderꝫ vmbra es.
dū exaltaris fumꝰ es. dulcis es ſtultꝫ. ama
ra ſapientibꝫ. q̄ te amāt nō te cognoſcūt. q̄ te
fugiūt ipi te intelligūt. Alijs te ꝑmittis lon
gā vt decipias. alijs breuē vt ī deſpationē
inducas. Auctor de ſpū ꝛ aīa. Iugi medi/
tatōe animū nr̄m exerceamꝰ. ꝛ miſerias no
ſtras ꝯſideremꝰ. Cū dolore vitā iſtā intra/
uimꝰ. cū labore viuimꝰ. cū timore exituri ſu
mus. Bern̄. Quorq̄t degimꝰ in hac regiōe
vmbre mortis. in īfirmitate corꝑis. ī cōfli/
ctu ꝛ in loco tētatōis. ſi diligent aduertimꝰ
triplici incōmodo miſerabilit laboramus.
Faciles eñ ſumꝰ ad ſeducēdū. debiles ad
reſiſtendū. ꝛ fragiles ad oꝑandū. Aīa
Jā video ꝙ inutilit in h̄ tp̄e viuit. niſi feſti/
net ad cōꝑandū meritū q̄ in eternitate viuat
iō nō eēt curādū q̄ȝ diu eēt viuēduȝ. ſȝ potꝰ
q̄ȝ bn̄ in hac vita oꝑandū. Quia ꝛ ſi alicui q̄
bn̄ viuat ꝯdonet. tn̄ vt diu viuat certū ē q̄
nulli ꝯcedit. Bern̄. Eſt igit vita ſecura. vbi
ꝯſcia pura. vbi mors ſine formidie expecta
tur. cū dulcedine adeſſe optat. ꝛ cū deuotio
ne acceptat. Hō O anīa ſi hec ita ſe ha
bere intelligis. audi ꝯſiliū meū. ꝛ ī hac vita
q̄ȝ diu durat. cōpara tibi vitā illā q̄ ſꝑ durat
Dū viuis ī carne morere mūdo. vt pꝰ deo vi
uere īcipias. Bern̄. Intellige ꝙ venienteȝ
mortē nullꝰ letꝰ ꝛ hilarꝫ ſuſcipit. niſi q̄ ſe ad
ipam dū viueret bonis oꝑibꝫ ꝓpauit. Atten/
de ꝙ ſ̄m Senecā. Inſipiēs. i. pctōr ꝛ crimi
noſus moriēdo mortē incipit. ſȝ ſapiēs vir/
tuoſus moriēdo mortē vincit. Aīa O
hō video ꝙ bonoꝝ mors ē btā. mors vero
pctōꝝ infelix ꝛ miſera. Hō O anīa ſm
Bern̄. Bona eſt iuſti mors ꝓpter requiem. me
lior ꝓpter nouitatē. optima ꝓpter ſecuritatē
Ecōtra mors pctōꝝ peſſima. ꝛ bene peſſi/
ma. mala in mūdi amiſſione. peior ī carnis
ſeꝑatiōe. ſȝ peſſima in duplici vermis et ig/
nis ꝯtritiōe. ꝛ qđ oīm peſſimū eſt ī diuie cō
tēplatiōis ꝓuatiōe. Aīa Jā ſatꝫ d̄ mor
te dixiſti. dic modo de ſtatu finalis iudicij.
Hō O anīa facio qđ hortaris. ſed ro
go audi cū patiētia. Scire debes ꝙ q̄uis
de morte meditari ſit horribile. de ſtatu fi/

nalis iudicij cogitare vt eſtimo nō minꝰ eſt
formidabile. qꝛ nullꝰ tūc poterit fallere ſa/
pietiā. flectere iuſticiā. inclinare clemētiā. de
clinare vltiōis ꝛ iuſte retributōis ſentētiā.
Bern̄. Conſidera igit̄ aīa mea cū tremore.
q̄d erit de te i die nouiſſimo. qn̄ ꝯ te de co/
gitatōib⁹ loq̄tur ꝯſciā. qn̄ te de tuis actōib⁹
oib⁹ accuſabūt elemēta. qn̄ ꝯ te crux chriſti
portabit̄ in teſtioniū. qn̄ ꝟbera ipiꝰ ꝯ te cla
mabūt. vulnera eiꝰ allegabūt. claui loquēt̄.
cicatrices ꝯq̄rentur. O anguſtie. hinc erūt
pctā accuſantia. inde terrēs iuſticia. intus
vrens ꝯſcia. ſubtꝰ horrēdū chaos inferni.
ſup̄ iudex iratꝰ iuſti iudicij. foꝛ mūdus ar/
dens. intꝰ iuſticia iudicāt̄ terrēſ. Et ſi iuſtꝰ
vix tūc ſaluabit̄. impiꝰ ꝛ pctōꝛ vbi parebūt.
in quā ptē ſe p̄mēt. latere erit īpoſſibile. ap/
parere intolerabile. Anſel. in medi. O aīa
peccatrix. lignū inutile ꝛ aridū. etn̄is ignib⁹
deputatū. q̄d rn̄debis in illa die qn̄ exiget̄
a te vſq̧ ad ictū oculi oīe tp̄s tibi impēſuꝫ
q̄liter ſit a te expēſum. Eya eya aīa mea. q̄d
tūc erit de cogitationib⁹ vanis ꝛ ocioſis. de
ꝟbis leu b⁹ iocoſis et ridiculoſis. de opib⁹
inutilib⁹ ꝛ infructuoſis. Amb. ſup Lu. Ve
mihi ſi pctā mea n̄ defleuero. ve mihi ſi me
dia nocte ad ꝯfitēdū tibi nō ſurrexero. iam
ſecuriſ ad arborē poſita ē. faciat fructū q̄ ꝑr.
fructū q̄ dē pnie. O anima ſiue vigiles ſiue
dormias. ſꝑ in aurib⁹ tuis illa horribilꝭ tu/
ba reſonet. ſurgite mortui venite ad iudici/
um. O aīa nunq̄ excidat a tua mēoria. Ite
maledicti in ignē etn̄ū. venite bn̄dicti pci/
pite regnū. O q̄d ꝑt lamētabiliꝰ ꝛ t̄ribilius
cogitari q̄ ite. ꝛ q̄d delectabiliꝰ exp̄mi q̄ ve
nite. Due ſunt voces. q̄ꝝ nihil horribilius
vna. ꝛ nihil iocundiꝰ altera poterit audiri.
O aīa ſepara te mō a mūdo. vt tunc poſſis
manere cū xp̄o. Fuge mō mūdū vt ſequariſ
deū. declina mō prauoꝝ ſocietates ꝛ ꝯſoꝛ/
tia vt tūc valeas ſeq̄ btōꝝ agmina. Poſt
hec oīa ꝯuerte radiū ꝯtēplatōis ad repbo/
rū tormenta. vide q̄ ſunt varia. q̄ aſpera. q̄
intolerabilia. Bern̄. ad eugeniū. Ego hor/
reo ꝟmē mordacē. ꝛ mortē viuacē. O gehē/
nalis regio fugiēda. vbi eſt ignis ardēs. fri
gus rigēs. ꝟmis imortalis. fetoꝛ intolerabi
lis. ꝛ mallei ꝑcutiētes. vmbꝛe palpabiles. cō
fuſio pctōꝝ. innodatio vinculoꝝ. horribi/
les facies demonū. Augꝰ. in q̄dā ſermone.
Ve illis q̄b⁹ p̄pabit̄ doloꝛ ꝟmiū. ardoꝛ flā/
maꝝ. ſitis ſine potu. fletꝰ ꝛ ſtridoꝛ dētiū. la/
chryme oculoꝝ. vbi mors optat̄. ſed nō da/
bit̄. vbi nullꝰ ordo ſꝫ ſempit̄nꝰ horroꝛ inha
bitat. Quis putas tūc erit meroꝛ. q̄ triſticia.
q̄s luctꝰ. qn̄ ſepabunt̄ iniq̄ a ꝯſortio iuſtoꝝ
ꝛ tradent̄ ptāti demonū. ꝛ ibūt cū eis i ſup/
pliciū eternū. ibiq̧ ſꝑ erūt ſine fine i luctu.
planctu ꝛ gemitu. ꝓcul a gaudijs paradi/
ſi. nunq̄ refrigeriuꝫ ſuſcepturi ſed ꝑ multa
milia annoꝝ cruciandi. nunq̄ tn̄ heu miſeri
liberādi. ibi torquēs ꝛ punicēs nō fatigabit̄
ibi q̄ torquet̄ nunq̄ morietur. Sic eīm ignis
ille ꝯſumet vt vitā tn̄ ſemꝑ ſeruet. ſic vetera
tormenta patient̄ vt ſꝑ innouentur. ſic ſine
ſpe venie ꝛ miſcdie ſemꝑ viuēt. vt tn̄ mori/
ant̄. ſic moriant̄ vt tn̄ nunq̄ conſumant̄.
Aīa O hō q̄re in inferno vt dicis mors
querit̄ ꝛ nō inuenit̄. Et q̄re punit̄ eternalit̄
qđ cōmittit̄ tpalit̄. Hō Quia ſcḋm Gre/
go. quib⁹ in h̄ ſeculo vita offert̄ ꝛ nolūt accī
pere. in inferno q̄rent mortē ꝛ nō poterunt
inuenire. Idē. Iniqui libent̄ voluiſſent ſi/
ne fine viuere. vt potuiſſēt ſine fine i iniq̄ta
tib⁹ ꝑmanere. Ad diſtricti ḡ iudicis iuſticiā
ꝑtinet vt nunq̄ careāt ſupplicio. q̄rū mens
in hac vita nunq̄ voluit carere pctō. Hie/
ronymus. O mors q̄ dulcis eſſes q̄b⁹ tam
amara fuiſti. te ſolū mō deſiderāt q̄ te tam
vehement̄ odiebāt. O aīa ſi hec p̄dicta vi/
dent̄ tibi t̄ribilia. audi q̄ ſūt his oib⁹ ḡuio/
ra. Chryſo. ſup ꝑ mattheū. Si mille gehen/
nas mihi ꝓponas. nō tn̄ reputo ſic ab illiuſ
gl'ioſe ſocietatiſ iocūditate expelli ꝛ exoſum
fieri creatori. O aīa terribilꝭ eſt gehēna. ſed
t̄ribilioꝛ facies iudicꝭ irata. ſed qđ oim vin
cit terrorē eſt a btiſſime ꝛ iocūdiſſime trini/
tatis ꝯtēplatōe elōgatio eterna. Chryſ. Ex
cludi a bonis etn̄is. ꝛ alienū effici ab his q̄
p̄pauit deꝰ diligētib⁹ ſe tātū generat crucia
tuꝫ. vt ſi exteriꝰ nulla pena torq̄ret. hec ſola
ſufficeret. ꝛ meliꝰ eēt mille milia flāmaꝝ ſu/
ſtinere q̄ xp̄i faciē māſuetiſſimā iratā vide/
re. et ab ipa eternalit̄ diſcedere. O ſi deꝰ ſic
egit cū angelo ſupbiēte q̄d de te erit terra ꝛ
cinere. Ille ſupbiuit in celeſti palacio. ego
autē in ſterquilinio. Quis non tolerabilio
rem in diuite ſuperbiaꝫ q̄ in paupe aſſerit.
Ve mihi ſi tam dure et potēter eſt punita
ſupbia in angelo q̄liter i me miſera ꝛ paup
cula eſt iudicanda. O pie ieſu ꝓpter nomen
tuū fac mecū miſericordiā ꝛ obliuiſcere ſu/
perbū ꝓuocantē. reſpice miſeꝝ hūiliter in/
uocantē. et recognoſce benigniſſime qđ eſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ctuũ.abſterge qđ eſt alienuꝫ. Miſerere dñe
dũ eſt tp̄s miſerēdi.ne damnes in tpe iudi/
candi. Uerũ eſt ꝙ ↄſcia mea meruit dãna/
tionē.pnĩa nõ ſufficit ad ſatiſfactionē. Sꝫ
certũ eſt ꝙ tua miſcđia oēm ſupat offenſio/
nē. Hec Anſelm⁹ in meditatiōibꝫ. Aug⁹.in
medita. Noli dñe ſic attendere malũ meuꝫ
vt obliuiſcarꝫ bonũ tuũ. O bone dñe ſi ego
admiſi vnde me dãnare potes. tu nõ amiſi
ſti vnde ſaluare ſoles. Grego.in omel. O ſi
hõ intelligere poſſet q̇d ãmiratiōis habet.
ecce ſpõſus venit.q̇d dulcedinis. q̄ parate
erant intrauerũt cũ eo ad nuptias.q̇d ama
ritudinis.ꝛ clauſa eſt ianua. O anĩa q̇d plu
ra. Proſper de vita ↄtēplatiua. Cogita q̄n
tũ ſit malũ a facie xp̄i ſepari. ab illo gaudio
diuine ↄtemplatiōis excludi.btiſſima ſan/
ctoꝝ oim ſocietate ꝑuari. mori vite eterne.
ꝛ viuere morti ſempiťne.pfundo fluctuan/
tis gehenne immergi.edaciſſimis vermibꝫ
incternũ dilaniari.nec finiri tribulationes
incendij fluctuantꝭ.ſtrepit⁹ pati baratri fu
migantis.amara caligine oculos obcecari.
nõ ſentire qđ illumiat.ſed ſentire qđ cruci/
at. Hec Proſper. Aug⁹. Tanta erit ĩ infer/
no vis doloris.vt ſe nõ ferat alias intentio
cogitatiōis. Anĩa. Iã timore cõtremi/
ſco.iam horrore deficio.dic queſo o hõ ad
q̇d valet tã lamētabilis meditatio. Ho/
mo. O anĩa puto ꝙ p̄dictoꝝ ↄtinua ꝛ de
uota meditatio eſt pctõꝝ medela.ꝛ ad que/
ꝗ bona agenda ꝛ mala ſuſtinēda ſalutife/
ra excitatio. Bern̄.in epl'a q̄dã. Uigilias ti
mes. manuũꝗ tuarũ labores. Sꝫ leuia ſē
hec meditãti flãmas ꝑpetuas. Recordatio
tenebraꝝ facit nõ horrere ſolitudinē. ſi fu/
turã de v̄bis ocioſis cogitas diſcuſſioneꝫ.
non diſplicebit ſilentiũ.fletus ille ꝛ ſtridor
dentiũ añ oculos mētꝭ ſepe reducti. pares
tibi reddũt mattã ꝛ culcitrã. Aug⁹.in q̄daꝫ
ſermone. Mens hũana mũdi huius illece
bris ꝛ ↄcupiſcētijs deuicta.fugit laborē.ex/
petit voluptates.ꝛ vit ad h̄ ducit vt a ſe cõ/
ſuetudines vite ꝑoris excludat. Sed cũ ce
perit cogitare futuri iudicij neceſſitatē ꝛ pe
narũ eternaliũ crudelitatē.voluntariũ bel
lũ indicit paſſiōibꝫ.mota vl' ſpe p̄mij.vel ti/
more ſupplicij.vim facit p̄ſtinis deſiderijs.
ꝛ violent vincere ſeipam ↄtendit. Hec Au
guſtin⁹. Unđ v̄ſus. O felix mortale gen⁹.ſi
ſemp haberet. Eternũ p̄ mente bonũ.finē/
ꝗ timeret.

¶ Capitulũ IIII Quõ anĩa p̄ menta/
le exercitiũ dꝫ radiũ ↄtēplatiōis cõuertere
ad ſupiora.vt cognoſcat ꝛ ſapiat celeſtꝭ gau
diũ ineſtimabilē p̄cioſitatē.ineffabilē delici/
oſitatē.ꝛ intermiabilē eternitatē.

Anima.

IAm nunc o ho
mo me miſerã in hac lacrima/
rũ valle.piectaꝫ ſatis terruiſti.
licet ñ infructuoſe docuiſti. Miſerere etiã
nũc mihi miſere.ꝛ fac iã ſicut dudũ ꝓmiſi/
ſti. Propone paululũ de felicitate ꝑpetua.
ſi forte valeã ex h̄ cape aliq̄ mētis ſolacia.q̄ꝫ
alternis vti delectabile eſt. qꝛ ſm Aug⁹. ſi/
ue plectendo ſiue ignoſcēdo ſiue deterrēdo
ſiue ↄſolãdo ſp̄ bene agit vt vita hoim cor/
rigat. Attende hõ q̄ꝫ generoſus ē anim⁹ ho
minis.ſepe facil⁹ ducit leuibꝫ ꝛ blandis q̄ꝫ
terribilibꝫ ꝛ aduerſis.ſepe mag' allicit pro
miſſis ꝛ ↄſolatorijs q̄ꝫ cogat minis ꝛ terrori/
bus. Unđ ſoror nr̄a ſponſa trahi cupiebat
odore celeſtiũ vngentoꝝ.ſapore diuinoꝝ
chariſmatũ.ꝛ ſic cũ ſponſo currere.ꝛ viã mã
datorũ iã nõ ex timore ſed amore delectabi
liter adimplere. Homo O aĩa verꝫ ē
ꝯfiteor qđ loq̄ris.ſed heu multi ſunt q̇ deũ
nolũt imitari ĩ ꝓſperꝭ. Un̄ neceſſe ē eos de
terreri ĩ aduerſis. Multi eñ ſunt q̇ diuina
chariſmata.vl' ꝓpter cecitatē nõ intelligunt
vl' ꝓpter negligētiã vanis occupatōibꝫ per/
dũt. Un̄ vt eſtimo de⁹ ex ſue infinite boni/
tatis imēſitate.ſp̄ parat⁹ eēt mag' ↄſolatio
nibꝫ fouere q̄ꝫ aſpitatibꝫ terrere.ſi hoies eq̄
diſpoſiti eēnt vt ſuã diuinã ↄſolatoꝫ recipent
Que adeo p̄cioſa ꝛ delicata eſt ꝙ nullo mõ
decet vel expedit vt indifferent oibꝫ tribua
tur. Tu g̊ ſi poſt hec tibi ꝓpoſita ad banca/
ſpiras.vide ꝙ habeas purgatũ intellectuꝫ.
ꝛ bene diſpoſitũ affectũ. Quia ſm Aug.
ſummũ bonũ nõ niſi purgatiſſimis mētibꝫ
cernit. Et puto ꝙ multo min⁹ nõ niſi valde
bene diſpoſitꝭ affectibꝫ deguſtet. A multis
eñ in hac vita valde limpide ſpeculat.a q̄
bus etiã mĩme deguſtat. Un̄ idem Aug.
Fac me dñe p̄cor deguſtare p̄ affectũ.qđ in/
telligo p̄ intellectũ.fac me ſentire p̄ amoreꝫ
qđ ſentio p̄ agnitionē. Anĩa Dic que/
ſo o hõ q̄ debēt diſpoſitionē ĩ affectu ꝛ intel
lectu p̄cedere.vt vel ſaltē ad modicã mētis
ebrietatē valeã celeſtē dulcedinē cõtēplãdo
deguſtare. Iam eñ dudũ in ſpeculatione

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mentē exercitaui. ꝛ heu adhuc nunq̄ꝫ vt ti/
meo vel modicā ſtillā illꝰ celeſtꝭ dulcedinis
ſenſi. Multa de ſctōꝝ vita ꝛ ꝯuerſatiōe le/
gi. multa de natura. de opatōibꝫ ꝛ ordinibꝫ
angeloꝝ. nōnulla etiā legi de ineſtimabili
diuinitatis vnitate. de incōprehēſibili diui
nitatis trinitate. plura de btōꝝ oīm ineſti/
mabili felicitate. Et qn̄ pdictis toto ſtudio
mentē occupaui. heu adhuc ieiuna ꝛ fame/
lica pmāſi. ꝛ ſemꝑ cū beato Auguſtino cla/
maui. Fac me clemētiſſime pr̄ guſtare ꝑ af
fectū qḋ ſentio ꝑ intellectū. ꝛ tn̄ nō profeci.
Sepiꝰ etiā longo ſtudio fatigata. et mihi/
metipi irata. clamaui cū ꝓpheta. expectādo
micas q̄ cadūt de menſa dn̄oꝝ in aula celi/
ca. Uſqꝫquo dn̄e obliuiſcerꝭ me in finē. vſ/
qꝫquo auertis faciā tuā a me. Quia ꝛ ſi me
indignā ad manducandū filioꝝ panē iudi/
caui. mādu care ſaltē micas minutiſſimas
decidētes cū magno deſiderio expectaui.
ſed heu vt frequētiꝰ aperto ore inhians in
vacuū laboraui. Homo O anīa pdi/
cta que lamētabilit̄ es ꝯqueſta accidunt ex
duplici cauſa. Aliqn̄ ex valde pia ꝛ ſalutife
ra diuīe bonitatꝭ diſpenſatiōe. Un̄ Gregꝭ.
in moral. Differre ſolet pr̄ pius voces pe/
tentiū ad tempꝰ vt deſideria creſcant. et eo
magꝭ exaudiant̄ ad meritū. quo citiꝰ nō ex/
audiunt̄ ad votū. Idē in omelia. Sancta
deſideria ex dilatiōe creſcūt ſi aūt ex dilati
one deficiūt. deſideria nō fuerūt. Deus em̄
q̄uis ꝑ pietatē eſt clemētiſſimꝰ. tn̄ aliqn̄ cō
tingit vt h̄ qḋ libentiſſime tribuit ꝓtrahit.
vt diſcas magna multū ꝛ ardent̄ deſidera
re. ꝛ adepta ſollicitiꝰ cū gr̄arū actiōe ꝯſerua
re. Aliqn̄ etiā beneficiū ꝓtrahit ex poſtulā
tis inordinata diſpoſitiōe. Bernardꝰ. Er/
rat oīno ſi q̄s illā celeſtē dulcedinē huic ci/
neri. diuinū illud balſamuꝫ huic venenoſo
gaudio. chariſmata illa ſpūſſancti huiꝰ ſe/
culi illecebris miſceri arbitrat̄. Sed iam o
anīa ne diutiꝰ te ꝓtrahā. nec ampliꝰ te ꝑ ex
pectationē affligā. purga intellectū a vanis
ꝛ inutilibꝫ phantaſijs. a naturalibꝫ ꝛ curio/
ſis rōnibꝫ. ab extraneis ꝛ ſcientificꝭ occupa/
tionibꝫ. Purga etiā affectū a culpa. a culpe
ſequela. a culpe occaſiōe vl' cauſa. Erige ra
tionē. dilata ꝛ expande affectionē. intra in
gaudiū dn̄i. qḋ nec oculꝰ in hac vita pfecte
vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis
aſcendit. Exardeſce igit̄ o anīa amore ꝛ de
ſiderio ſupne vite ſctōꝝ. vbi eſt actio nō o/
peroſa. reqͥes nō deſidioſa. vbi vita ſine de
fectione. laus diuia ſine ceſſatiōe. Hec Au
gꝰ. Bernardꝰ. Gaude igit̄ ꝛ exulta. ac mer/
cedē laboris tui cōſidera. q̄ reuera ē tā mul
ta q̄ nō pōt nūerari. tā magna q̄ nō pt̄ men
ſurari. tā pcioſa q̄ nō pōt eſtimari. tā copio
ſa q̄ nō pōt termiari Aīa O hō multa
iam dixiſti in genere. dic q̄ſo ꝑ ſingula ī ſpe
cie. qꝛ magꝭ itelligimꝰ q̄ ſpecialit̄ diſtinguū
tur q̄ꝫ q̄ generalit̄ expmunt̄ Hō O aīa
q̄d dicere valeo cū futuꝝ gaudiuꝫ aſpicio.
iā pene p āmiratiōe deficio. qꝛ gaudiū erit
intꝰ ꝛ extra. ſubtꝰ ꝛ ſup̄. circū ꝛ circa. Gau/
debis igit̄ in oībꝫ. gaudebis de oībꝫ. Gau/
diū tuū vt puto pfiguratū eſt in apocalypſi
ꝑ illā mulierē btām q̄ amicta fuit ſole et lu/
na ſub pedibꝫ eiꝰ. ꝛ corona. xij. ſtellaꝝ in ca/
pite eiꝰ. Mulier iſta vt eſtimo eſt aīa beata
eterni regꝭ filia. ſpōſa ꝛ regina. Filia ꝑ natu
re creationem. ſpōſa ꝑ gr̄e adoptionē. regi/
na ꝑ glīe collationē. Hec bn̄ dr̄ amicta ſole
qꝛ decorata ſplendore claritatꝭ deifice. co/
ronata dignitate felicitatꝭ eterne. In q̄ feli
citate ob ſpecialē decorē ſunt. xij. gaudia. ꝑ
xij. ſtellas figurata. ꝑ que decorat̄ et ornat̄
felicitas ſupna. Hec gaudia debes tu o a/
nima q̄tidie deuota mēte trāſcurrere. ꝛ nul
lā pn̄tis miſerie ꝛ incolatꝰ ꝯſolationē q̄rere
ꝛ ſpe illiꝰ gaudij oēm tribulatōnē vite pſen
tis patient̄ et gaudent̄ ſuſtinere. Beda. O
anīa nō turberꝭ. ſi mali in h̄ mūdo florent. ꝛ
tu pateris. ipi gaudēt. tu ꝑturbaris. Mali
heu nihil hn̄t i celeſti gaudio. nec cures tu
ſi nihil habuerꝭ in h̄ ſeculo. ſed ſpe illiꝰ gau/
dij q̄ tendis. q̄cq̄d in via aduerſitatꝭ occur/
rit. affectꝰ tuus gaudent̄ et patient̄ ſuſtine/
at. Hec Beda. Bern̄. O aīa ſi te aliqn̄ dele
ctant mundana gaudia. falſa hꝰ ſeculi glīa.
breuis ꝛ caduca potētia. illic mentē euoca.
ꝛ oīa reputabis vt ſtercora. Hiero. Curre
igit̄ o aīa mea. nō paſſibꝫ corpis. ſed affecti/
bus ꝛ deſiderijs. q̄m nō ſolū angeli ꝛ beati.
ſed ꝛ angeloꝝ ꝛ beatoꝝ dn̄s ꝛ mgr̄ te expe/
ctat. Expectat te deꝰ pater tanq̄ꝫ filiā dile/
ctiſſimā. deus filiꝰ tanq̄ꝫ ſpōſaꝫ dulciſſimā.
deꝰ ſpūſſanctꝰ tanq̄ꝫ amicā ſibi gratiſſimā.
Expectat te deꝰ pater vt heredē vniuerſoꝝ
bonoꝝ te ꝯſtituat. deus filiꝰ vt te fructum
ſue natiuitatꝭ ꝛ pciū ſui pcioſiſſimi ſangui/
nis deo pr̄i offerat. deus ſpūſſanctꝰ vt ſue
eterne beatitudinis ꝛ dulcedinis partici/
pem te faciat Expectat te illa btiſſima oīm

celeſtiũ ſpirituũ eterni regꝫ familia. vt te in
ſuũ collegiũ ſuſcipiat. Tu ḡ ipoꝝ ſocietatẽ
ſup oia deſidera. cũ magna verecũdia illuc
venires ſi eã in hac lachrymarũ valle non
amaſſes. Quotiens ḡ te vana hui⁹ ſecli de/
lectat ambicio. q̄tiens viderꝫ in hoc mũdo
aliquẽ glorioſuꝫ. ſtatim ad celũ mẽte trãſ/
gredere. ⁊ eſſe incipe qḋ futura es. Reuera
eſtimo o aĩa ſi hec celeſtia gaudia iugiter
in mẽte teneres. de h̄ exilio quoddã ſubur/
biũ celeſtis regni ꝯſtrueres. in q̄ illã et̄naꝫ
dulcedinẽ q̄tidie ſpũaliter p̄libando degu
ſtares. Quia cũ aliq̄d eternuꝫ mente capi/
mus. iã nõ in hoc mũdo. ſed in celo habita
mus. Aug⁹. Tanta eſt o aĩma vis tue dile/
ctionis. ꝙ ibi veri⁹ habitas vbi ꝑ ꝯtempla
tionẽ amas. q̄ꝫ vbi ꝑ eſſentiã aĩas. Bern̄.
Hoc eſt chariſſima aĩa regnũ dei. qḋ ĩtra
nos eſt. quod heu miſerabilit̄ negligimus.
cũ foris ad inania ⁊ vana fuſi ſum⁹. Gregꝫ.
Fuſi ſum⁹ foras. de regno dei qḋ ĩtra nos
eſt nihil curãtes. forꝫ q̄rim⁹ ꝯſolatiõꝫ de re
bꝫ vanis et inſaniȷ̄s falſ. ita ꝙ iã religiõis
antique deuotioneꝫ amiſimus. adeo ꝙ nec
ſpeciẽ ipſius retinem⁹. Tu ergo o aĩa eter
ni regis filia. audi mente deuota. et inclina
aurẽ tuã ad ſctã et ſalutifera cõſilia. vide ꝑ
ꝯtemplationẽ celeſtis regni ꝯſolationem.
obliuiſcere ꝑ ꝯtemptũ ⁊ deteſtationẽ popu
lũ tuũ. ⁊ domũ p̄ris tui. hoc eſt mundũ. dia
bolum. teipam. ⁊ oẽm vanã ambitionẽ. Vi
de igit̄ ⁊ deuota mente ꝑtracta. qualiter illi
diuini ⁊ celeſtes ſpũs. q̄ p̄ntis vite ⁊ miſerie
periculũ euaſerũt. q̄uis ab illi⁹ eterni ſolis
ſplendore ſe nunq̄ꝫ poſſint auertere. aliq̄n
tñ radiũ ſue ꝯtemplatiõis ꝯuertũt ad infe/
riora. aliq̄n ad ſupiora. aliq̄n ad interiora.
aliq̄n ad exteriora. Cõuertũt inquã ad in/
feriora. ⁊ gaudẽt ex triplici cauſa Primo ꝙ
tã impios. horribiles ⁊ crudeles hoſtes ꝑ
diuinã potentiã ſupauerunt. Scḋo ꝙ om
nes defectus ⁊ pctã. vel ꝑ diuinã ſapientiã
vitauerũt. vel iam duduꝫ cõmiſſa correxe/
runt. Tercio ꝙ tã lamẽtabiles ⁊ intermia/
biles cruciat⁹ eternos ꝑ diuinã clementiã
euaſerunt. O aĩa q̄nto putas gaudẽt q̄ti/
die gaudio. q̄n tot vident a carne ⁊ mũdo ⁊
diabolo ſupari. tot tam diuerſis peccatꝫ de
quibꝫ nunq̄ꝫ merent̄ veniã inq̄nari. tot eter
naliter ſine fine dãnari. Reuera tũc puto ꝙ
de morte trãſiſſe ad vitã. vite duplicat gau
dium. O dñe de⁹ ſi nũc tã graue periculuꝫ

eſt in bello. quantũ tũc erit gaudiuꝫ de tri/
umpho. cũ poſt deuictũ triũphatũq̄ꝫ mun
dũ. ſubmerſo impio pharaõe et exercitu e⁹
in mari rubro tenẽt oẽs electi tympanũ. cũ
maria pſallẽtes ⁊ cantãtes. laudãtes ⁊ bene
dicẽtes dñm vna voce dicẽtes. Cantemus
dño. glorioſe em̄ ⁊c̄. Tunc ꝯſtituẽt̄ duo che
rubin. h̄ eſt duo chori electorũ. ſeꝫ innocen
tes ⁊ penitẽtes. clamãtes alter ad alterum.
Sãct⁹ ſctũs ſctũs dñs de⁹ ſabaoth. San
ctus de⁹ pr̄. q̄ nos a mũdo. a carne ⁊ diabo
lo tam potent̄ liberauit. Sanct⁹ deus fili
us q̄ nos a pena ⁊ a culpa tã ſapient̄ iuſti
cauit. Sanct⁹ de⁹ ſpũſſctũs. q̄ nos tam cle
menter ab eternis tormẽtiſ p̄ſeruauit. Ple
na eſt oĩs terra gl̄ia eius. q̄ nos de mundi
miſeria ad celeſtꝫ regni gaudia euocauit.
O aĩa qual̄ tibi erit dies illa. cũ ad hãc fe
licem choreã fueris aſſumpta. ⁊ cũ oĩne tor
mentũ tibi ſi pie vixeris. ſi patient̄ ſuſtinue
ris. ꝯuertet̄ in eternũ iubilũ. Tũc de oĩni
bus his laudabis dñm deũ tuũ labȷ̄s ex
ultatiõis. dicẽs. Miſcḋias dñi ineternuꝫ
cantabo. Quo cantico ſḿ Aug⁹. in li. de ci
ui. dei. qḋ cantat̄ in laudẽ gl̄ie chriſti. cuius
ſanguine liberati ſum⁹. nihil erit iocundi⁹
illi ciuitati ⁊ nihil dulci⁹. Tu ḡ cũ tentatio/
nibꝫ ꝓbaris. cũ ꝑſecutiõibꝫ impugnarꝫ. cũ/
q̄ꝫ in h̄ ſeculo varȷ̄s tribulatiõibꝫ infeſtar̄.
tunc mẽte in celũ euola. et cogita ꝙ h̄ nõ eſt
aliud niſi eterni gaudȷ̄ materia. Et tũc ſḿ
Grego. cõſideratio p̄miȷ̄ minuit vim flagel
li. Grego. Si ꝯſiderem⁹ que ⁊ q̄nta ſunt q̄
nobis ꝓmittunt̄ in celis. vileſcũt aĩo oĩa
q̄ ſunt in terrꝫ ⁊ reuera nõ tm̄ bona q̄ dele/
ctabiliter poſſidem⁹. verũetiã mala q̄ lamẽ
tabiliter ſuſtinem⁹. Bern̄. Non ſunt cõdi/
gne paſſiões hui⁹ tpis ad p̄teritaꝫ culpam
que dimittit̄. ad p̄ſentẽ gratiã que imittit̄ ⁊
ad futurã gloriã que ꝓmittit̄. Quã tu tunc
o aĩa cũ gaudio poſſidebis q̄n ꝑfecte itel/
liges ꝙ in mũdo cuꝫ tanto ꝑiculo q̄ plerio̧
opprimunt̄ vixiſti. ꝙ demonis fallaces aſtu
tias quibꝫ multi decipiunt̄ viciſti. ꝙ crucia
tus et̄nos q̄bꝫ inũerabiles affligunt̄ euaſi/
ſti. Aĩa O homo q̄ꝫ ſana et ſalutifera
eſt hec tua ꝯſolatio. q̄ cũ hec q̄ ꝓpoſuiſti ad/
uerto. conſolationẽ ex ſpe nõ modicã reci/
pio. Sed o dñe deus. q̄d putas tunc erit.
cũ hoc qḋ modo ſpero veracit̄ poſſidebo
Homo O aĩa modica ſunt hec q̄ au
diſti. imo cõparatiue q̄ſi nulla ſunt q̄ mer/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

te pcepiſti. ſed parũp oculos mentales eri/
ge. ꝛ quãta ſint gaudia que de his pcipias.
q̃ iuxta te ſunt deuota mẽte frequẽti⁹ vol/
ue ꝛ reuolue. Attende igiᵗ ꝛ ↄſidera locum
ſpecioſum. quẽ tibi diuĩa ſapientia edifica/
uit. Attende ꝛ victũ delicioſum. oꝛnatũ cu/
rioſum. theſaurũ p̃cioſum. queꝫ tibi eterna
potẽtia ↄgregauit. Attende etiã collegiuꝫ
famoſum. cũ quo de diuĩa clemẽtia mens
tua eternaliᵗ exultabit. O aĩa attende
q̃ꝫ glorioſa q̃ꝫ famoſa q̃ꝫ gaudioſa ẽ iſta do/
mus dei. ciuitas celeſtꝭ. manſio ſecura. pa/
tria cõtinens totũ qđ delectat. Bernard⁹.
Attende q̃ꝫ clara q̃ꝫ lumĩoſa q̃ꝫ ſplendida ẽ
ciuitas que nõ indiget ſole neqꝫ luna vt lu/
ceant in ea. ſed ipſe dñs ſol iuſticie. candoꝛ
lucis eterne. lux ei⁹ eſt. ꝛ lucerna ei⁹ agnus.
O aĩa attende q̃ꝫ alta ꝛ q̃ꝫ ſpacioſa q̃ꝫ pul/
chꝛa ꝛ ſpecioſa q̃ꝫ decoꝛa ꝛ famoſa eſt ciui/
tas illa. quã oꝛnat p ſeipam trinitas beatiſ
ſima. O q̃ꝫ glorioſa dicta ſunt de te ciuitas
dei. O iſrael q̃ꝫ magna ẽ dom⁹ dei. et ingẽs
locus poſſeſſiõis ei⁹. O aĩa illic ↄtempla/
re tabernacula patriarchaꝝ ꝛ pphetaꝝ. ha/
bitacula apl'oꝝ ꝛ martyrũ. cenacula cõfeſſo
rum ꝛ virginũ. palaciũ celeſtiuꝫ ſpirituum.
thronũ illũ beatiſſime trinitatꝭ ſpecioſiſſi/
mũ. O aĩa hic licet ſis coꝛpe. illic eſto men
te. O aĩa trãſuola omĩa. ſcrutare oĩa. viſi/
ta omĩa. ingredere cuncta p ordineꝫ oſtia.
quouſqꝫ p̱uenias ad ſummi regis palacia.
ibi ſit mens. ꝛ hic erit reqes. Aug⁹. O aĩa
in illa ſctã ciuitate libenᵗ ſtudeas moꝛari. li
benter cõuerſari. qꝛ ibi eſt vita ſine moꝛte.
iuuentus ſine ſenectute. lux ſine tenebꝛis.
pax imp̱turbabilis. Sedebit em̃ popul⁹
meus in tabernaculo fiducie ꝛ in reqe opu
lenta dicit dñs. Scđo attende victũ de/
licioſum. oꝛnatũ curioſuꝫ. ꝛ theſaurũ p̃cio/
ſum. Et q̃s erit ibi nr̃ cibus. niſi ille agnus
beatiſſim⁹. ille mũdus ꝛ imaculatus ieſus.
dei p̃ris ꝛ marie ꝟginis fili⁹. de quo ſanctꝭ
ſpiritib⁹ miniſtrabunᵗ ad oẽm ſufficientiã
fercula nobiliſſima. Nobilia quidẽ de ipi⁹
candidiſſima hũanitate. ſed nobiliſſima de
ipius ſup beatiſſima diuinitate. Tũc enim
aĩa ingrediᵗ ad deguſtandũ diuinitatem.
egredieᵗ ad p̃libandũ humanitateꝫ. et pa/
ſcua inueniet ad omnẽ ſufficientiã ꝛ ſatieta
tem. O q̃ꝫ beati ſunt q̃ ad cenã nuptiarum
agni vocati ſunt. Ibi etiã beata vita in ſuo
fonte bibiᵗ. Vñ huic humane vite aliqñ a/
liq̃d aſpergiᵗ vnde in tentatiõib⁹ foꝛtiᵗ. iu/
ſte. ꝛ p̱anter ꝛ pꝛudenᵗ viuaᵗ. Ibi ſemp ad/
erit ſitis atqꝫ ſatietas. ſed miro q̃dã modo
longe aberit a ſiti neceſſitas. longe a ſatieta
te faſtidiũ. Inebꝛiabuntur em̃ ab vbertate
dom⁹ tue. ꝛ toꝛrente voluptatꝭ tue potabis
eos ſᵐ pphetã. Alia Et qñ hoc. Ho
mo Eſtimo q nõ p̱us. niſi quãdo ille de/
licioſus pincerna ſummi regis. ſplẽdoꝛ pa
terne gloꝛie. candoꝛ lucis eterne. figura di/
uine ſubſtãtie. ſpeculũ ſine macula clarita
tis deifice. in quẽ deſiderãt oẽs illi celeſtes
ſpũs p̱ſpicere. qñ talis et tant⁹ p̃cinget ſe.
ꝛ faciet illos diſcũbere. et p̱ſonaliᵗ trãſiens
miniſtrabit illis. O aĩa hic deuota men/
te p̱tracta q̃ntũ gaudiũ tunc illi boni ſpũs
ↄcipiant ex tã ſtupenda dignitate miniſtrã
tis. ex tã miranda charitate cuiuſlibꝫ ſoda
lis cõuiuãtis. ex ferculoꝝ delicioſa opulen
tia. ex miniſtroꝝ numeroſa freq̃ntia. ex mu
ſicoꝛũ inſtrumentoꝝ ꝛ alioꝝ pſallentiũ can
tantiũ ꝛ laudantiũ regẽ gloꝛie. deũ dei filiũ
dulciſona reſonãt a. In hoc celeſti magno
ſtupendoqꝫ cõuiuio audies angelos iubi/
lantes. virgines choꝛizãtes. apl'os pſallen
tes. martyres tripudiãtes. ↄfeſſoꝛes laudã
tes. patriarchas ꝛ pphetas iocũdãtes. om/
nes ſctõs ꝛ electos dei vnanimiter patrem
ꝛ filiũ et ſpm̃ ſanctũ collaudãtes. et vna vo
ce dicẽtes. Sanct⁹ ſctũs ſanct⁹ dñs deus
ſabaoth. plena eſt om̃is terra gl'ia ei⁹. O q̃ꝫ
glorioſum eſt regnũ in quo cum chꝛiſto re/
gnant om̃es ſancti. amicti ſtolis albis. ſe/
qunᵗ agnũ quocũqꝫ ierit. O aĩa quõ pote
rit ibi eſſe alicui⁹ boni carentia. cũ tam va/
ria ſit exultandi materia. Tunc em̃ aperi/
entur om̃es illi theſauri eterni dei. vbi ſũt
om̃es diuitie. om̃es delicie abſcõdite. ꝛ da/
bunᵗ a p̃re eterno vniculqꝫ varia et p̃cioſa
munera ſᵐ ſua merita. Sꝫ ſi adhuc nõ
ſufficiunt iſta. attende tercio iuxta te omne
ſctoꝝ collegiuꝫ. qđ ad beatitudinis tue cu/
mulũ diuĩa clemẽtia ↄgregauit. Quia nul/
lius boni ſine ſocio iocũda eſt poſſeſſio. ſic
dicit Seneca. Vide igiᵗ q̃ lingua. vl' q̃s in/
tellectus cape ſufficiat illi⁹ ſup̱ne ciuitatis
q̃nta ſint gaudia. angeloꝝ choꝛis intereſſe
cũ btiſſimis ſpiritib⁹ gl'ie ↄditoꝛis ſemp aſ/
ſiſtere. ꝛ ab illoꝝ beatiſſima ſocietate nũq̃ꝫ
diſcedere. ſed ↄtinue cũ ipis ꝛ de ipoꝝ gau
dio in p̱petuũ exultare. Anſel. Ibi em̃ a ſin
gulis om̃es. ibi ab oĩb⁹ ſinguli cognoſcenᵗ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Nec quenq̃ latebit. qua patria. q̃ gēte. qua
ſtirpe. q̃s ↄditus ſit. Ibi eñ erit tam beata
ꝛ pfecta charitas iuſtoꝝ. ꝙ vnuſq̃ſq̃ intan
tū diliget primū ſuū quātū ſeipm̄. Ex q̃ il/
lud ieſtimabile ſequet̃ bonū. ꝙ ita vnuſq̃ſ/
q̃ de alteri⁹ bono vel gaudio gaudebit. ſicͤ
de merito ꝓprio. Proinde cū inenarrabilis
ſit numer⁹ electoꝝ. q̃ſputas narrare ſuffici
at gaudiū beatoꝝ. Hec gaudia Hierony/
mus in fine ep̄le ad euſtochiuꝫ deſcribens
ait. Egredere q̃ſo o aīa pauliſp̄ de papili/
one corpis. vt in oſtio ſtans videas dei glo
riā ptrāſire. ꝛ pn̄tis laboꝝ ante ocl̄os pin/
ge mercedē. Qualis tibi erit dies illa. cum
maria mr̄ dn̄i tibi occurret choris comita
ta ꝟgineis. cū ꝛ ip̄e ſpōſus tibi cū oībꝫ ſan
ctis occurret dicēs. Surge veni ꝓpera ami
ca mea. formoſa mea. colūba mea. iā hyems
trāſijt. imber abijt ꝛ receſſit. Tūc angli am
mirabunt̃ de tua gl̃ia dicētes. Que eſt iſta
q̃ aſcendit de deſerto. delicijs affluens. in/
nixa ſup dilectū ſuū. videbūt te filie ſyon ꝛ
laudabūt. Tunc illa centū q̃draginta q̃ttu
or milia in ↄſpectu throni ꝛ ſenioꝝuꝫ tene/
būt citharas. ꝛ cantabūt cāticū nouū. Tūc
ſecura in amplex⁹ ſponſi euolabis cū iubi/
lo dicens. Inueni quē diligit aīa mea te/
nui eū nec dimittā. Hec Hiero. Tunc filij
ſeptē illi⁹ magni Iob. q̃ eſt magn⁹ ſup oēs
q̃ morant̃ in illa beata orientaliū regione.
faciēt cōuiuia ſinguli in die ſuo. ꝛ inuitabūt
ſororē ſuā. te ↄſortē ſuā. Et dicēt tibi ſingu
li. Bibe nunc. ꝛ accumbe cū iocunditate. q̄
inueniſti grām coraꝫ ſummo pͥncipe. Et tu
reſpōdebis cū gaudio dicēs. Bibā ꝛ hilari
or fiam. q̄ magnificata eſt hodie aīa mea
p̄ oībꝫ diebꝫ vite mee. O vere iaudita ma
gnificencia. o leta ꝛ iocūda excellētia. qual̃
nunq̃ in h̄ ſeculo eſt audita. Puto ꝙ omis
hui⁹ mūdi pompa in cōparatiōe illi⁹ eſſet vix
modica gutta. Aīa O homo iā diu ta/
cui. iā ſatis ſilui. q̄ que ꝓpoſuiſti cū delecta
tione ꝛ āmiratione nimia audiui. ne queſo
ꝓcraſtines. q̄n ſpeciali⁹ et pfecti⁹ mihi aliq̃
de hoc celeſtiū ſpirituuꝫ cōuiuio exponas.
q̄ iam pri⁹ aliq̃d de hoc tetigiſti. ſed nimis
cito ptrāſiſti. Hō O aīa mallē iteꝝ q̄ꝺ
petis ſub ſilētio ptrāſire. q̃ vel modicū de
hoc celeſti ſecreto myſterio ore polluto pro
ferre. vel etiā mēte cōcipe. q̄ q̃ adhuc mun/
dialibꝫ ꝛ ſupuacuis rebꝫ heu ſepi⁹ implicor
q̃ adhuc heu heu ſiliq̃s porcoꝝū cū ceteris
mūdanis paſcor. de tā familiaribꝫ diuinoꝝ
ſpirituū opatiōibꝫ loq̃ erubeſco nimium et
cōfundor. Quia tñ p̄ns votis tuis ↄtraire
nō valeo. ꝓponā breuit̃ q̄ꝺ aliqñ ſpū inſtigā
te licet indign⁹ mēte ptracto. Quis eñ il
la celeſti aula. vbi plenitudo omis boni in
oībꝫ illis pfecta eſt. Quis ibi pro differētia
meritoꝝū quedaꝫ data ſint excellent̃. nihil
tñ ibi et ineſtimabilis diuīe pietatꝭ immē/
ſitate ſm Grego. poſſidet̃ ſingularit̃. Om/
nia eñ ſunt oībꝫ cōmunia. ꝓpter eū qui
oībꝫ eſt oīa. Ibi eñ virgo gaudebit de
ſctē viduitatis merito. ibi vidua exultabit
de caſte ꝟginitatis pͥuilegio. ibi cōfeſſor de
martyris iocundabit̃ triūpho. ibi martyr
tripudiabit de ↄfeſſoꝝuꝫ brauio. ibi ꝓpheta
laudabit de p̄riarcharū pia cōuerſatione.
ibi patriarcha exultabit de ꝓphetaruꝫ fide
ꝛ ſpeculatiōe. ibi ap̄li ꝛ angeli gaudebūt de
merito omniū inferioꝝū. ibi oēs inferio/
res letabunt̃ de gl̃ia et corona ſupioꝝ. Ex
illius eñ ſcrē ꝛ pfecte charitatis vinculo fi
et. vt vnuſq̃ſq̃ habitur⁹ ſit in alio. quod nō
habet in merito ꝓprio. Aīa O homo
nec adhuc iſta ſufficiūt mentē meā quieta/
re. vnde q̃ſo ne ptrāſeas mihi aliq̃ de dicto
conuiuio ſigillatim ꝛ diſtincte explicare.
Homo O aīa noſti ꝙ balbutiēdo vt poſ
ſumus excelſa dei reſonam⁹. Nec mirū. q̄
cū ſimus min⁹ idonei ad intelligēduꝫ. quō
poſſum⁹ eſſe ſufficiētes ad loquēdū. cū illa
que lippictibꝫ oculis ↄtemplamur. verius
ſint q̃ intelligant̃. ꝛ veri⁹ intelligant̃ q̃ exp/
mant̃ vocibꝫ. Ne te tñ diuti⁹ ꝓtrahaꝫ. audi
q̃d imaginat̃ intellect⁹. licet adhuc modicū
deguſtet affect⁹. Puto ꝙ illi ſeptē filij de q̄
bus ſupra memorauim⁹ ſunt oēs ſcti ꝛ ele/
cti dei ſpūs altiſſimi patris heredes et filij
Hi cōuiuia vnuſq̃ſq̃ in die ſuo faciūt. q̄n
ſeinuicē celeſtibꝫ gaudijs paſcunt. In q̃ de
meritis ſuis ſinguli iuxta dataꝫ ſibi gl̃iam
fercl̃a delicioſiſſima ꝓpinār. Primo igit̃ die
pͥmogenit⁹. h̄ eſt ille celeſtiū angeloꝝ nume
rus. q̃ nō imerito noīe pͥmogeniti cenſent̃.
q̄ priores ſunt creatiōe ꝛ ↄuerſatiōe ad de
um. a q̃ nunq̃ receſſerūt p pctm̄. ſed ſp̄ imo
bili charitate ſummo p̄ri adheſerūt. ꝛ illaꝫ
hereditatē btām celeſtꝭ regni pͥores oībꝫ
felicit̃ poſſederūt. Iſti tibi o aīa in ſuo ↄui
uio. diuerſa fercula delicioſa ꝛ precioſa ꝓpi
nāt. cū vnuſq̃ſq̃ ordo de eo q̄ꝺ excellēt̃ re
cepit in munere gaudia ſpecialia admini

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſtrat. Jam cogita o aĩa q̃le tibi ferculũ ꝑ/
pinãt illi ſummi ſpũs ſeraphici ordinis. q̇
adeo vicini illi eterno pr̃i ſunt ꝙ inter ipos
ꝛ hunc nulli alij ſpũs interſint q̇ ipm ime/
diat⁹ ↄtemplent̃. ꝛ ſuis bonis eternis ꝑfe/
ctius ꝑfruant̃. Quale putas hi ꝓpinãt gau/
diũ de nature nobilitate. q̃le de ↄtemplati
onis claritate. q̃le de dilectiõis ſinceritate.
Hi ergo. ħ eſt illi q̇ ſeraphin noĩant̃. iſtud
ↄuiuiũ ornãt ardore diuĩe caritatis. che/
rubin ſplendore et̃ne claritatꝭ. throni eq̇ta
te diuine maieſtatꝭ. Hoc etiã ↄuiuiũ glori
ficant dñatiões. de dñandi ſup alios excel
lentia. ꝑncipatus de ꝑcipiendi inferiorib⁹
magnificentia. ptãtes de auctoritate mali/
gnos ſpũs coercẽdi. Hoc etiã ↄuiuiũ ho/
norificãt ꝟtutes de ptãte miracula faciẽdi.
archangeli de dignitate ſupiora nũciandi.
angeli de agilitate minora diuĩe ſciẽ ſecre/
ta reuelãdi. Ecce vides q̃liter ſinguli men
tes beatoꝝ celeſtib⁹ gaudijs paſcũt. de his
q̃ ab illa ſupceleſti aula ſpecial'r⁹ in munere
receperũt. Hec eſt mirãduȝ ꝙ hec ꝑdicta et
multa alia nob̃ adhuc occultiora illi ſpirit⁹
in noſtrũ gaudiũ nobis ꝓpinãt. q̇ tã fideliť
tã dulciter tamq̃ȝ amicabiliť in hac lachry
marũ valle nos cuſtodiũt. ꝛ nos ad illã ex/
terne beatitudinis patriã ꝑducere totꝭ vi/
rib⁹ ↄcupiſcũt. Berñ. O ſi q̇s cognoſceret
queãdmodũ ꝑueniũt ꝑncipes ↄiũcti pſal/
lentib⁹ in medio iuuenculaꝝ timpaniſtria
rũ. videret itaq̃ȝ q̇ cura. quo ve tripudio in/
terſunt cantãtib⁹. aſſunt orãtib⁹. inſũt medi
tãtib⁹. ſupſunt q̇eſcẽtib⁹. ꝑſunt ꝓcurantib⁹.
O aĩa ieiuna ꝛ famelica. ſi vel vnã micam
q̃ cadit de mẽſa dñorũ in ħ ↄuiuio. aperto
mentꝭ ore ſumpſiſſes. puto ꝙ hãc ꝑegrina/
tionẽ ex tunc impatienť tolerares. Puto ſi
vnã guttaȝ de vino potus ei⁹ deguſtaſſes.
oẽm hui⁹ ſecli dulcedinẽ faſtidires. Gregꝭ.
in mora. Si cor ſemel in celeſtib⁹. ꝑ degu
ſtationeȝ ſubaudi figit̃. q̃ȝ abiecta ſint mox
cernit̃ que ꝑus alta videbant̃. O aĩa mea
dilecta. de ↄuiuio pr̃iarcharũ. ꝓphetaꝝ. apo
ſtoloꝝ. martyrũ. ↄfeſſoꝝ. ꝟginum. q̇ ꝑ alios
ſex filios nõ imerito ꝑfigurant̃. q̇d dicam.
Vnuſq̇ſq̃ȝ eñi hoꝝ tot in ↄuiuio ſuo propo
net fercula. q̇t habuit in hac vita virtutum
opa. Et q̇s enarrare ſufficiat q̃ntũ gaudiũ
q̃libet aĩa ſuſcipiat de ſctõꝝ pr̃iarcharuȝ
hũilitate ꝑfectiſſima. de ꝓphetaꝝ credulita
te certiſſima. de apl'oꝝ charitate ardentiſſi
ma. de martyrũ ſtabilitate ꝛ patiẽtia. de cõ/
feſſorũ pietate ꝛ clemẽtia. de ꝟginũ caſtita/
te ꝛ ↄtinentia. Reuera vox ꝛ lingua deficit.
q2 intellect⁹ cape nõ ſufficit. q̃ntũ ſit gaudi
um angelorũ choris intereſſe. cũ btiſſimis
ſpiritib⁹ gl'ie ↄditoris aſſiſtere. ꝑſenteȝ dei
vultũ cernere. incircũſcriptũ lumẽ videre.
nullo metu mortis affici. de incorruptiõis
perpetue munere letari. O q̃ȝ felix tibi erit
hec dies. cũ fueris ad hereditatẽ patrũ tuo
rũ reuerſa. ꝛ qñ ab his oĩb⁹ cũ ineſtimabi
li gaudio fuerꝭ aſſumpta. ꝛ ad thalamũ ſũ/
mi regis feliciter introducta. Jã nunc exꝑ/
giſcere o aĩa mea. ꝛ cũ illa famoſa regina ſa
ba. cũ aromatib⁹ virtutũ. cũ theſaurꝭ bono
rũ operũ. cũ magno apparatu celeſtiũ deſi/
deriorũ. aſcende in illã hieruſalẽ ſupnam. ꝛ
ↄtemplare diligent̃ ſingula. ꝛ vide ꝙ ꝟitas
vincit famã. gl'ia exuperat omnẽ loquelã. ſi
forte poſſes ex admiratiõis magnitudine
extra humanũ ſpm̃ rapi. ꝛ miro quodã mo
do in diuinũ ſpiritũ trãſformari. vt dicere
incipes cuȝ petro in magno cordis iubilo.
Dñe bonũ eſt nos hic eſſe. hic pr̃. hic ſoror.
hic frater. hic patria. O dñe ꝑmitte nos ħ
eſſe ꝛ ab hinc nunq̃ȝ diſcedere. Amb. Fugi
amus o aĩa in patriã veriſſimã. q2 illic eſt
patria ad quaȝ cõditi ſum⁹. pr̃ a quo creati
ſumus. ibi eſt hieruſalẽ ciuitas ſupna. q̇ eſt
mater nr̃a. Anſelm⁹. O aĩa tan̄t⁹ debȝ eẽ
in hac vita mortali amor ꝛ deſideriũ ꝑue/
niendi ad illud ad q̇ facta es. ꝛ dolor quia
nõdũ ibi es. ꝛ timor ne forte nõ ꝑuenias vt
nullã leticiaȝ ſentire debeas. niſi de his q̃
tibi aut auxiliũ aut ſpem ↄferunt ꝑuenien
di. Aĩa O homo dũ hec aliqñ cogito
dũ hec tacita mente mecũ ꝑtracto. quid eſt
q̇ tunc interlucet mihi. ꝛ ꝑcutit cor meum
ſine leſione. ꝛ inhorreſco ꝛ ardeſco. Auguſ.
Intromittor aliqñ mẽtaliť in affectũ mul/
tũ inuſitatũ. neſcio quã dulcedinẽ. que ſi ꝑ/
ficeret̃ in me. neſcio q̇d erit q̇ vita iſta non
erit. ſed recidiuo oneroſis ponderib⁹. et re/
ſorbeor ſolitꝭ curis. hic eſſe valeo nec volo.
illic eẽ volo nec valeo. miſer vtrobiq̃ȝ. Hec
Aug⁹. in li. cõfeſ. xi. Hõ O aĩa puto ꝙ
hec celeſtia ſine ꝑlibatiõe dulcedinis non
poſſunt a digne diſpoſitꝭ cogitari. Sȝ ne/
ſcio q̇d tunc erit cũ ꝑfecte in re ſine enigma
te poterũt deguſtari. Vñ nõ eſt miranduȝ
ſi ꝑlibatio taliũ tibi incutit hui⁹ exilij tediũ
q2 nihil eſt magꝭ amaꝝ q̃ȝ poſtq̃ȝ aĩa cõſue/

uit taliū ꝑgustatiōe ꝯſolari. ſi rurſum ince/
perit mūdialibꝫ ⁊ trāſitorijs īplicari. Hinc
eſt ꝙ aīa laborat. luctat̄ et anxiat̄. illic ſꝑ eſſe
cupit. nec ſufficit. hic eē cōpellitur. ſed illic
poſt h̄ qḋ ꝑguſtatū eſt aſcendere conat̄. Jā
eñ guſtato ſpū deſipit oīs caro. Vidiſti
gaudium beatorum de his que ſunt infra
te. ⁊ de his que ſunt iuxta te. Vide modo
ſi potes quale gaudium futuruꝫ ſit de his
que ſunt intra te. Hō eñ remunerabit̄ in
corꝑe ⁊ in mente. ⁊ iſtoꝝ eterna ⁊ inſeꝑabili
vnione. Corpus eñ nr̄m ex q̄ttuor elemē/
tis eſt cōpoſitū. vnde q̄ttuor dotibꝫ erit re/
munerādū. Terra tūc habebit eternā im/
mortalitatē. aq̄ oīmodā īpaſſibilitateꝫ. aer
maximā agilitatē. ⁊ ignis ſplēdidiſſimā cla
ritatē. Tūc fulgebūt iuſti ſicut ſol. et tanq̄
ſcintille ī arundineto diſcurrēt. Abſterget
eñ deꝰ oēm lachrymā ab oculis ſctoꝝ. ⁊ iā
nō erit ampliꝰ neq̄ luctꝰ neq̄ clamor. neq̄
dolor. ſed ſempiterna pax ⁊ leticia. In ſem
piterna patria corda btoꝝ ſibijnuicē in cla
ritate lucēt. ⁊ puritate trāſlucent. ibi vniuſ/
cuiuſq̄ vultꝰ aſpicit̄ ⁊ ꝯſcia penetratur. ibi
vniuſcuiuſq̄ mentē ab alteriꝰ oculis corpu
lentia nō abſcōdit. Etiā mox vbicūq̄ volu
erit animꝰ ſtatim aderit corpꝰ. Augꝰ. Si/
cut eñ tūc animꝰ ꝑfectiſſime obedit creato
ri. ita corpꝰ promptiſſime obtēperabit ſuo
motori. Tam potentē tūc faciet deꝰ aīam
vt ex eiꝰ beatitudine pleniſſima redūdabit
in corpꝰ. ex q̄ redundātia habebit vigoreꝫ
impaſſibilitat̄. ſplendorē claritat̄. aptitu/
dinē ſubtilitat̄. promptitudinē agilitatis.
Ibi erunt oēs ſenſus in actibꝫ ſuis. Ibi
eñ oculus videbit decorē ſpecioſiſſimuꝫ.
guſtꝰ ſentiet ſaporē dulciſſimū. olfactꝰ odo
rabit odorē ſuauiſſimū. tactꝰ amplexabit̄
obiectū delicioſiſſimuꝫ. auditꝰ immutabit̄
ꝑ ſonū iocundiſſimū. Ibi eñ cū mens ī ex/
ultationē rapit̄. lingua in canticum laudis
eleuat̄. Aīa O hō audiui iā dudū mi
rabilia. ⁊ cū vera ſint hec oīa. q̇d aliud eſt
hec pn̄s vita niſi quedā mortis vmbra.
Hō O aīa bene dixiſti. qꝛ tp̄alꝭ vita eter/
ne vite cōparata. mors ē potiꝰ dicēda q̄ vi/
ta. Ipe eñ q̄tidianꝰ defectꝰ corruptōis q̇d
eſt aliud q̄ quedā plixitas mort̄. Ergo ſci
viri qꝛ huiꝰ vite breuitatē indeſinent̄ aſpici
unt. q̄ſi q̄tidie moriētes viuūt. ⁊ iō ſe nō mā
ſuros ſollicitiꝰ ꝑparāt. qꝛ hec oīa nihil eſſe
ex fine ſemꝑ penſant. Sed carnales men/

tes ideo ꝑſentia diligunt. qꝛ vita carnis q̄
fugitiua ſit mīme ꝑpendūt. Nā ſi velocita/
tem trāſitꝰ eius aſpicerēt. hāc etiā ꝓſperaꝫ
minime amarēt. Hec Grego. Augꝰ. Rece/
dat ḡo aīma amor vite pn̄tis. ⁊ accedat ar/
dor vite aduenientis. vbi nulla aduerſitas
turbat. nulla neceſſitas anguſtat. nl̄la mo/
leſtia inq̇etat. ſed ꝑennis leticia regnat. ⁊ cō
ſidera q̄nta ſit felicitas futura. vbi nullum
erit malū. nullū latebit bonū. vacabitur dei
laudibꝫ. q̇ erit oīa in oībꝫ. Ibi eñ nl̄la de
ſidia ceſſabit̄. nl̄la indigentia laborabit̄. ibi
eſſe nr̄m nō habebit mortē. noſſe noſtꝝ nō
habebit errorē. amare nr̄m nō habebit of/
fenſionē. Ibi aberit oīs tarditas. oīs cor/
ruptio. oīs deformitas. oīs īfirmitas. Ibi
celū nouū ⁊ terra noua. Ibi ſil̄es erimꝰ an
gelis dei. ⁊ ſi nō etate. certe tn̄ felicitate. Au/
guſti. O aīa mea illā vitā amplecti debue
ras. vbi vita ſine morte. iuuētus ſine ſene/
ctute. gaudiuꝫ ſine triſticia. pax ſine diſcor/
dia. volūtas ſine iniuria. lux ſine tenebris.
regnū expers cōmutatiōis. Scdo ꝯſidera
quantū gaudeat animꝰ cū reſumpſerit ta/
le corpꝰ q̄le iā audiſti. nō tale q̄le cū ingenti
dolore ſuſtinuiſti. ⁊ cū magno certamie de
uiciſti. de q̄ ſepiꝰ tibimet impatiēs patient̄
et iraſcens clement̄ dixiſti. Quis liberabit
me de corꝑe mort̄ huiꝰ. Non certe tale ſed
iā ꝑfecte obediens ⁊ ſpūale. Tale inquā ta
le qḋ tibi erit in ꝯtēplatiōis ſolaciū. ⁊ ī eter
ne felicitat̄ augmentū. Aīa Mirari
ſuꝑ oībꝫ his nō ſufficio. ⁊ ꝓ magnitudīe ad
miratiōis in inq̇ſitōe deficio. Vnū tn̄ ſcire
deſidero q̄liter mens q̄ in pn̄ti vita a dei cō
templatiōe ꝑ corpꝰ depmit̄. illic ꝑ ipm in cō
templatiōe adiuuet̄. Hō O aīa ſcru
puloſa eſt hec q̄ſtio. ſed qꝛ magꝭ eſt curioſa
q̄ deuota. breuis erit rn̄ſio. Aīa eñ tunc
ꝯtute diuina aliū habebit modū intelligē/
di q̄ in via. Nec eſt mirādū ſi ꝓ loco ⁊ tem/
pore mutat ordinē ⁊ modū agendi creatu/
re. q̇ eſt fabricator ⁊ auctor vniuerſalꝭ natu/
re. In rebꝫ eñ mutabilibꝫ tota rō facti eſt
potentia facient̄. Certū eſt ꝙ ipa aīa nūq̄
reſumptionē corꝑis appeteret. ſi reſumpti
etiā q̄ntūcūq̄ glioſum diuinā ꝯtēplationē
impediret. Nā ſcḋm Auguſtini ſniam et do/
ctrinā. ipe anie ſctē deſiderāt corꝑis reſum
ptionē. ⁊ expectāt iteratā vnioneꝫ ipius. q̄a
ipaꝝ ſine eo nō pōt conſummari felicitas.
nec ſatiari iocūditas. Adeo eñ vehemēt̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

aīa corpus deſiderat.ꝙ etiā aliq̄liter eius
ꝯtēplationē impedit et retardat. Bernar.
O miſera caro fetida ⁊ feda vnde tibi hec
glīa ꝙ anīe ſctē q̄s de⁹ inſigniuit ſua imagi
ne.ꝓprio redemit ſanguīe.te deſiderāt.te ex
pectant.⁊ ipaꝝ ſine te nō pōt ꝯſummari fe/
licitas.nec ſatiari iocūditas. Aug⁹. Cū aīa
h̄ corp⁹ nō aīale iā ſed ſpūale recepit.ꝑfe/
ctū habebit ſue nature modum. obediēs ⁊
imperās.viuificata ⁊ viuificās. Tūc ineffa
bili felicitate fiet. vt ſit ei glīe qđ fuit ſarci/
ne. O aīa cogita q̄lis tibi tūc erit glīa.cum
induta fuerꝭ illa ſtola noua ⁊ ſplendida.or/
nata oī lapide p̄cioſo.i.corp̄e glīficato. In
q̄ tot fulgebunt gēme p̄cioſiſſime q̄t ſūt vir
tutes in mēte. Tūc vt puto cantabis cū iu/
bilo canticū nouū dn̄o dicens. Gaudens
gaudebo in dn̄o. q̄r induit me veſtimento
ſalutis.⁊ indumēto leticie circūdedit me.⁊
tanq̄ ſponſam decorauit me corona. Ad/
huc vide tercio ⁊ diligent̄ ꝯſidera ſi tantū
gaudiū habitura ſis q̄ſi de alieno.q̄d hau/
ries de ꝓprio. Quis em̄ enarrare ſufficeret
quantū gaudiū.q̄ ſtupendā glīam.q̄ incō
prehenſibilē laudē ⁊ magnificentiā habitu
ra ſis a trinitate btīſſima.a ſctōꝝ oīm ſocie/
tate feliciſſima.ꝓ eo ꝙ corpus tuū ꝓpriū tā
viriliter ꝑ clipeū caſtitatꝭ ⁊ ꝯtinētie ſupaſti.
ꝓ eo ꝙ mundū tā potent̄ ꝑ gladiū pauptatꝭ
⁊ indigentie debellaſti.ꝓ eo ꝙ diabolū peſ
ſimū tā fortiter ꝑ haſtā hūilitatis ⁊ obedi/
entie effugaſti.ꝓ eo ꝙ oīb⁹ cogitatiōib⁹.om
nib⁹ affectiōib⁹.ſingul̄ inordinatis motib⁹
tā virilit̄ reſtitiſti. Aduerte ſi potes quantā
laudē habitura ſis ab his q̄s v̄bo ⁊ exēplo
ad meliora ꝓuocaſti. Et q̄d plura.ꝓ ſingul̄
cogitatiōib⁹.locutiōib⁹. actiōib⁹ virtuoſis.
ſpecialē ⁊ eternalē laudem ſuſcipies. Et id
qđ tibi in te defuerit.illa celeſtꝭ ⁊ diuina be
atoꝝ ſocietas charitate mutua adimple/
bit. Quia vnuſq̄ſq̄ habebit ibi in proximo
qđ ſibi deficit in merito ꝓprio. O aīma hec
cogita.hec mente ptracta.cū tibi pie viuen
ti inferunt̄ aduerſa.ad hec mēte euola.cum
premit corp⁹.cū fremit mūdus.cū inſidiat̄
diabolus ad hec recurre.his mentē delini
re. Quia id qđ in p̄ſenti eſt momentaneū
⁊ leue tribulatiōis nr̄e.ſupra modū ī ſub/
limitate eternū glīe pond⁹ in nob̄ opat̄. Sꝫ
q̄r reuera id ſolū ⁊ veꝝ gaudiū ē qđ n̄ de cre
atura ſꝫ de creatore cōcipit̄. cui oīs cōpata
aliūde iocūditas meror ē.oīs ſuauitas do/
lor ē.⁊ poſtremo oīe qđ delectari p̄t mole
ſtū ē.ſm Bern̄. Igit̄ ꝯſulo o aīa ꝙ iā ꝑ pre/
miſſa tāq̄ excitata.diſpoſita et inuitata ad
auctorē tuū te ꝯuertas. ⁊ q̄ntū gaudiū ab
eo illi beati ſpūs recipiāt diligent̄ ꝯſideres
⁊ aduertas.q̄r oīe gaudiū ꝓpoſitū vel eſt
accidentale.et ob hoc nō ſatiat ſed excitat.
vt eſt illud qđ beati ſpūs de his q̄ infra vel
iuxta ipos ſunt accipiūt.vel eſt ꝯſubſtātia/
le.⁊ ob h̄ non ſufficit ⁊ afficit.vt eſt illud qđ
de his que intra ipos ſunt cōcipiunt. Hoc
vero gaudiū qđ de ſupiorib⁹ hauriūt ſolū
ſubſtantiale vocat̄.q̄r ꝑ hoc ſolū affect⁹ rō/
nalis creature ſatiat̄. Hugo de ſctō victo/
re. Oīs iocūditas.oīs ſuauitas.oīs
dulcedo reꝝ creatarū afficere cor hūanum
pōt.ſatiare nō pōt. Aīa Dic q̄ſo o ho
mo q̄le ⁊ quātū ſit iſtud gaudiū. q̄r hoc ſo/
lum deſidero.hoc eſt qđ p̄ oīb⁹ cōcupiſco
q̄r ſcio ꝙ hec omnia etiā ſi habent̄ ſine illo
nō ſolū nō ſufficiūt.ſed etiā aīam ieiunā.
famelicā ⁊ miſerā derelinquūt. Homo
Aīa tu querꝭ quale ⁊ quātū ſit iſtud gau
dium. Interrogaui oīa intima mea.⁊ mi
hi narrare nō ſufficiūt. Anſel. Si ei ſingu/
la que p̄dicta ſunt bona ſunt ⁊ iocūda.cogi
ta mente q̄ntū ſit illud bonum delectabile
qđ ꝯtinet iocunditatē oīm bonoꝝ in ſe.nō
qualē in reb⁹ creatis expti ſum⁹.ſed tm̄ dif
ferentē quātū differt creator a creatura. q̄
tanto bono fruet̄.q̄cq̄d volet erit.⁊ q̄cquid
nolet nō erit. Hec Anſelm⁹. Ceſari⁹. Bea/
tam vitā facili⁹ eſt ꝯſequi q̄ enarrare. cui⁹
curſus ſine termino.vſus ſine faſtidio.refe
ctio ſine cibo.ſub antiq̄s ꝑpetuiſq̄ gaudijſ
ſp̄ noua iocūditas.⁊ ſine timore amittendi
ꝯtinuata felicitas. Hec Ceſari⁹. Aug⁹. Pre
miū v̄tutis eſt q̄ virtutē dedit.eiq̄ ſeipm̄ q̄
nihil maius aut meli⁹ eſſe poſſit repmiſit.
Quid em̄ aliud ē qđ ꝑ ꝓpham d̄r. ego ero il
loꝝ de⁹.niſi ego ero vnde ſatient̄. ego ero
q̄cūq̄ ab oīb⁹ honeſte deſiderant̄. Aug⁹. de
ciui.dei. Ipe eſt finis deſiderioꝝ nr̄oꝝ.q̄
ſine fine videbit̄.ſine faſtidio amabit̄. ſine
fatigatione laudabit̄. hoc munus. hic affe
ctus.hic actus.ꝑfecto erit oīa in oīb⁹. Hec
Aug⁹. Puto tm̄ ne diutius te ꝓtrahā.q̄uis
reuera ineſtimabile ſit illud gaudiū ⁊ inef/
fabile.eſtimo tm̄ ꝙ de trib⁹ ꝓueniat ꝙ tri/
plex gaudiū illos btōs ſpūs letificat ⁊ de/
lectat. Gaudent em̄ delectabiliter ī ꝑfecta
⁊ clariſſima diuine claritatis ꝯtēplatione.

gaudent dulciter in melliflua ⁊ ſuauiſſima
diuine bonitatꝭ deguſtatiõe. gaudẽt ſempi
ternaliter in trãquilla ⁊ ſecuriſſima diuine
maieſtatis tentõne. Scis em̄ o aīa ꝙ trib⁹
virib⁹ naturalib⁹ p̄emines in tua ſuba. ha/
bes em̄ vim rõnalẽ. que nõ ꝑfecte illumina
tur niſi ꝑ p̄me veritatꝭ apertã cognitionẽ.
⁊ vim ꝯcupiſcibilẽ q̄ nõ ſatiaꝛ niſi ꝑ ſumme
bonitatis ꝑfectã dilectõnẽ. vim quoqꝫ ira/
ſcibilem q̄ nõ quietaꝛ niſi ꝑ eterne maieſta/
tis ſecurã cõprehenſionẽ. De his tribus di
cit beat⁹ Bern̄. ſup Cantica. Qui replet in
bonis deſideriũ tuũ. ipe futur⁹ eſt rõni ple
nitudo lucis. voluntati multitudo pacis.
memorie ꝯtinuatio eternitatꝭ. Quare tri/
ſtis es o aīa mea ⁊ q̄re ꝯturbas me. Spe
ra in deo q̄m̄ adhuc cõfitebor illi. cũ omis
error a rõne. om̄is dolor a voluntate. et a
memoria om̄is timor receſſerit. et illa ſuc/
ceſſerit quã ſperam⁹ mira ſerenitas. plena
ſuauitas. ⁊ eterna ſecuritas. O aīa q̄ntuꝫ
putas gaudẽt ⁊ letanꝛ. qui illud eternitatꝭ
ſpeculũ iugiter ꝯtemplanꝛ. in quo om̄ia p̄/
terita. p̄ſentia ⁊ futura. que ſumme beatitu
dini cõpetunt aptiſſime ſpeculanꝛ. Augu/
ſtinus. Dũ ad illã ſupernã lucẽ patrꝭ lumi/
nũ venerim⁹. totũ qđ in creaturis eſſe po/
teſt intelligem⁹. Anſelm⁹. Tunc iuſti ſcient
cuncta q̄ deus fecit ſcienda. Et quid eſt qđ
neſcire pñt. q̄ ſcientẽ oīa vident. Aīa

Et quõ ſimplicitas h̄ ꝑmittit. Homo

Fulgenti⁹. Sicut ꝑ ſpeculũ vitreũ tri/
na nobis viſio demõſtraꝛ. q2 noſip̄os. ip̄m
ſpeculũ. ⁊ quicq̄d p̄ſens eſt videm⁹. ſic ꝑ ſpe
culũ diuine claritatꝭ ip̄m deũ ⁊ quicq̄d pre
ſens eſt. i. noſip̄os ⁊ creaturas alias cogno
ſcemus. Anima. O beata veritas. iam
video ꝙ ſine te ſapẽ deſipere eſt. te ṽo noſſe
ꝑfectũ ſcire eſt. Homo O aīa q̄ natu
raliter ſcire deſideras. h̄ ſpeculũ videre af/
fecta. in illo ſtudere ⁊ legere deſidera. q̄a h̄
ſemel vidiſſe eſt om̄ia didiciſſe. Ibi reue/
ra videbiꝛ et reputabiꝛ ſtulticia. platonis
theoria. ariſtotelis phīa. empedoclis theo
reumata. hypocratis ſcrutinia. ptolomei
aſtrologia ⁊c. quia q̄cquid hic de ṽitate in/
telligim⁹. minima pars eorꝫ eſt que igno/
ramus. Sed tũc o aīa videbis ⁊ afflues.
⁊ mirabiꝛ ⁊ dilatabiꝛ cor tuũ. Anima.

Et q̄d videbo. Homo Regẽ celi in
decore ſuo. Beda. Splendor eterne pul/
chritudinis eſt tante ſuauitatꝭ. tanteqꝫ dul
cedinis. vt etiã ip̄i angeli q̄ ſole ſunt incom
parabiliter clariores. eo ſatiari nõ poſſunt

Tunc ꝗ afflues delicijs in ſtupenda diuĩe
claritatis cognitõe miraberis in tuĩ p̄ius
delicioſa ꝯſideratiõe. dilataberꝭ in omniũ
creaturarũ ꝑfecta ſpeculatiõe. O ꝯtempla
tio ſtupenda ⁊ admirabilis. O cõſideratio
delicioſa ⁊ delectabilis. O ſpeculatio gau/
dioſa ⁊ ineffabilis. O q̄ȝ digne dictũ eſt de
te dñe deus meus. Melior eſt dies vna in
atrijs tuis ſup milia. Quia ſm̄ Auguſtinũ
tanta eſt pulchritudo iuſticie. tanta ẽ iocũ/
ditas lucis eterne. vt etiã ſi non liceret am/
plius in ea delectari q̄ȝ vni⁹ diei hora. ꝓpter
hoc ſolũ innũerabiles hui⁹ vite dies. pleni
delicijs ⁊ circũfluentia bonoꝝ tẽpaliũ. recte
meritoqꝫ deſpicerenꝛ. Tam pulchra em̄ eſt
⁊ ſuauis. vt ea viſa nihil ampli⁹ poſſet deſi
derari. ⁊ omnẽ vincit dulcedinẽ. ⁊ oẽm tẽ
perat ꝯcupiſcentiã. Aīa Eſt ne aliq̄d
aliud cuius viſio delectet. cui⁹ ꝯtemplatio
letificet. Homo O aīa q̄ȝuis hec ſola
ſufficeret ſi nulla alia adeſſet. eſt tamen ad/
huc vna vt de aliorũ omniũ pene innume/
rabiliũ iocũda viſione taceã. que mirabiliẽ
omniũ celeſtiũ ſpirituũ mentes letificat. et
miro quodã modo neſcio quo ieſtimabili
gaudio oẽm beatã creaturã inebriat. vide/
re ſcꝫ illius celeſtꝭ regine deificam clarita/
tẽ. ⁊ ſue beatiſſime ꝓlis glorificatã humani
tatẽ. Quis o aīa vel cogitare ſufficiat q̄n/
tũ gaudiũ generat. illã matrẽ miſc̄die. regi/
nã pietatis ⁊ clementie videre. iam non re/
cumbenteꝫ cũ paruulo vagiente in p̄ſepio.
iã nõ lachrymantẽ. circũeuntẽ. q̄rentẽ et di
centẽ. nunq̄d quẽ diligit aīa mea vidiſtis.
cũ ꝑdiderat dilectiſſimũ infantuluꝫ in tri/
duo. ſed eũ nũc inſpicienteꝫ in ſempiterno
gaudio. Iã em̄ nõ ꝯturbabiꝛ ꝯfugiẽs i egy
ptũ a facie herodis. q2 ip̄e aſcẽdit in celuꝫ.
herodes aũt in infernũ. Iã nõ ꝯturbaꝛ cir
ca plurima q̄ fecerunt filio ſuo iudei. q2 oia
ſubiecta ſunt ei. Iã certe nõ eiulantẽ. voci/
ferantẽ. clamantẽ ⁊ dicentẽ. Quis mihi det
vt ego moriar pro te fili mi Abſalon. cum
ſtaret ꝓpe vnigenitũ filiũ ſuuꝫ pendenteꝫ ⁊
morientẽ in patibulo. Iam nõ lamentantẽ
lachrymabiliter cum ſibi daretur diſcipu/
lus ꝓ magiſtro. ſeruus ꝓ dño. creatura pro
creatore. quaſi alien⁹ ꝓ vnigenito ⁊ dulciſſi
mo filio. Sed hanc quondaꝫ ꝓpter nos tã
miſerã. tantis meroribus plenam. iam nunc

ineſtimabiliter ſup oēm creaturā exaltatā. regnantē cū chriſto in trinitatꝭ ſupbenedi/ cte palacio cantantē. iubilantē ꝛ dicentem. Tenni illū nec dimittā. Venite ad me om/ nes q̄ laboratis ꝛ onerati eſtis. ꝛ ego refici am vos. Et illud. Trāſite ad me om̄es qui ꝯcupiſcitꝭ me ꝛ a generatiōibꝰ meis adim/ plemini. O aīa mea mēte deuota ptracta. q̄ꝫ ſit plenū om̄i ſuauitate gaudiuꝫ. videre hoiem hominis ꝯditorē feminā oīm ꝯdito/ ris genitricē. fratrē noſtrū quondā ꝑditū. abiectū ꝛ deſpectū. nunc inuentum. nūc re/ uerſum. nūc regnantē. nunc om̄ibꝰ impan/ tem. O quis mihi det te fratrē meū ſugen/ tē vbera mr̄is mee. vt inueniā te foris ꝛ de/ oſculer te labijs deuotiōis. āplecter te bra/ chijs dilectiōis. ꝛ iā me nemo deſpiciat. cū introduxero te in cubiculuꝫ cū dulcedine ſuauiſſime fruitiōis. Hanc fruitionē deſi/ derabat ille deuotꝰ Anſelmꝰ in meditatio/ nibꝰ qn̄ dicebat. O dulciſſime puer qn̄ te videbo. qn̄ ante faciē tuā apparebo. qn̄ ſati abor pulchritudine tua. qn̄ videbo vultuꝫ tuū deſiderabilē in quē deſiderāt angeli ꝓ ſpicere. Ve anie te nō amanti. te nō q̄renti. q̄ ſi mundū diligit. peccatis ſeruit. nūq̄ꝫ eſt quieta. nunq̄ꝫ ſecura. Nihil q̄ſo ſine te mihi placeat. nihil dulceſcat. nihil ſpecioſum. ni hil p̄ter te arrideat p̄cioſum. vileſcāt oīa p̄/ ter te. qꝺ tibi eſt aduerſuꝫ mihi ſit moleſtū. ꝛ tuū beneplacitū ſit meū indeficiēs deſi/ deriū. Tedeat gaudere ſine te. d'ectet gau/ dere tecū ꝛ flere tecū. O bone ieſu ſi tā dul/ ce eſt flere de te. q̄ꝫ dulce eſt gaudere de te. Hec Anſ. Aīa O hō iā amore vidē/ di dn̄m creatorē meū langueo. ardore cer/ nendi ieſum frēm meū. redēptorē meū de/ ficio. Iā deſiderio intuēdi illā ꝟginē glꝫo/ ſam mr̄em redēptorꝭ mei vulnerata inge/ miſco. O bone ieſu qn̄ videbo gaudiū me um qꝺ deſidero. o qn̄ apparebit glīa eiꝰ q̄m eſurio. o qn̄ veniet ꝯſolator meꝰ quē expe/ cto. O ſi qn̄ inebriabor ab vbertate domꝰ eius ad quā ſuſpiro. Iā grauis ē mihi oīs creatura ad videndū. q2 nimis incōpabili ter ſupeminet pulchritudo a q̄ ꝓceſſerunt hec oīa. Homo O aīa expecta cū pa tientia. vt creſcāt tua deſideria. q2 ſcriptuꝫ eſt modicū ꝛ nō videbitꝭ me. ꝛ iterꝝ modicū ꝛ videbitꝭ me. Aīa O modicū longū o modicū nimis prolixū. q2 etſi modica ſūt merita. longa tn̄ ſunt deſideria. Homo

O aīa ſi longa ꝛ magna videnꝭ tibi tua deſideria. quibꝰ eſtuas ad eternā gloriaꝫ et claritatē ꝯtēplandā. q̄nto putas deſiderio eſtuare debeas ad eternā bonitateꝫ ꝑfecte diligendā. ad ſummā maieſtatē eternaliter poſſidendā. Si em̄ hec om̄ia ſumme non diligeres. quomō deviſione gauderes. etſi bene videres ꝛ intelligeres. et tamē ſecura mēte nō poſſideres. quō beata ꝑmaneres. Auguſtinꝰ. Ibi igitꝭ vacabimꝰ ꝛ videbimꝰ. videbimꝰ ꝛ amabimꝰ. amabimꝰ ꝛ habebi/ mus. Ipe em̄ eſt finis deſiderioꝝ noſtroꝝ. q̄ ſine fine videbitꝭ. ſine faſtidio amabitꝭ. ſine fatigatione in eternuꝫ laudabitꝭ. Vna em̄ ibi et tota virtꝰ eſt amare qꝺ videas. ꝛ ſum/ ma felicitas eternaliter hr̄e qꝺ amas. Ibi beata vita in ſuo fonte plene ꝛ ꝑfecte bibitꝭ. Unde miro quodā modo ꝛ de'ectabiliter imp̄ſſa ſitis ſimul atq̄ꝫ ſacietas alternatꝭ. ſꝫ longe a ſiti neceſſitas repellitꝭ. longe a ſacie/ tate faſtidiū amouetꝭ. Hec Augꝰ. Sed ne te iam o aīa diutiꝰ ꝓtraham. audi q̄d de ꝓdictꝭ om̄ibꝰ celeſtibꝰ gaudijs dicit ille de/ uotus Anſelmꝰ in fine ꝓſologion. Excita te inq̄t nunc o aīa mea. ꝛ erige totū intelle ctū tuū. ꝛ q̄ntū potes cogita attente. q̄ꝫ dele ctabile ſit illud bonū qꝺ ꝯtinet iocundita/ tē omniū bonoꝝ. Si iocūda eſt vita creata q̄ꝫ iocunda eſt creatrix eſſentia. Si iocūda eſt ſalus facta. q̄ꝫ iocūda eſt ſalus q̄ fecit om nia. Si amabil' eſt ſciētia de creaturꝭ. q̄ꝫ de/ lectabilis eſt illa q̄ eſt de rebꝰ increatꝭ. Cur ergo ꝑ multa vagaris querēdo bona crea/ ta. Ama vnū i quo ſunt om̄ia. Si delectat pulchritudo. fulgebūt iuſti ſicut ſol. Si li/ bertas aut fortitudo. ſiles erunt angel' dei in celis. Si longa ꝛ ſalubris vita. eſt ibi ſa/ nitas eterna. Si ſacietas aut ebrietas. ſa/ tiabunꝭ de gloria. ꝛ inebriabunꝭ ab vberta te domꝰ dei. Si melodia. ibi canunt ange/ li. Si ſocietas ꝛ amicicia. ibi eſt beatoꝝ ſo/ cietas ꝛ omniū vna volūtas. Si honores ꝛ diuitie. glīa ꝛ diuitie in domo eiꝰ. Si ſe/ curitas et certitudo. ibi omniū temporum eterna longitudo. O cor humanū. cor indi gens. cor expertū erumnas. imo obrutum erumnis. quantū gauderes ſi his omnibꝰ abundares. Interroga intima tua. ſi cape poſſint tantū gaudiū ſuū de tāta btitudine ſua. Sed ſi homo de tāta beatitudine vix capiet gaudiū ꝓpriuꝫ. quō capax erit tanto/ rum gaudioꝝ quantus eſt numerꝰ electo/

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

rum. vbi vnuſq̄ſq̄ tm̄ diligit proximū ſuū
quantū ſeipm̄. ꝛ tantū de ſuo gaudio gau/
det quātū diligit. Ita etiā quiſq̄ plus abſ/
q̄ eſtimatiōe de dei q̄ꝫ de ſua ꝛ oim̄ electoꝝ
gaudet felicitate. qꝛ ſicut deū toto corde to
ta aīa tota mente diligit. ita ad plenitudi/
nē gaudij illi⁹ totū coꝛ. tota aīa. tota mēs
nō ſufficit. Quia tantū gaudebūt quantuꝫ
amabūt. tantū amabūt quantū videbunt.
Certe nec oculus vidit. nec auris audiuit.
nec in coꝛ hoīs aſcēdit quantum te ama/
bunt ꝛ cognoſcēt ſcti dei. Oro deus meus.
cognoſcā te. amem te. vt eternalit̄ gaudeaꝫ
de te. Et ſi nō poſſum ad plenū in hac vita
creſcat ſaltē hic noticia tui ꝛ amoꝛ. vt ibi ſit
plenum gaudiū. hic ſit in ſpe. ꝛ ibi ſit in re.
Dn̄e pater ꝑ filiū tuū hic iubes imo conſu
lis petere. ꝛ pmittis accipe. vt gaudiuꝫ no/
ſtrū plenū ſit. Peto dn̄e quod ꝑ admirabi
lem conſiliariū tuū ↄſulis petere ꝛ pmitt̄
accipe. vt gaudiū noſtrū ſit plenū. medit̄
de hoc mens mea. ſermocinet̄ os meū. lo/
quat̄ inde lingua mea. eſuriat aīa mea. ſi/
tiat caro mea. donec intret in gaudiuꝫ dei
mei. qui eſt trinus ꝛ vnus benedictus in ſe
cula. Amen.

¶ Finit ſoliloquiū ſancti Bonauēture de
quattuoꝛ mentalib̄ exercitijs.

¶ Prologus Bonauenture in itinerariū
mentis in deum.

IN principio pri
mum principiū (a quo cūcte il/
luminatiōes deſcendūt tanq̄ꝫ a
patre luminū. a q̄ eſt om̄e datū optimuꝫ. et
om̄e donū ꝑfectū) patrē ſcꝫ eternū inuoco
ꝑ filiū eius dn̄m noſtrū ieſum chriſtū. vt in
terceſſione ſctiſſime v̄ginis marie genitri/
cis eiuſdeꝫ dei ꝛ dn̄i nr̄i ieſu chriſti. et beati
franciſci ducis ꝛ p̄ris nr̄i det illumiātos o/
culos mentis nr̄e. ad dirigēdos pedes no
ſtros in viā pacis illi⁹. que exuperat omnē
ſenſum. quā pacē euāgelizauit ꝛ dedit dn̄s
noſter ieſus chriſt⁹. cui⁹ p̄dicatiōis repeti/
toꝛ fuit pater nr̄ ſanct⁹ Franciſc⁹. in omni
ſua p̄dicatiōe pacē in p̄ncipio ꝛ fine annun
cians. in om̄i ſalutatiōe pacē optans. in om
ni ↄtemplatiōe ad extaticā pacē ſuſpirans.
tanq̄ꝫ ciuis illi⁹ hieruſaleꝫ. de qua dicit ille
vir pacis. q̄ cū his qui oderūt pacē erat pa/
cificus. Rogate q̄ ad pacē ſunt hieruſaleꝫ.
Sciebat em̄ q̄ thron⁹ ſalomonis nō erat
niſi in pace. cū ſcriptuꝫ ſit. In pace fact⁹ eſt
locus ei⁹. ꝛ habitatio ei⁹ in ſyon. Cū igit̄ ex/
emplo beatiſſimi p̄ris nr̄i franciſci hāc pa/
cem anhelo ſpū quererem ego p̄ctoꝛ. q̄ loco il
lius p̄ris beatiſſimi poſt ei⁹ tranſituꝫ ſepti/
mus in generali fratrū miniſterio. ꝑ oīa indi
gnus ſuccedo. ↄtigit vt nutu diuino anno
poſt ipi⁹ beati p̄ris trāſitū. xxxiij. ad montē
aluerne tanq̄ꝫ ad locū quietū. amoꝛe q̄rē/
di pacē ſpūs declinarē. ibiq̄ exiſtens dum
mente tractareꝫ aliq̄s mētales aſcēſiones i
deū. inter alia occurrit illud miraculū. qḋ
i p̄dicto ↄtigit loco ipi b̄tō frāciſco. de viſio
ne videlicꝫ ſeraph alati inſtar crucifixi. In
cui⁹ ↄſideratiōe ſtatim viſum eſt mihi q̄ vi
ſio illa p̄tenderet ipi⁹ p̄ris nr̄i ſuſpenſioneꝫ
in cōtemplādo. ꝛ viā ꝑ quā ꝑuenit̄ ad eam.
Nā ꝑ ſenas alas illas recte intelligi poſſūt
ſex illumiationū ſuſpenſiōes. quib̄ aīa q̄
quibuſdā gradib̄ ꝛ itinerib̄ diſponitur vt
trāſeat ad pacē. ꝑ extaticos exceſſus ſapien
tie chriſtiane. Via aūt nō eſt niſi ꝑ ardentiſ
ſimū amoꝛeꝫ crucifixi. qui adeo paulum ad
terciū celum raptuꝫ transfoꝛmauit in chri/
ſtum. vt diceret. Chriſto cōfixus ſum cruci
viuo ego iā non ego. viuit autē in me chri/
ſtus. Qui etiā adeo mentem Franciſci ab/
ſoꝛbuit. quod mens in carne patuit. dū ſa/
cratiſſima paſſiōis ſtigmata i coꝛpoꝛe ſuo
ante moꝛtē per bienniū depoꝛtauit. Effigi
es igit̄ ſex alarū ſeraphicarū. inſinuat ſex il
luminationes ſcalares. que a creaturis in/
cipiunt. ꝛ perducūt vſq̄ ad deum. ad quem
nemo intrat recte niſi ꝑ crucifixū. Naꝫ qui
non intrat per oſtium in ouile. ſed aſcendit
aliunde. ille fur eſt ꝛ latro. Si quis vero ꝑ
hoc oſtium introierit. ingredietur ꝛ egredie/
tur ꝛ paſcua inueniet. Propter quod dicit
Johēs in Apocalypſi. Beati qui lauāt ve/
ſtimēta ſua in ſanguīe agni. vt ſit poteſtas
eoꝝ in ligno vite. et per poꝛtas ingredian
tur ciuitatē. Quaſi diceret. Non per contem/
platiōnē ingredi nō poteſt hieruſaleꝫ ſup/
nam niſi ꝑ ſanguineꝫ agni intret tanq̄ꝫ per
poꝛtam. Non em̄ diſpoſitus eſt aliquo mo
do ad contēplatiōes diuinas. que ad men
tales ducunt exceſſus. niſi cū daniele ſit vir
deſideriorꝫ. Deſideria autē in nobis inflā/
mantur dupliciter. ſcilicet ꝑ clamoꝛē ora/
tionis. que rugire facit a gemitu coꝛdis et

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf